

BTSO
BURSA TİCARET VE SANAYİ ODASI

BURSA **250** *BÜYÜK FİRMA ARAŞTIRMASI* **2024**

Bursa

250 Büyük
Firma
Araştırması
2024

Bursa

250 Büyük Firma Araştırması 2024

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası

tarafından geleneksel hale gelen
'Bursa 250 Büyük Firma Araştırması'
1997 yılından bu yana aralıksız olarak
gerçekleştiriliyor.

Önemli bir veri kaynağı oluşturan
araştırmayla; Türkiye ekonomisine yön
veren en önemli kentlerden biri olan
Bursa'da her yıl, cirolarına göre 250
büyük firma belirleniyor. Kent ekonomisine
ilişkin en önemli saha araştırmalarından
biri olan Araştırma, Bursa'da firmaların
ciro, ihracat, istihdam, katma değer,
kârlılık, öz sermaye ve net aktiflerini
ortaya koyarken, kent ve ülke ekonomisi
için de önemli bulgular içeriyor.

İçindekiler

Sunuş	06
250 Büyük Firma Araştırması - Genel Bakış	08
Kârlılık Göstergeleri	09
Temel Göstergeler ve Değerlendirme	18
2024 Yılı Verilerine Göre Değerlendirmeler	24
2024 Yılı 250 Büyük Firma Sıralama Tablosu	36
Seçilmiş Kategorilerde İlk 10 Sıralamaları	60
Yazar Değerlendirmeleri	64
Sektörel Sıralamalar	90

BURSA 250 BÜYÜK FİRMA ARAŞTIRMASI

SUNUŞ

Değerli Dostlarım

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası olarak, kentimizin ve ülkemizin ekonomik nabzını tutan en önemli saha çalışmamız, Bursa 250 Büyük Firma Araştırması'nı bu yıl 28. kez gerçekleştirdik. Bu kapsamlı araştırma, firmalarımızın üretim, ticaret potansiyeli, ihracat ve istihdam gücünü ortaya koyarken; aynı zamanda ülke ekonomimizin genel görünümüne dair güçlü bir referans noktası oluşturmaktadır.

2024 yılı, küresel ekonominin daraldığı, risklerin arttığı, belirsizliklerin çoğaldığı bir dönem olarak tarihe geçti. Dünya ticaretini zorlayan korumacı politikalar, jeopolitik gerilimler ve bölgesel savaşlar, üretim zincirlerini önemli ölçüde etkiledi. Ülkemizde ise fiyat istikrarını hedefleyen para politikaları, finansmana erişimi güçleştirdi. Artan enerji ve işgücü maliyetleri, reel sektörümüzün omuzlarındaki yükü daha da ağırlaştırdı.

Ancak tüm bu zorluklara rağmen, Bursa iş dünyası bir kez daha farkını ortaya koydu. Şartlar ne olursa olsun üretmeye, ihracat yapmaya, istihdamını korumaya devam etti. Kârlılıktan ödün verse de çarklarını durdurmadı; üretimden, alın terinden, güçlü geleceğimize duyduğu inançtan vazgeçmedi.

2023'te yüzde 8,4 olan satış kârlılığının 2024'te yüzde 1,9'a gerilemesi, ayrıca 250 büyük firmamızın finansman giderlerinin faaliyet kârına oranının yüzde 50 seviyesinden yüzde 115'e yükselmesi, firmalarımızın karşılaştığı zorlukların göstergesidir. Ancak bu tablo, aynı zamanda Bursa'nın üretim azminin, direncinin ve dayanışma kültürünün de en somut kanıtıdır.

Bugün reel sektörümüzün önündeki en önemli engel, finansmana erişim maliyetidir. Politika faizleriyle piyasa faizleri arasındaki farkın azalması, yatırım iştahını artıracak; üretimin, ihracatın ve istihdamın önünü açacaktır.

Orta Vadeli Program (OVP) kapsamında belirlenen hedeflerin başarıya ulaşması, üretim ekonomisinin güçlendirilmesi, reel sektörün dayanıklılığının artırılması ve kaynakların yüksek katma değerli alanlara yönlendirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu doğrultuda atılacak her adım, sürdürülebilir büyümenin temellerini sağlamlaştıracaktır.

BT50 olarak bizler, her dönemde olduğu gibi bu süreçte de üyelerimizin yanında olduk. Sektörlerimizin taleplerini ilgili kurumlara ileterek somut çözümler üretilmesine katkı sağladık. Diğer yandan, TEKNO SAB, BUTEKOM, MESYEB, Model Fabrika, Bursa Business School ve GUHEM gibi projelerle sanayi, teknoloji ve insan kaynağı ekosistemimizi güçlendiriyoruz. Kümelenme, dış ticaret ve KFA projelerimizle firmalarımızın küresel pazarlarda daha rekabetçi olmasını destekliyoruz; Dirençli Kentler Zirvesi, Enerji Zirvesi, Çevre Forumu, Next Level Uludağ Zirvesi ve Uludağ Gıda Zirvesi gibi etkinliklerle iş dünyamıza yeni ufuklar açıyoruz.

Küresel rekabetin belirleyici unsuru artık miktar değil, verimlilik. Bursa olarak önümüzdeki dönemde hedefimiz; teknolojiyi, dijitalleşmeyi ve verimliliği merkezine alan üretim modellerini yaygınlaştırmak olacaktır. Sanayi birikimi, girişimcilik ruhu ve yenilikçi potansiyeliyle Bursa, bu dönüşümün öncüsü olmaya hazırdır.

Zorluklara rağmen üretimden, ihracattan ve istihdamdan vazgeçmeyen tüm firmalarımızı yürekten kutluyorum. BT50 olarak, üretimin gücünü koruyan, kaynaklarını verimli kullanan ve geleceğini bugünden inşa eden bir Bursa vizyonuyla çalışmalarımıza kararlılıkla devam edeceğiz. Bu duygu ve düşüncelerle araştırma sonuçlarımızın kentimiz ve ülkemiz adına hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

İbrahim BURKAY
BT50 Yönetim Kurulu Başkanı

Bursa iş dünyası, kârlılıktan ödün verse de çarklarını durdurmadı; üretimden, alın terinden, ülkemizin güçlü geleceğimize duyduğu inançtan vazgeçmedi.

BURSA 250 BÜYÜK FİRMA ARAŞTIRMASINA

GENEL BAKIŞ

Bursa'nın 250 Büyük Firma Araştırması;

Bursa'nın ciroları itibarıyla büyük firmalarını belirlemek amacıyla düzenlenen bu çalışma, bu yıl yirmi sekizinci kez gerçekleştirilmiştir.

İlgili çalışma Bursa il genelinde yapılmış olup, ilçelerdeki firmalar da ankete dâhil edilmiştir.

Ankete katılan firmaların verileri doğrultusunda 'Bursa 250 Büyük Firma' belirlenmiştir.

Listede yer alan firmaların 212'si BT50, 38'i ise Bursa'daki ilçe ticaret ve sanayi odalarına kayıtlıdır.

Bursa 250 Büyük Firma araştırması kapsamında hazırlanan sıralama listesi, firmaların 2024 yılı içinde yapmış oldukları net satış tutarları esas alınarak oluşturulmuştur. Bu firmalar katma değerleri, öz kaynakları, aktif toplamı, vergi öncesi dönem kârları/ zararları, ihracatları, ücretle çalışanları, üretimden satışları ve FAVÖK hesaplarına göre kendi aralarında ayrıca sıralamaya tabi tutulmuştur.

Anket vasıtasıyla alınan bilgiler, firmaların 2024 yılı kurumlar beyannamesinin cari dönem verileri ile yeminli mali müşavir onaylı bilanço ve gelir tablolarından kontrol edilmiştir.

Yapılan çalışmada, Bursa 250 Büyük Firmanın toplamı;

- Net satışları 1.467.749.011.731 TL,
- Katma değerleri 231.689.901.413 TL,
- Özkaynakları 658.286.834.562 TL
- Aktifleri 1.254.719.374.793 TL
- Vergi öncesi dönem kârları/zararları 28.181.099.553 TL
- FAVÖK (faiz, amortisman ve vergi öncesi kar/zarar) 157.478.510.726 TL
- İhracatları 14.833.423.111 \$
- Ücretli çalışanları 189.977 kişi
- Üretimden satışları 994.594.009.014 TL olarak gerçekleşmiştir.

Sıralamada yer alan firmalardan 69'u Otomotiv Yan Sanayi, 35'i Tekstil, 31'i Gıda, Tarım ve Hayvancılık, 26'sı Perakende Ticareti, 21'i Metal, 10'u Makine ve Teçhizat, 6'sı Çimento, Toprak Ürünleri ve Madencilik, 6'sı Enerji, 6'sı İnşaat, 6'sı Plastik, 5'i Ağaç, Orman Ürünleri ve Mobilya, 5'i Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık, 5'i Otomotiv Ana Sanayi, 4'ü Ekonomik İlişkiler ve Finans, 4'ü Hazır Giyim, 4'ü Kimya, 4'ü Lojistik, 2'si ise Turizm ve 1'i Çevre ve Geri Dönüşüm ve alanında faaliyet göstermektedir.

Sıralamada Otomotiv Yan Sanayi alanında faaliyet göstererek yer alan 69 firmanın toplamı; net satış tutarları 308 milyar 580 milyon TL, katma değerleri 63 milyar 111 milyon TL, öz kaynakları 149 milyar 824 milyon TL, aktifleri 267 milyar 269 milyon TL, vergi öncesi dönem kâr zarar toplamı 2 milyar 110 milyon TL, FAVÖK tutarları 27 milyar 738 milyon TL, ihracatları 3 milyar 890 milyon dolar, ücretli çalışanları 56 bin 63 kişi ve üretimden satışları 263 milyar 205 milyon TL olarak hesaplanmıştır.

Sıralamada Tekstil alanında faaliyet göstererek yer alan 35 firmanın toplamı; net satış tutarları 87 milyar 878 milyon TL, katma değerleri 24 milyar 762 milyon TL, öz kaynakları 92 milyar 509 milyon TL, aktifleri 161 milyar 391 milyon TL, vergi öncesi dönem kâr zarar toplamı -16 milyon TL, FAVÖK tutarları 12 milyar 162 milyon TL, ihracatları 452 milyon dolar, ücretli çalışanları 26 bin 41 kişi ve üretimden satışları 76 milyar 965 milyon TL olarak hesaplanmıştır.

Sıralamada Gıda, Tarım ve Hayvancılık alanında faaliyet göstererek yer alan 31 firmanın toplamı; net satış tutarları 191 milyar 573 milyon TL, katma değerleri 42 milyar 576 milyon TL, öz kaynakları 77 milyar 723 milyon TL, aktifleri 130 milyar 762 milyon TL, vergi öncesi dönem kâr zarar toplamı 12 milyar 740 milyon TL, FAVÖK tutarları 27 milyar 205 milyon TL, ihracatları 521 milyon dolar, ücretli çalışanları 36 bin 696 kişi, üretimden satışları 156 milyar 896 milyon TL olarak hesaplanmıştır.

* 2024 yılı için 12 aylık ortalama dolar kuru 32,84 TL olarak hesaplanmıştır.
* Sıralamaya giren firmalardan 25 tanesi firma ünvanının açıklanmasını istememiştir.
* 2023 yılı verileri, enflasyon düzeltmesi sonrası değerleri kullanılarak hazırlanmıştır.
* Favök hesaplamasına enflasyon düzeltmesinden doğan kar ve zararlar dahil edilmiştir.

KÂRLILIK GÖSTERGELERİ

2024 yılında vergi öncesi dönem kâr/zarar büyüklüğüne göre kâr eden firma sayısı %25,5 oranında azalarak 164'e düştü.

Kârlılık göstergeleri kapsamında BT50 250 firma içinde vergi öncesi dönem kârı elde eden firma sayısı ve bu firmaların toplam kâr büyüklükleri yer almaktadır.

BT50 250 firma sıralaması içinde firmalar satış büyüklükleri ile yer almakla birlikte bu firmaların mevcut iş koşulları içinde kârlılıkları ve kâr büyüklükleri de önemli bir gösterge olmaktadır. Firmalar temel olarak elde ettikleri kârlılıklar ve kâr büyüklükleri ile performanslarını değerlendirmektedirler.

2024 yılında BT50 250 Firma içerisinde yer alan firmalardan kâr elde eden firma sayısı bir önceki yıla göre 56 firma azalarak 164 firma olmuştur. Firma sayısındaki %25,5 oranındaki azalışa paralel şekilde vergi öncesi kâr eden firmaların kâr toplamı 2023 yılına göre %38,6 oranında azalarak 92,6 milyar TL'den 56,9 milyar TL'ye düşmüştür.

KÂRLILIK

Yıllar	Kar Eden Firma Sayısı	Yüzde Değişim	Kar Toplamları (TL)	Yüzde Değişim
2011	203	-8,6	2.594.881.634	11,9
2012	222	9,4	3.114.941.938	20,0
2013	210	-5,4	2.936.287.571	-5,7
2014	220	4,8	3.826.394.836	30,3
2015	229	4,1	4.793.382.308	25,3
2016	211	-7,9	4.426.854.488	-7,6
2017	222	5,2	6.977.489.684	57,6
2018	208	-6,3	9.826.903.268	40,8
2019	220	5,8	9.774.450.196	-0,5
2020	224	1,8	13.538.438.960	38,5
2021	217	-3,1	32.190.067.600	137,8
2022	227	4,6	60.654.996.650	88,4
2023	220	-3,1	92.631.559.747	52,7
2024	164	-25,5	56.864.341.075	-38,6

KÂRLILIK ORANLARI

BTSO 250 firmanın satış kârlılığı oranı 2024 yılında yüzde 1,92 olarak gerçekleşmiştir.

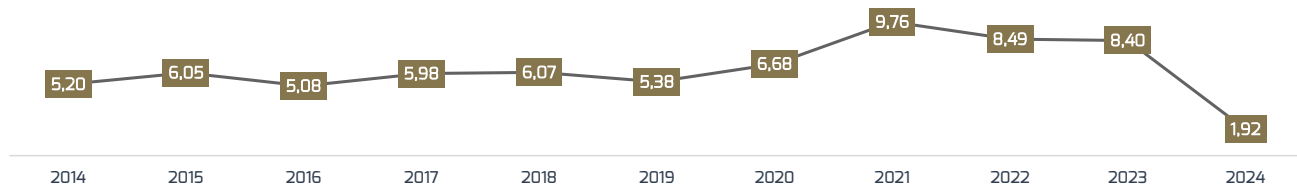
Satış kârlılığı vergi öncesi dönem kâr/zarar toplamının net satışlara oranı ile ölçülmekte ve ifade edilmektedir. Satış kârlılığı firmaların mal ve hizmet satış faaliyetleri üzerinden elde ettikleri kârı ve buna bağlı olarak da satış faaliyetlerinin etkinliğini ortaya koymaktadır.

2020 yılından itibaren firmalar farklı iş koşulları ile karşı karşıya kalmışlardır. 2020 yılında yaşanan salgın daha önce yaşanmayan yeni koşullar yaratmıştır ve 2020 yılındaki bu yeni koşullar içinde satış kârlılığı oranı yüzde **6,68** olmuştur. 2021 yılında salgın sonrası geri dönüş sürecinde yüksek talep koşulları ortaya çıkmıştır. 2021 yılında satış kârlılığı oranı yüzde **9,76** ile en yüksek seviyesine çıkmıştır. 2024 yılında ise zarar eden firma sayısındaki artış ve vergi öncesi dönem kârlılığındaki düşüş sebebiyle satış kârlılığı oranı **%1,92** seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu oran, son 10 yılın ortalaması olan **6,71'in** oldukça altında kalarak dikkat çekmektedir.

SATIŞ KÂRLILIĞI

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dönem kar/zarar (V.Ö.) TL	3.424.562.760	4.793.382.308	4.426.854.488	6.977.489.684	9.000.956.662	8.865.539.410	12.637.359.659	30.037.790.613	56.440.543.952	86.115.729.683	28.181.099.553
Net satışlar TL	65.822.266.953	79.278.325.702	87.220.544.969	116.659.786.722	148.369.156.254	164.858.226.900	189.073.976.286	307.845.840.119	664.711.437.345	1.025.417.717.310	1.467.749.011.731
Satışların Kârlılığı Oranı (%)	5,20	6,05	5,08	5,98	6,07	5,38	6,68	9,76	8,49	8,40	1,92

Satışların Kârlılığı Oranı = Dönem Kâr/Zarar (V.Ö.) / Net Satışla*100

AKTİF KÂRLILIĞI

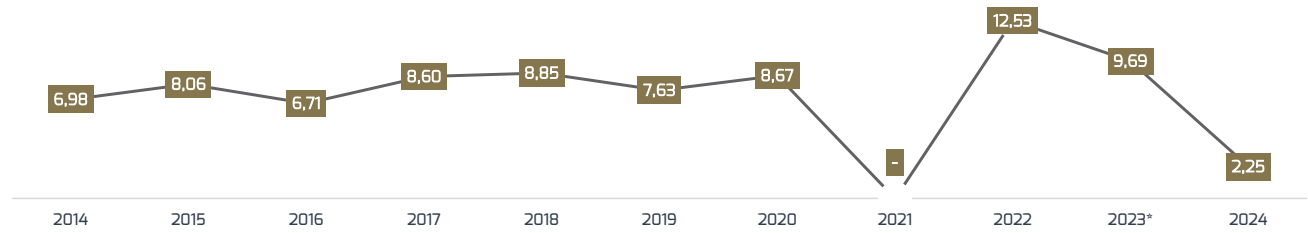
Aktif kârlılığı vergi öncesi dönem kâr/zarar toplamının toplam aktiflere oranı ile ölçülmekte ve ifade edilmektedir. Aktif kârlılığı firmaların sahip oldukları varlık büyüklükleri ile elde ettikleri kârı ve buna bağlı olarak aktiflerin etkinliğini ve verimliliğini ortaya koymaktadır.

BTSO 250 firmanın aktif kârlılığı oranı 2024 yılında yüzde 2,25 olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılının yüksek aktif kârlılığından sonra, 2023 yılında bu oran korunmuştur. Fakat 2024 yılında zarar eden firma sayısındaki artış ve kümülatif olarak vergi öncesi dönem kârlılığındaki düşüş sebebiyle, firmaların **aktif kârlılığı son 10 yılın ortalamasından oldukça düşük hesaplanmıştır.**

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	2024
Dönem kar/zarar (V.Ö.) TL	3.424.562.760	4.793.382.308	4.426.854.488	6.977.489.684	9.000.956.662	8.865.539.410	12.637.359.659	30.037.790.613	56.440.543.952	86.115.729.683	28.181.099.553
Aktif toplamı TL	49.037.664.422	59.458.230.067	65.959.831.820	81.145.736.729	101.733.045.598	116.131.284.220	145.743.957.817	-	450.266.074.700	888.591.435.397	1.254.719.374.793
Aktif Kârlılığı Oranı (%)	6,98	8,06	6,71	8,60	8,85	7,63	8,67	-	12,53	9,69	2,25

Aktif Kârlılığı Oranı = Dönem Kâr/Zarar (V.Ö.) / Aktif Toplamı*100

2023 yılı verileri, enflasyon düzeltmesi sonrası değerleri kullanılarak hazırlanmıştır.

ÖZKAYNAK KÂRLILIĞI

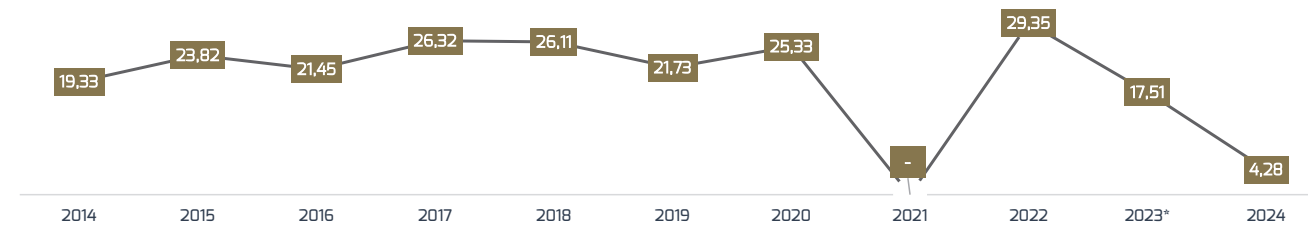
BTSO 250 firmanın öz kaynak kârlılığı oranı 2024 yılında yüzde 4,28 olarak hesaplanmıştır.

Öz kaynak kârlılığı vergi öncesi dönem kâr/zarar toplamının toplam öz kaynaklara oranı ile ölçülmekte ve ifade edilmektedir. Öz kaynak kârlılığı, firmaların sahip oldukları özkaynakları ile elde ettikleri kârı ve buna bağlı olarak öz kaynakların etkin ve verimli kullanıma gücünü ortaya koymaktadır. **Yine diğer göstergelere benzer şekilde 2024 yılı vergi öncesi dönem kârının ciddi düşüşü; öz kaynak kârlılığında önemli bir düşüşe sebebiyet vermiştir.**

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023*	2024
Dönem kar/zarar (V.Ö.) TL	3.424.562.760	4.793.382.308	4.426.854.488	6.977.489.684	9.000.956.662	8.865.539.410	12.637.359.659	30.037.790.613	56.440.543.952	86.115.729.683	28.181.099.553
Özkaynaklar TL	17.715.542.200	20.120.633.623	20.642.765.536	26.508.890.197	34.471.423.159	40.805.963.676	49.900.318.701	-	192.324.066.692	491.882.031.102	658.286.834.562
Özkaynak Kârlılığı Oranı (%)	19,33	23,82	21,45	26,32	26,11	21,73	25,33	-	29,35	17,51	4,28

Öz kaynak Kârlılığı Oranı = Dönem Kâr/Zarar (V.Ö.) / Özkaynaklar*100

2023 yılı verileri, enflasyon düzeltmesi sonrası değerleri kullanılarak hazırlanmıştır.

SEKTÖREL KÂRLILIKLAR

2024 yılı itibariyle, en yüksek vergi öncesi dönem kârı 12,7 milyar TL ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık sahip olmuştur.

İlgili 19 sektörün kârlılık göstergeleri; toplam dönem kâr/zarar büyüklükleri ile satış, aktif ve öz kaynak kârlılık oranları ile sunulmaktadır. Bazı sektörlerde bazı göstergelerin kullanılması (açıklanması) istenmemiştir.

Açıklanan göstergeler üzerinden değerlendirildiğinde 2024 yılı itibariyle, en yüksek vergi öncesi dönem kârı **12,7 milyar TL** ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık sahip olmuştur. Gıda, Tarım ve Hayvancılık'ı **5,2 milyar TL** ile Otomotiv Ana Sanayi ve 4,1 milyar TL ile Metal Sanayi takip etmektedir.

2024 yılında Satış kârlılığı en yüksek sektör **%14,73** ile İnşaat sektörü olmuştur. Aktif kârlılığı 2024 yılında en yüksek orana sahip olan sektör **%10,23** oranı ile Ekonomik İlişkiler ve Finans sektörü olurken onu **%9,74** oranı ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık takip etmiştir. Öz kaynak kârlılığı en yüksek sektör **%19,75** ile İnşaat sektörü olmuştur.

SEKTÖREL KÂRLILIKLAR 2024 (%) DEĞİŞİMLER

Sektörler	Dönem Karı / Zararı [V.Ö.] (TL)	Net Satışlar (TL)	Aktif Toplamı (TL)	Özkaynaklar (TL)	Satışların Karlılığı (%)	Aktif Karlılığı (%)	Özkaynak Karlılığı (%)
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	-	8.100.315.281	-	-	-	8,21	13,10
Çevre ve Geri Dönüşüm	-	-	-	-	10,02	8,76	12,31
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	1.036.614.292	17.961.209.477	35.466.659.246	23.120.690.790	5,77	2,92	4,48
Ekonomik İlişkiler ve Finans	151.966.162	30.222.409.409	1.485.549.128	1.416.751.878	0,50	10,23	10,73
Enerji	-3.691.448.530	68.650.026.289	149.071.466.419	69.610.214.619	-5,38	-2,48	-5,30
Gıda Tarım ve Hayvancılık	12.739.855.972	191.572.604.592	130.762.164.960	77.723.432.530	6,65	9,74	16,39
Hazır Giyim	285.943.848	17.062.166.425	5.897.756.111	1.531.006.488	1,68	4,85	18,68
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	-120.138.682	97.254.536.718	33.383.929.167	8.368.034.807	-0,12	-0,36	-1,44
İnşaat	1.408.321.246	9.562.932.416	21.542.843.574	7.129.820.398	14,73	6,54	19,75
Kimya	247.237.828	9.895.728.012	10.701.862.112	6.087.933.048	2,50	2,31	4,06
Lojistik	88.380.694	-	-	-	-	-	-
Makine ve Teçhizat	1.101.499.680	28.138.721.407	35.928.935.007	24.017.889.818	3,91	3,07	4,59
Metal	4.083.960.077	142.488.830.309	126.110.455.273	62.725.876.578	2,87	3,24	6,51
Otomotiv Ana Sanayi	5.172.642.428	334.452.660.056	198.387.581.856	88.475.022.098	1,55	2,61	5,85
Otomotiv Yan Sanayi	2.109.997.237	308.580.483.920	267.268.546.240	149.824.014.794	0,68	0,79	1,41
Perakende Ticareti	2.452.271.237	89.687.206.263	48.576.455.208	28.584.823.794	2,73	5,05	8,58
Plastik	322.076.996	-	-	4.347.715.428	-	-	7,41
Tekstil	-16.045.278	87.877.976.734	161.390.820.628	92.509.172.375	-0,02	-0,01	-0,02
Turizm	-	-	-	-	8,90	2,99	3,11
2024 YILI TOPLAM TL	28.181.099.553	1.467.749.011.731	1.254.719.374.793	658.286.834.562	1,92	2,25	4,28

- Satışların Kârlılığı Oranı = Dönem kâr/zarar (V.Ö.) / Net Satışlar*100
- Aktif Kârlılığı Oranı = Dönem kâr/zarar (V.Ö.) / Aktif toplamı*100
- Öz kaynak Kârlılığı Oranı = Dönem kâr/zarar (V.Ö.) / Öz kaynaklar*100

FAVÖK DEĞERLENDİRMELERİ

Çalışma kapsamında yer alan BTSO 250 Firmanın faaliyet gösterdikleri sektörler özelinde faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr/zarar büyüklüklerine, oranlarına ve gelişmelerine de yer verilmekte ve değerlendirilmektedir.

EBITDA olarak da bilinen bu gösterge, firmaların operasyonel performansını değerlendirmede kritik bir finansal göstergedir. Bu gösterge, bir şirketin ana iş faaliyetlerinden elde ettiği kârlılığı, faiz, amortisman ve vergi gibi dışsal mali etkenlerden bağımsız olarak ölçer. Dolayısıyla FAVÖK, işletme faaliyetlerinin gerçek verimliliğini ve kârlılığını ortaya koyar, bu da yatırımcılar ve analistler için önemli bir bilgi sağlar. **BTSO 250 Firmanın operasyonel performansını sektörel olarak karşılaştırmak amacıyla detaylı bir şekilde ele alınmıştır.**

2024 yılında BTSO 250 Firma'nın faaliyet gösterdikleri 19 sektörün temel faaliyetlerinin ne derece verimli olduğunu ve hangi sektörlerin daha güçlü bir operasyonel performansa sahip olduğunu belirlemek için FAVÖK göstergesi kullanılabilir.

FAVÖK büyüklüğü 2024 yılında 157,48 milyar TL'ye düştü.

2023 yılında **192,45 milyar TL** olan FAVÖK büyüklüğü 2024 yılında **157,48 milyar TL'ye** düşmüştür. 2024 yılında geçtiğimiz yıla göre FAVÖK büyüklüğü önemli ölçüde azalmıştır. 2024 yılında küresel büyümenin yavaşlaması, Türkiye'de dezenflasyon dönemi ile uygulanan sıkı para politikaları ve artan maliyetler, firmaların operasyonel kârluluklarını sınırlamış ve FAVÖK büyüklüğünü olumsuz yönde etkilemiştir.

FAVÖK göstergeleri açıklanan 19 sektör içerisinde **44,35 milyar TL** FAVÖK büyüklüğü ile Otomotiv Ana Sanayi diğer sektörlerden açık ara fark ile liderliğe sahip olmuştur. Otomotiv Yan Sanayi **27,74 milyar TL** ile ikinci sırada yer alırken; **27,20 milyar TL** ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık sektörü üçüncü sırada yer almıştır.

FAVÖK/Net Satışlar oranı; net satışlara göre elde edilen FAVÖK miktarını ifade eder. Turizm sektöründeki yüksek olan bu oran, sektörün net satışları üzerinden yüksek bir operasyonel kâr marjı sağladığını ve dolayısıyla satışların büyük bir kısmının kârlı olduğunu göstermektedir. Bu kapsamda, ilgili sektördeki firmaların maliyetlerini etkin bir şekilde kontrol edebilme yeteneğine sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

FAVÖK/Aktif Toplamı oranı; firmaların aktif toplamlarına göre ne kadar operasyonel kâr elde ettiğini ölçmek için kullanılabilir bir göstergedir. Favök/Net Satışlar oranına benzer şekilde Turizm ve Otomotiv Ana Sanayi sektörlerinde yüksek olan bu oran, ilgili sektörlerdeki firmaların varlıklarını etkin bir şekilde kullanarak yüksek operasyonel kârlılık sağladığını ve varlık yönetiminde başarılı olduğunu göstermektedir.

FAVÖK/Öz Kaynaklar oranı ise, öz kaynaklara göre elde edilen FAVÖK miktarını gösterir. Otomotiv Ana Sanayi sektöründeki yüksek oran, ilgili sektörlerdeki firmaların özkaynaklarını kullanarak yüksek bir operasyonel kârlılık sağladığını ve özkaynak verimliliğinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Sektörler	FAVÖK (TL)	Net Satışlar (TL)	Aktif Toplamı (TL)	Özkaynaklar (TL)	FAVÖK / NetSatışlar (%) Oranı	FAVÖK / Aktif Toplamı (%) Oranı	FAVÖK / Özkaynaklar (%) Oranı
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	-	8.100.315.281	-	-	-	16,36	26,11
Çevre ve Geri Dönüşüm	-	-	-	-	17,00	14,87	20,89
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	6.137.216.822	17.961.209.477	35.466.659.246	23.120.690.790	34,17	17,30	26,54
Ekonomik İlişkiler ve Finans	234.141.025	30.222.409.409	1.485.549.128	1.416.751.878	0,77	15,76	16,53
Enerji	4.585.813.388	68.650.026.289	149.071.466.419	69.610.214.619	6,68	3,08	6,59
Gıda Tarım ve Hayvancılık	27.204.515.412	191.572.604.592	130.762.164.960	77.723.432.530	14,20	20,80	35,00
Hazır Giyim	603.399.543	17.062.166.425	5.897.756.111	1.531.006.488	3,54	10,23	39,41
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	519.409.493	97.254.536.718	33.383.929.167	8.368.034.807	0,53	1,56	6,21
İnşaat	2.577.767.353	9.562.932.416	21.542.843.574	7.129.820.398	26,96	11,97	36,15
Kimya	1.306.112.404	9.895.728.012	10.701.862.112	6.087.933.048	13,20	12,20	21,45
Lojistik	498.282.735	-	-	-	-	-	-
Makine ve Teçhizat	3.725.668.322	28.138.721.407	35.928.935.007	24.017.889.818	13,24	10,37	15,51
Metal	16.984.527.830	142.488.830.309	126.110.455.273	62.725.876.578	11,92	13,47	27,08
Otomotiv Ana Sanayi	44.352.237.834	334.452.660.056	198.387.581.856	88.475.022.098	13,26	22,36	50,13
Otomotiv Yan Sanayi	27.737.864.036	308.580.483.920	267.268.546.240	149.824.014.794	8,99	10,38	18,51
Perakende Ticareti	4.141.910.829	89.687.206.263	48.576.455.208	28.584.823.794	4,62	8,53	14,49
Plastik	1.258.086.799	-	-	4.347.715.428	-	-	28,94
Tekstil	12.162.019.142	87.877.976.734	161.390.820.628	92.509.172.375	13,84	7,54	13,15
Turizm	-	-	-	-	92,18	30,96	32,19
2024 YILI TOPLAM TL	157.478.510.726	1.467.749.011.731	1.254.719.374.793	658.286.834.562	10,73	12,55	23,92

Söz konusu firmalar ilgili sektörlerde yer alan verilerinin açıklanmasını istememektedir. İlgili sektörlerle ilişkin verilere genel toplamda yer verilmektedir.

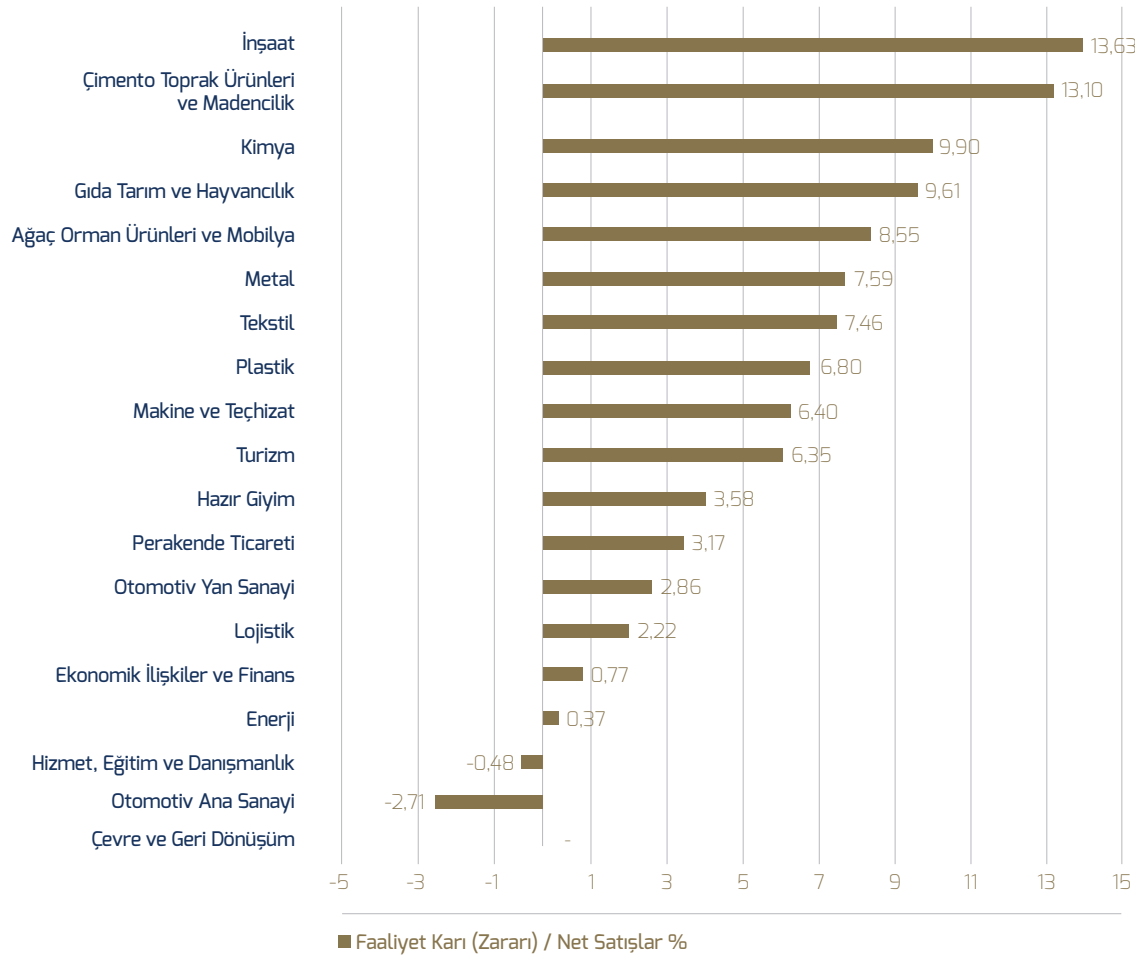
FAALİYET KÂRI DEĞERLENDİRMELERİ

Faaliyet Kârının (Zararı) net satışlara oranı; bir firmanın net satışlarının ne kadarının faaliyet kârına dönüştüğünü gösteren kritik bir finansal göstergidir.

BTSO 250 Firmanın faaliyet kârı 2024 yılında **%50,70** azalarak **47,69 milyar TL** olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılında faaliyet kârları **%37,16** artarak **96,74 milyar TL** olmuştu. Böylece, 2022 ve 2023 yıllarındaki faaliyet kârındaki yüksek artıştan sonra; 2024 yılında iç talebin zayıf olması ve ihracat pazarımız Avrupa için EUR/TL kurundaki değerlenme faaliyet kârlarında negatif yönlü bir etki yaratmıştır.

2024 yılında faaliyet kârının net satışlara oranı **3,25** olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılında bu oran **%9,43** olarak gerçekleşmişti. Sonuç olarak geçtiğimiz yıl ile kıyaslandığında 2024 yılında faaliyet kârı/net satışlar oranı **6,19** puan gerilemiştir. 2024 yılında en yüksek faaliyet kârı/net satışlar oranına sahip ilk üç sektör; **%13,63** ile İnşaat sektörü, **%13,10** ile Çimento, Toprak Ürünleri ve Madencilik ve **%9,90** oranıyla Kimya sektörü olmuştur. En düşük faaliyet kârı/net satışlar oranına sahip sektör ise Otomotiv Ana Sanayi ile Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık sektörleri olmuş olup, ilgili sektörlerin faaliyet kârının net satışlara oranı negatif gerçekleşmiştir.

SEKTÖREL FAALİYET KÂRI DEĞERLENDİRMELERİ

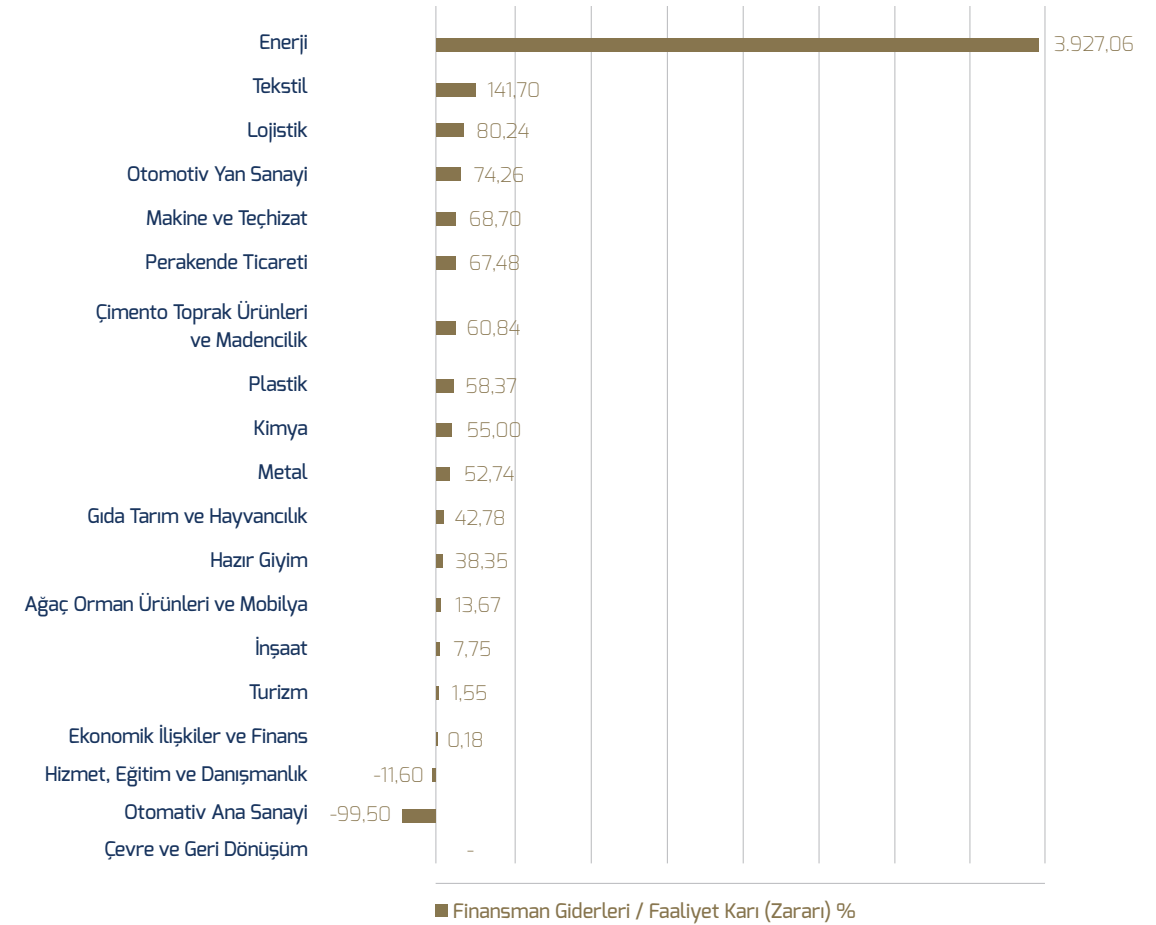

FİNANSMAN GİDERİ DEĞERLENDİRMELERİ

Finansman giderleri firmaların ve sektörlerin kârluluklarında ve mali yapılarında en önemli belirleyicilerden biri olmaya devam etmektedir. 2024 yılında BTSO 250 firmanın finansman giderleri 2024 yılında **%14,46** oranında artarak **54,94 milyar TL** olmuştur. 2023 yılında finansman giderleri **%81,41** artarak **48,00 milyar TL** olarak gerçekleşmişti. Genel olarak, 2024 yılında BTSO 250 firmalarının finansal borç yükü genel ortalamanın altındadır. Bu avantaj hem finansman giderlerinde hem de finansal esneklik açısından önemli bir ayrıcalıktır. BTSO 250 içinde 2024 yılında en yüksek finansman gideri **10,04 milyar TL** ile Enerji sektöründe oluşmuştur. İkinci sırada **9,29 milyar TL** ile Tekstil sektörü yer almaktadır. Üçüncü sırada ise **9,03 milyar TL** ile Otomotiv Ana Sanayi gelmektedir. 2023 yılındaki finansman gideri ilk üç sıralamasına göre karşılaştırma yapıldığında sektörel anlamda değişiklik olmamıştır fakat sıralamalar değişmiştir.

Finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı firmaların ve sektörlerin kârlulukları için önemli bir göstergedir. Bu kapsamda, BTSO 250 firmanın toplam finansman giderlerinin toplam faaliyet kârına oranı 2024 yılında **%115,21 olmuştur**. 2023 yılında bu oran yüzde **49,62** olmuştu. Bu durumda, 2024 yılında 2023 yılına göre finansman giderlerinin faaliyet kârına oranı **65,59** puan artmıştır. 2024 yılında sektörel olarak en yüksek finansman gideri faaliyet kârı oranı geçmiş yıllara benzer şekilde Enerji sektöründe oluşmuştur. Enerji sektöründe finansman giderleri faaliyet kârını **40 katına yakın aşmıştır**. Tekstil sektöründe bu oran **%141,70** ile diğer sektörlerle göre yine yüksek gerçekleşmiştir.

SEKTÖREL FİNANSMAN GİDERLERİ DEĞERLENDİRMELERİ

TEMEL GÖSTERGELER VE DEĞERLENDİRME

Sektörler	Firma Sayısı	Net Satışlar (TL)
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	5	8.100.315.281
Çevre ve Geri Dönüşüm	1	-
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	6	17.961.209.477
Ekonomik İlişkiler ve Finans	4	30.222.409.409
Enerji	6	68.650.026.289
Gıda Tarım ve Hayvancılık	31	191.572.604.592
Hazır Giyim	4	17.062.166.425
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	5	97.254.536.718
İnşaat	6	9.562.932.416
Kimya	4	9.895.728.012
Lojistik	4	-
Makine ve Teçhizat	10	28.138.721.407
Metal	21	142.488.830.309
Otomotiv Ana Sanayi	5	334.452.660.056
Otomotiv Yan Sanayi	69	308.580.483.920
Perakende Ticareti	26	89.687.206.263
Plastik	6	-
Tekstil	35	87.877.976.734
Turizm	2	-
2024 YILI TOPLAM TL	250	1.467.749.011.731
2023 YILI TOPLAM TL	250	1.025.417.717.310
2024-2023 TOPLAM DEĞİŞİM		43%

* 2023 yılı verileri, enflasyon düzeltmesi sonrası değerleri kullanılarak hazırlanmıştır.

* Favök hesaplamasına enflasyon düzeltmesinden doğan kâr ve zararlar dahil edilmiştir.

FAVÖK: Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kârı/Zararı
2024 yılı ortalama dolar kuru 32,84 olarak alınmıştır.

Net Katma Değer (TL)	Özkaynaklar (TL)	Aktif Toplamı (TL)	Dönem Karı / Zararı (V.Ö.) (TL)	FAVÖK	İhracat (\$)	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar (TL)
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
4.043.001.992	23.120.690.790	35.466.659.246	1.036.614.292	6.137.216.822	119.727.830	1.627	15.453.756.159
341.409.320	1.416.751.878	1.485.549.128	151.966.162	234.141.025	-	318	-
8.583.954.876	69.610.214.619	149.071.466.419	-3.691.448.530	4.585.813.388	-	2.082	13.192.252.218
42.575.553.798	77.723.432.530	130.762.164.960	12.739.855.972	27.204.515.412	521.042.879	36.696	156.895.504.621
941.104.579	1.531.006.488	5.897.756.111	285.943.848	603.399.543	427.004.358	540	4.285.259.730
7.391.117.990	8.368.034.807	33.383.929.167	-120.138.682	519.409.493	-	10.756	-
2.392.815.433	7.129.820.398	21.542.843.574	1.408.321.246	2.577.767.353	-	1.621	2.817.279.790
1.694.786.041	6.087.933.048	10.701.862.112	247.237.828	1.306.112.404	38.748.268	1.003	8.395.465.223
545.173.987	-	-	88.380.694	498.282.735	-	-	-
6.844.779.623	24.017.889.818	35.928.935.007	1.101.499.680	3.725.668.322	439.411.832	4.796	22.807.669.394
26.288.835.238	62.725.876.578	126.110.455.273	4.083.960.077	16.984.527.830	1.636.083.106	14.873	130.624.526.353
24.735.081.040	88.475.022.098	198.387.581.856	5.172.642.428	44.352.237.834	-	16.486	-
63.110.870.324	149.824.014.794	267.268.546.240	2.109.997.237	27.737.864.036	3.890.193.518	56.063	263.204.575.547
12.526.848.706	28.584.823.794	48.576.455.208	2.452.271.237	4.141.910.829	-	11.867	758.753.476
1.618.244.890	4.347.715.428	-	322.076.996	1.258.086.799	-	757	8.226.718.750
24.762.085.822	92.509.172.375	161.390.820.628	-16.045.278	12.162.019.142	451.968.555	26.041	76.964.851.684
-	-	-	-	-	-	-	-
231.689.901.413	658.286.834.562	1.254.719.374.793	28.181.099.553	157.478.510.726	14.833.423.111	189.977	994.594.009.014
211.343.873.882	491.882.031.102	888.591.435.397	86.115.729.683	192.451.559.210	13.390.429.051	177.454	691.297.344.445
10%	34%	41%	-67%	-18%	11%	7%	44%

Söz konusu firmalar ilgili sektörlerde yer alan verilerinin açıklanmasını istememektedir. İlgili sektörlerle ilişkin verilere genel toplamda yer verilmektedir.

TEMEL GÖSTERGELER VE DEĞİŞİMLER

Net Satışlar 2024 Yılında Yüzde 43 Artış Gösterdi.

250 firmanın toplam iç ve dış satışları; 2023 yılında **1.025,41 milyar TL** iken 2024 yılında **1.467,75 milyar TL** olmuş ve bir önceki yıla göre **%43** oranında artış göstermiştir. 250 firmanın üretimden net satışları ise **%44** oranında artış göstermiştir.

Katma Değer 2024 Yılında Yüzde 10 Büyüme Kaydetti.

Faaliyetler ile yaratılan net katma değer 2023 yılında **%102** oranında bir artış ile **211,34 milyar TL** iken 2024 yılında **%10** artış ile **231,69 milyar TL** değerine ulaşmıştır. Bu kapsamda, BT50 250 listesinde yer alan firmalar 2024 yılında geçtiğimiz yıla göre daha sınırlı bir artışla katma değer yaratmıştır.

BT50 250 Firmanın vergi öncesi dönem kârlarında 2024 yılında **%67** oranında bir düşüş yaşanmış olup vergi öncesi kâr/zarar toplam tutarı **28,18 milyar TL** olmuştur. Bu düşüşün temelinde; 2024 yılı ülke genelinde uygulanan dezenflasyon süreci sıkı para politikaları, küresel yavaşlama, iç talep daralması ve enflasyon düzeltmesinden doğan zararlar etkili olmuştur.

2023 yılında **%44** oranında artan öz kaynak oranı 2024 yılında **%34** seviyelerinde artmıştır. Aynı şekilde 2023 yılında **%49** oranında artan aktifler toplamı 2024 yılında **%41** oranında artmıştır. 2024 yılı BT50 250 firma için aktifler toplamı ve öz kaynakların daha sınırlı arttığı söylenebilir.

250 firmanın 2020 yılı ihracatı yüzde **14,2** daraldıktan sonra 2021 yılında **%26,9**, 2022 yılında ise **%8,2** yükselmişti. 2023 yılı ihracat rakamlarının bir önceki yıla kıyasla **%1'lik** bir düşüş yaşamasının ardından 2024 yılında ise **%11** oranında artış; **% 2.4** olan Türkiye ortalamasının çok üzerindedir.

Genel olarak; 2024 yılında BT50 250 Firma performansında iç ve dış koşullar belirleyici olmuştur. Yurt içinde uygulanan dezenflasyon politikaları ve iç talepteki yavaşlama, artan faiz ve finansman maliyetleri firmaların kârlılık göstergelerini geçtiğimiz yıllara göre olumsuz etkilemiştir.

Bu dönemde, faaliyet kârlılığında gerileme yaşanmış, enflasyon düzeltmesi uygulaması da finansal sonuçları olumsuz etkilemiştir. Tüm zorluklara rağmen firmalar, değişen ekonomik koşullara uyum sağlama çabalarını sürdürmüştür.

SEKTÖREL BAZDA YILLIK TEMEL DEĞİŞİMLER (%)

2024 yılı BT50 250 listesi içerisinde yer alan sektörlerin temel göstergelerinin hemen hemen tamamında büyümeler gerçekleşmiştir. Ancak büyümeler ve gelişmeler sektörler arasında farklılıklar göstermektedir. 2024 yılında dış pazarlarda genel olarak yaşanan yavaşlama, iç talepteki sektörler arası farklı eğilimler ve içeride uygulanan yeni ekonomi politikalarının sektörler üzerindeki farklı etkileri sonucu temel göstergelerde farklı gelişmeler yaşanmıştır.

2024 Yılında Neredeyse Tüm Sektörlerde Net Satışlar Büyüme Kaydetti.

Verileri açıklanan sektörler içerisinde; 2024 yılında neredeyse tüm sektörlerde net satışlarda büyümeler gerçekleşmiştir. 2024 yılında net satışlardaki en yüksek artış **%67,5** ile Lojistik sektöründe gerçekleşmiştir. Lojistik sektörünü sırasıyla **%64,8** artış ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık ve **%64,0** artış ile Perakende sektörü takip etmiştir.

Yaratılan net katma değer göstergesinde sektörler arasında farklı büyümeler gerçekleşmiştir. En yüksek katma değer artışı **%114,5** ile yine Lojistik sektöründe gerçekleşmiş olup onu **%92,1** artış ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık sektörü takip etmektedir.

2024 yılı en yüksek öz kaynak artışı **%199,9** ile Ekonomik İlişkiler ve Finans sektöründe gerçekleşmiştir. Özkaynak artışının en düşük olduğu sektör ise **%3,5** oranında artış ile Hazır Giyim sektörü olmuştur. Hazır Giyim sektörü geçtiğimiz yıl **%12,0** oranında öz kaynak kaybı yaşamıştı.

2024 yılında ihracat değişim oranı verileri açıklanan 14 sektör içerisinde 6 sektör geçtiğimiz yıla göre ihracatını artırırken 8 sektörde ihracat azalmıştır. Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık sektörü ihracatını **%48,5** artırarak ilk sırada yer alırken onu **%38,5** artış ile Enerji sektörü takip etmiştir. Ek olarak; Bursa sanayisinde öne çıkan Makine ve Teçhizat, Tekstil, Plastik ve Lojistik sektörlerinde 2 yıldır üst üste ihracat tutarlarında azalmalar gerçekleşmesi dikkat çekmektedir.

2024 yılında en yüksek aktifler toplamı artışı **%170,1** ile Ekonomik İlişkiler ve Finans sektöründe gerçekleşmiştir. İkinci sırada **%67,7** artış ile Otomotiv Ana Sanayi yer alırken üçüncü sırada ise **%61,8** ile Lojistik Sektörü yer almaktadır. 2024 yılında verileri açıklanan sektörler içinde sadece üç sektörde dönem kâr/zararında artış yaşanmış olup bu sektörler sırasıyla Çevre ve Geri Dönüşüm; Gıda, Tarım ve Hayvancılık ve Lojistik sektörleri olmuştur. Kalan 14 sektörün tamamında dönem kâr/zararı geçtiğimiz yıla göre düşüş göstermiştir.

Sektörel Bazda Yıllık Temel Değişimler (%)

Sektörler	Net Satışlar	
Yıllar	2022-2023	2023-2024
Ağaç, Orman Ürünleri ve Mobilya	16,0%	27,5%
Çevre ve Geri Dönüşüm	-28,5%	-68,2%
Çimento, Toprak Ürünleri ve Madencilik	-	44,9%
Ekonomik İlişkiler ve Finans	241,8%	-
Enerji	-	11,3%
Gıda, Tarım ve Hayvancılık	81,9%	64,8%
Hazır Giyim	18,8%	-
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	40,1%	-
İnşaat	-	-
Kimya	-	36,2%
Lojistik	-	67,5%
Makine ve Teçhizat	30,7%	-1,9%
Metal	22,1%	25,7%
Otomotiv Ana Sanayi	-	33,2%
Otomotiv Yan Sanayi	91,4%	50,5%
Perakende Ticareti	69,6%	64,0%
Plastik	20,4%	48,6%
Tekstil	28,1%	36,0%
Turizm	-	55,5%
Genel Toplam	54,3%	43,1%

* 2023 yılı verileri, enflasyon düzeltmesi sonrası verileri kullanılarak hazırlanmıştır.

Net Katma Değer		Özkaynaklar		Aktifler		Dönem Karı/Zararı (V.Ö.)		İhracat		Üretimden Satışlar	
2022-2023	2023-2024	2022-2023	2023-2024	2022-2023	2023-2024	2022-2023	2023-2024	2022-2023	2023-2024	2022-2023	2023-2024
-	5,3%	-	16,5%	-	13,9%	-	-38,5%	-	-15,2%	-	-0,1%
-	-20,0%	-	142,1%	-	-45,7%	-	471,1%	5,8%	-1,4%	-100,0%	-
295,2%	54,2%	34,4%	42,7%	-	43,9%	851,6%	-18,0%	-	7,3%	-	32,3%
400,3%	36,7%	66,2%	199,9%	82,8%	170,1%	915,1%	-6,4%	-	-98,8%	153,0%	123,4%
89,0%	-25,3%	11,5%	19,8%	23,6%	42,4%	-121,6%	-7620,5%	-	38,5%	-	7,5%
79,6%	92,1%	44,3%	63,1%	59,5%	44,4%	24,1%	48,5%	-22,9%	27,1%	65,4%	80,5%
46,0%	7,6%	-12,0%	3,5%	20,4%	-10,5%	54,4%	-27,1%	-20,5%	-	-	-
106,5%	-	14,3%	-	40,8%	-	55,9%	-	-3,2%	48,5%	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	202,6%	-
-	-15,9%	-	32,4%	-	36,2%	11,8%	-78,1%	-	-14,5%	-	38,5%
-	114,5%	-	97,0%	-	61,8%	-	27,7%	-15,4%	-3,3%	-	-
51,6%	4,0%	19,5%	38,4%	18,4%	22,2%	-13,2%	-42,9%	-6,1%	-36,4%	13,9%	7,8%
43,6%	-1,3%	36,4%	20,2%	33,2%	24,7%	4,6%	-66,5%	-2,0%	2,5%	18,2%	27,8%
-	-48,8%	-	43,0%	-	67,7%	-	-81,9%	-	-	-	-
99,0%	26,9%	66,3%	28,7%	80,7%	32,0%	63,2%	-88,0%	14,1%	28,1%	89,4%	60,8%
96,9%	58,2%	54,8%	39,0%	88,1%	38,5%	80,6%	-26,9%	-39,3%	-	152,8%	-27,7%
18,2%	6,2%	-	-	-	37,0%	34,4%	-63,7%	-13,2%	-8,9%	-18,9%	-
59,1%	0,8%	29,4%	27,1%	54,2%	29,6%	4,7%	-100,2%	-23,7%	-12,2%	30,6%	37,9%
-	39,1%	-	26,9%	-	27,0%	-	-47,6%	-	-	-	-
102,3%	9,6%	44,1%	33,8%	49,2%	41,2%	55,3%	-67,3%	-1,3%	10,8%	52,3%	43,9%

2024 YILI VERİLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRMELER

KATMA DEĞER

2024 yılında sektörlere göre net katma değer gelişmeleri aşağıda sunulmaktadır. Buna göre 19 sektörden 3 sektörün kümülatif toplam verilerinin açıklanması istenmemiştir. Listede yer alan 19 sektörün 2023 yılına göre olan değişimlerinden ise toplamda 2 sektörün değişim oranları açıklanmadığından, değişim oranı açıklanan 17 sektör içerisinde değişim oranlarına göre 12 sektörün net katma değerlerinde artış gözlenmiştir.

Açıklanan kümülatif toplam verilerine göre, 2024 yılında da geçen yıla benzer şekilde en yüksek katma değeri sağlayan sektör, **63,11 milyar TL** Otomotiv Yan Sanayi olmuştur. Onu **42,58 milyar TL** ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık ve **26,29 milyar TL** ile Metal sektörü izlemiştir.

2023 yılına kıyasla sektörel bazda yaşanan yıllık değişimlere göre en yüksek katma değer artışını **%114,49** ile Lojistik sektörü gerçekleştirmiştir. İlgili sektörü **%92,09** artış ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık sektörü izlemektedir.

Sektörler	2024 Net Katma Değer (TL)	2023 Net Katma Değer (TL)	2024-2023 % DEĞİŞİM ORANI
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	-	-	5,26
Çevre ve Geri Dönüşüm	-	-	-20,02
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	4.043.001.992	2.621.198.697	54,24
Ekonomik İlişkiler ve Finans	341.409.320	249.813.044	36,67
Enerji	8.583.954.876	11.488.287.284	-25,28
Gıda Tarım ve Hayvancılık	42.575.553.798	22.164.595.605	92,09
Hazır Giyim	941.104.579	874.505.668	7,62
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	7.391.117.990	-	-
İnşaat	2.392.815.433	-	-
Kimya	1.694.786.041	2.014.194.333	-15,86
Lojistik	545.173.987	254.171.278	114,49
Makine ve Teçhizat	6.844.779.623	6.579.194.940	4,04
Metal	26.288.835.238	26.623.103.319	-1,26
Otomotiv Ana Sanayi	24.735.081.040	48.314.326.314	-48,80
Otomotiv Yan Sanayi	63.110.870.324	49.716.233.542	26,94
Perakende Ticareti	12.526.848.706	7.916.071.067	58,25
Plastik	1.618.244.890	1.524.438.706	6,15
Tekstil	24.762.085.822	24.572.134.982	0,77
Turizm	-	-	39,09
2024 YILI TOPLAM TL	231.689.901.413	211.343.873.882	9,63

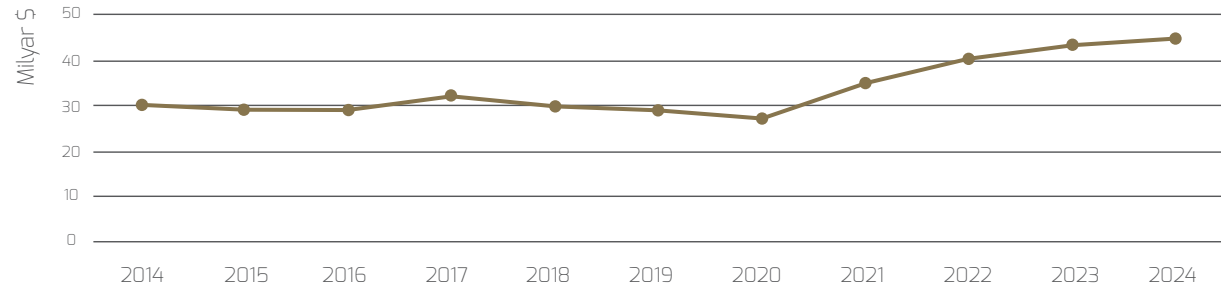
2014-2024 YILLARI ARASI DÖVİZ CİNSİNDEN BAZI TEMEL GÖSTERGELER

NET SATIŞLAR (\$)

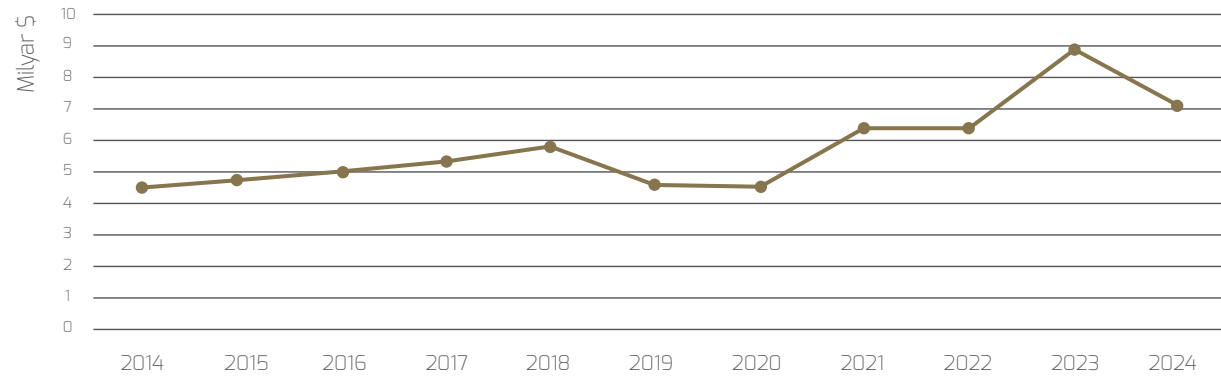
BTSO 250 Firmanın net satışları incelendiğinde; 2023 yılına kıyasla dolar kurunun daha sabit seviyede seyretemesi ile birlikte son **10 yılın en yüksek satış rakamına ulaşıldığı görülmüştür**. Pandemi nedeniyle 2020 yılında büyük bir düşüşle **26,9 milyar** dolara gerileyen satışlar 2023 yılında bir önceki yıla göre **%7,83** artarak **43,2 milyar** dolara ulaşan net satışlar 2024 yılında **%3,26** oranında artarak **44,7 milyar** dolara ulaşmıştır.

Özellikle üretim ve teknolojik ürünlerde yapılacak olan satış büyümesi hem ilimiz ekonomisi hem de ulusal ekonomimiz için önem arz etmektedir. Bu kapsamda, ülkemize ve şehrimize yabancı sermaye (FDI) çekmek için strateji geliştirilmeli ve yurt dışı road show planlanması etkili olacaktır.

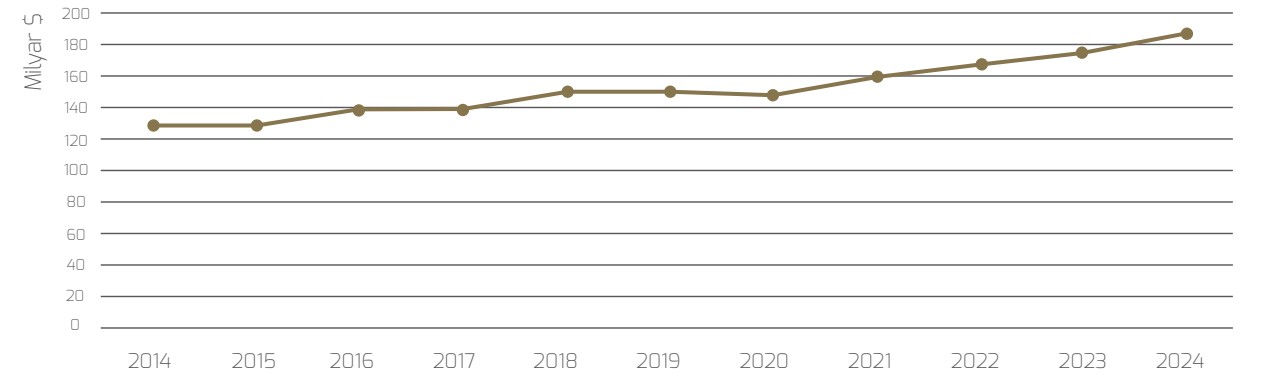
KATMA DEĞER (\$)

2023 yılında katma değer dolar cinsinden ortalama artışı son 10 yılın pik seviyesine ulaşması ardından 2024 yılında **%20,92** oranında bir azalışla **7,1 milyar** dolar seviyesine gerilemiştir. Yine de bu seviyenin 2014-2024 yılları ortalamasının üstünde olduğu söylenebilir. 2014 yılında **4,4 milyar dolar** olan katma değer, 2024 yılında yaklaşık olarak **7,1 milyar dolara** ulaşmış olup son 10 yılda **%60'tan** büyük bir artış oranı göstermiştir. İlimizdeki firmaların yarattığı katma değeri daha da artırmak için öncelikle üretimi ve dolayısıyla da üretimden satışların payının artırılması gerekmektedir. Bu kapsamda Bursa Sanayisi için önceliğimiz; değer yaratacak, teknolojik ve inovatif ürünlere odaklanmak olmalıdır.

ÜCRETLE ÇALIŞANLAR ORTALAMASI (KİŞİ)

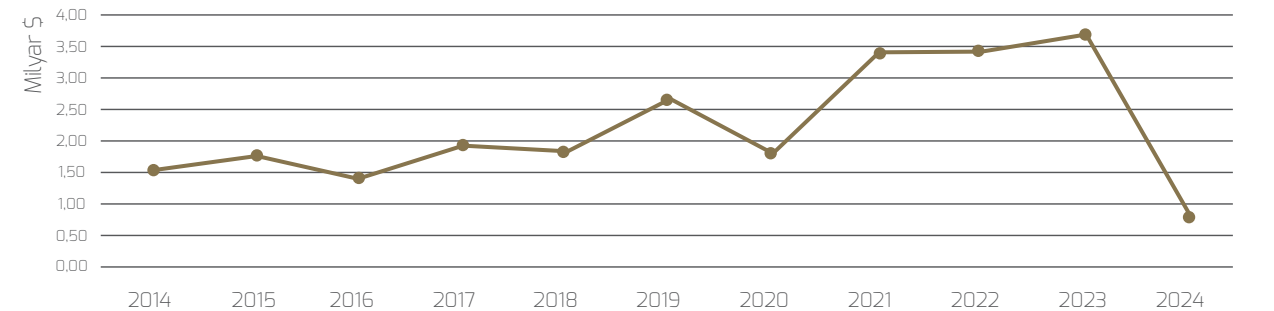
2020 pandemi döneminde BTSO 250 Firma kapsamında **149.022** kişiye düşen istihdam 2021 yılından beri Türkiye genelinde olduğu gibi artmıştır. Ülke genelinde 2023 yılında **32 milyon kişi** olan istihdam sayısı, 2024 yılında **33 milyon** kişiye ulaşmıştır. BTSO 250 Firma kapsamında 2023 yılında **177.454** kişi olan istihdam sayısı geçen yıla göre **%7,06** oranında artarak **189.977** kişi olmuştur.

(V.Ö.) DÖNEM KÂRI/ZARARI TOPLAMI (\$)

2023 yılında vergi öncesi dönem kâr/zarar toplamı **% 6** artış ile **3,63 milyar dolar** olarak gerçekleşerek tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşmıştı. 2024 yılında uygulanan yüksek faiz oranları, artan finansman giderleri ve yavaşlayan iç talep kâr marjlarını daraltmıştır.

Ek olarak enflasyon düzeltmesi uygulaması da mali tablolar üzerinde ek bir baskı oluşturmıştır. Bu gelişmeler sonucunda kâr eden firma sayısının azalması kümülatif toplamlar üzerine etki etmiş ve vergi öncesi kâr/zarar toplamı dolar cinsinden de önceki yıla kıyasla belirgin biçimde bozulmuştur.

2023-2024 SEKTÖREL FİRMA SAYILARI

2024 yılında sektörel bazda faaliyet gösteren firma sayılarındaki değişime göre; 19 sektör içerisinde 4 sektörde faaliyet gösteren firma sayısı geçtiğimiz yıla göre değişmemiştir. Bir önceki yıla göre firma sayısında artış olan 8 sektör bulunurken; 8 sektör içerisinde en çok değişim gösteren Otomotiv Yan Sanayinde firma sayısı geçtiğimiz yıla göre 6 firma artarak 69 firma olmuştur. Çimento, Toprak Ürünleri ve Madencilik; Gıda Tarım ve Hayvancılık; Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık; İnşaat; Lojistik; Perakende Ticareti ve Plastik sektörlerinde ise geçtiğimiz yıla göre birer firma artarak Otomotiv Yan Sanayi sektörünü takip etmektedir. Geçtiğimiz yıla göre firma sayısında azalış gösteren 7 sektör bulunmaktadır. Geçtiğimiz yıla göre firma sayısı artan sektörlerdeki net satış kümülatif toplamındaki değişim daha yüksek olurken firma sayısı azalan sektörlerde azalma sebebiyle net satışlardaki değişim oranı daha düşük seviyelerde seyretmiştir.

2024 yılı BT50 250 Firma listesinde 69 firma ile zirvede olan sektör geçtiğimiz yıllarda da olduğu gibi Otomotiv Yan Sanayi olmuştur. Firma sayısı geçtiğimiz yıla göre 6 artmış ve net satışlardaki değişim oranı geçtiğimiz yıla göre **%50,48** oranında artırmıştır. Bursa, Türkiye'nin Otomotiv Sanayi sektöründe önemli bir merkez olarak öne çıkmaktadır. Bu durum, Bursa'nın coğrafi konumu, sanayi altyapısı ve deneyimli iş gücünün bir sonucudur. Otomotiv yan sanayi firmalarının yoğun olması, sektördeki rekabet avantajlarını artırmakta ve kaliteli üretim süreçlerini desteklemektedir. Ayrıca, bu yoğunluk, yerel ekonominin güçlenmesine katkıda bulunmakta ve bölgedeki iş olanaklarını artırmaktadır. Bursa'nın otomotiv sanayi ekosistemi, şehrin sanayi geçmişi ve inovasyon kapasitesiyle birleşerek, Türkiye'nin otomotiv sektöründe stratejik bir rol oynamaktadır.

SEKTÖRLER	2023 YILI FİRMA SAYISI	2024 YILI FİRMA SAYISI	ARTIŞ/AZALIŞ	2023 YILI NET SATIŞLAR (TL)	2024 YILI NET SATIŞLAR (TL)	2023-2024 NET SATIŞLAR % DEĞİŞİM ORANI
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	5	5	0	6.355.577.824	8.100.315.281	27,45
Çevre ve Geri Dönüşüm	2	1	-1	-	-	-68,21
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	5	6	1	12.393.916.886	17.961.209.477	44,92
Ekonomik İlişkiler ve Finans	5	4	-1	-	30.222.409.409	-
Enerji	6	6	0	61.691.327.857	68.650.026.289	11,28
Gıda Tarım ve Hayvancılık	30	31	1	116.218.952.970	191.572.604.592	64,84
Hazır Giyim	5	4	-1	-	17.062.166.425	-
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	4	5	1	-	97.254.536.718	-
İnşaat	5	6	1	-	9.562.932.416	-
Kimya	4	4	0	7.263.603.243	9.895.728.012	36,24
Lojistik	3	4	1	-	-	67,48
Makine ve Teçhizat	12	10	-2	28.674.033.168	28.138.721.407	-1,87
Metal	23	21	-2	113.334.629.357	142.488.830.309	25,72
Otomotiv Ana Sanayi	9	5	-4	251.132.066.049	334.452.660.056	33,18
Otomotiv Yan Sanayi	63	69	6	205.067.678.037	308.580.483.920	50,48
Perakende Ticareti	25	26	1	54.687.746.927	89.687.206.263	64,00
Plastik	5	6	1	-	-	48,62
Tekstil	37	35	-2	64.608.891.106	87.877.976.734	36,02
Turizm	2	2	0	-	-	55,47

1997'DEN 2024'E

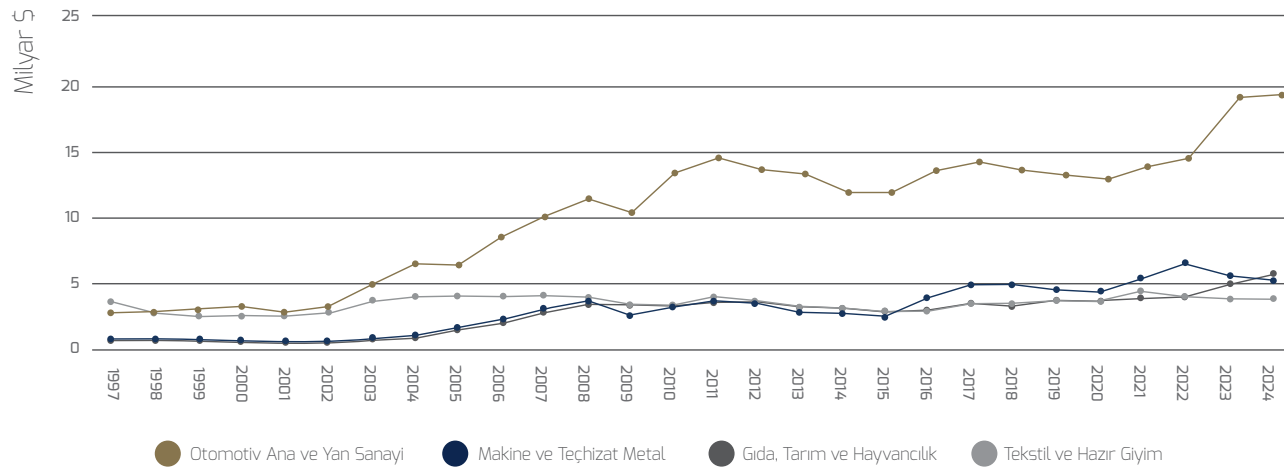
SEKTÖRLERE GÖRE NET SATIŞLAR TOPLAMI (\$)

BTSO 250 Firma listesinde yer alan sektörler içerisinde faaliyet gösteren 4 büyük sektörün döviz cinsinden net satışlarının gelişimi ve bu dört sektörün toplam net satışlarındaki değişimi 1997-2024 dönemi için aşağıda sunulmaktadır. Bu kapsamda, 1997-2024 yılları arasında iç ve dış talep koşullarındaki gelişmeler ile Türk lirasındaki değer kayıpları, küresel çapta yaşanan pandemi ve hem küresel hem de yerel anlamda yaşanan ekonomik daralmalar sebebiyle **net satışlar olumlu etkilenmiş olup** yıllara ve sektörlerle göre değişimler yaşanmıştır.

Gıda, tarım ve hayvancılık sektöründe net satışlar 2023 yılında **4,90 milyar dolar** iken 2024 yılında **5,83 milyar dolar** olmuş ve bu dönemde döviz cinsinden satışlar **%18,91** oranında artmıştır. Ek olarak, Gıda, Tarım ve Hayvancılık sektörü 4 büyük sektör arasında net satışları dolar cinsinden en yüksek artış oranına sahip sektör olmuştur. Makine ve teçhizat sanayinde net satışlar 2023 yılında **5,99 milyar dolar** iken 2024 yılına **%13,32** oranında azalarak **5,20 milyar dolara** düşmüştür. Otomotiv Ana ve Yan Sanayinde, net satışlar 2023 yılına kıyasla **%1,68** oranla artarak sabit seviyede seyrettiği gözlemlenmiştir. Tekstil ve hazır giyim sektöründe ise 2023 yılına oranla 2024 yılında **%3,30** oranında düşüş göstererek **3,20 milyar dolara** gerilemiştir. 4 sektör içerisinde Makine, Teçhizat

ve Metal sektörü ile Tekstil sektöründe geçtiğimiz yıla göre düşüş gözükürken Otomotiv ile Gıda Tarım ve Hayvancılık sektörlerinde önemli artışlar yaşanmıştır.

1997 yılından 2024 yılına kadar olan 4 büyük sektördeki net satışlar döviz cinsinden kümülatif toplamaları değerlendirildiğinde; 1997 yılında **7,34 milyar dolar** ile yolculuğuna başlayan net satışlar, 2024 yılında **33,81 milyar dolar** seviyelerine ulaşmıştır. Bir önceki yıla göre olan değişim oranlarına bakıldığında ise 2001 yılında Türkiye'de yaşanan ekonomik kriz ardından 2002, 2003 ve 2004 yıllarında hızlı bir yükseliş ve ivmelenme olmuştur. 2012-2015 yılları arasında net satışlarda \$ cinsinden düşüşler gözlenmiş ve 2020 yılında küresel çapta yaşanan pandeminin ekonomi üzerindeki etkileri Türkiye üzerinde de görülerek net satışlarda düşüş yaşanmasına sebebiyet vermiştir. 2020 yılında pandemi sebebiyle yaşanan ekonomik küçülmelerin ve türk lirasının döviz karşısında değersizleşmesinin ardından 2021 yılında net satışlar üzerinde büyük bir sıçrayış yaşanmış olup 2022 yılında daha durağan bir yıl geçirilmiştir. 2024 yılı ise 2023 yılına göre daha durağan geçen bir yıl olmuştur. 2023'ten 2024 yılına yaşanan net satışlardaki artış büyük ölçekte Gıda, Tarım ve Hayvancılık sektörünün göstermiş olduğu faaliyetlerden kaynaklanmaktadır.

1997'DEN 2024'E

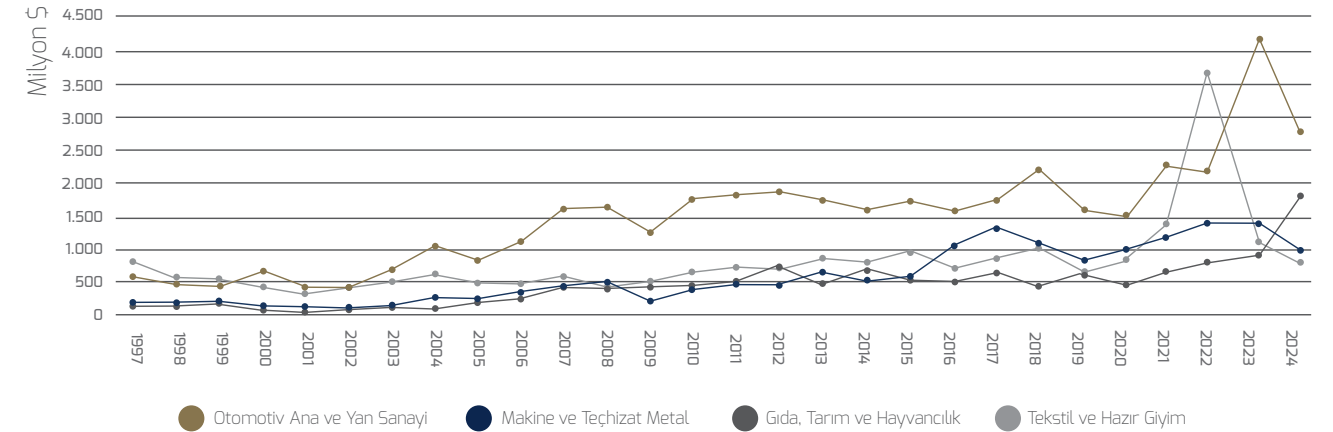
SEKTÖRLERE GÖRE KATMA DEĞER TOPLAMI (\$)

BTSO 250 Firma listesinde yer alan sektörler içerisinde faaliyet gösteren 4 büyük sektörün döviz cinsinden net katma değer tutarının gelişimi ve bu dört sektörün toplam yaratılan net katma değerdeki değişimi 1997- 2024 dönemi için aşağıda sunulmaktadır. Bu kapsamda, 2020 sonrasında genel olarak katma değer artarken Tekstil ve Hazır Giyim, Makine, Teçhizat ve Metal sektörlerinin ivme kaybettiği söylenebilir.

4 Büyük sektör arasından net katma değeri artan tek sektör gıda, tarım ve hayvancılık olup geçtiğimiz yıl **936 milyon dolar** iken 2024 yılında **1,30 milyar dolar** olmuş ve bu dönemde döviz cinsinden yaratılan net katma değer **%38,57** oranında artış göstermiştir.

Makine ve teçhizat sanayinde net katma değer 2023 yılında **1,40 milyar dolar** iken 2024 yılında bu tutar **%28,01** azalmış ve **1,01 milyar dolara** gerilemiştir. Otomotiv Ana ve Yan Sanayinde, net katma değer 2023 yılına oranla 2024 yılında **%35,36** kayıpla **2,67 milyar dolara** gerilemiştir. Tekstil ve hazır giyim sektöründe ise 2022 yılında **3,65 milyar dolar** olan net katma değer 2023 yılında **%70,62'lik** bir düşüş göstererek **1,07 milyar dolara** ve 2024 yılında ise **%27,14** oranında bir düşüşle **783 milyon dolara** gerilemiştir. 4 sektör içerisinde gıda, tarım ve hayvancılık dışında diğer sektörlerde ciddi düşüşler yaşanmıştır.

1997 yılından 2024 yılına kadar olan 4 büyük sektördeki net katma değer döviz cinsinden kümülatif toplamaları değerlendirildiğinde; 1997 yılında **1,61 milyar dolar** ile yolculuğuna başlayan net katma değer, 2022 yılında tüm zamanların en yüksek seviyesi olan **7,89 milyar dolar** seviyesine ulaşmış ve ardından 2024 yılında **5,76 milyar dolar** seviyelerine gerilemiştir. Bir önceki yıla göre olan değişim oranlarına bakıldığında ise; net satışlara benzer şekilde 2001 yılında Türkiye'de yaşanan ekonomik kriz ardından 2002, 2003 ve 2004 yıllarında hızlı bir yükseliş ve ivmelenme olmuştur. 2020 yılında küresel çapta yaşanan pandeminin ekonomi üzerindeki etkileri Türkiye üzerinde de görülerek net katma değerde düşüş yaşanmasına sebebiyet vermiştir. 2020 yılında pandemi sebebiyle yaşanan ekonomik küçülmelerin ve türk lirasının döviz karşısında değersizleşmesinin ardından 2021 ve 2022 yılında yaratılan net katma değer üzerinde **%50'lere** varan artışlar yaşanmış olup, 2023 yılında **%4'lük** nispeten küçük bir düşüş gözlenmiş ve 2024 yılında ise **%24** oranında düşüş ile **5,76 milyar dolar** seviyesine gerilemiştir. Gıda, tarım ve hayvancılıkta yaşanan sıçrayışa rağmen, diğer sektörlerin yaşanan ekonomik koşullardan olumsuz etkilenmesi neticesinde yarattığı net katma değerdeki düşüş; 4 sektör özelindeki genel kümülatif toplam üzerinde negatif ivmelenme yaratmıştır.

1997'DEN 2024'E

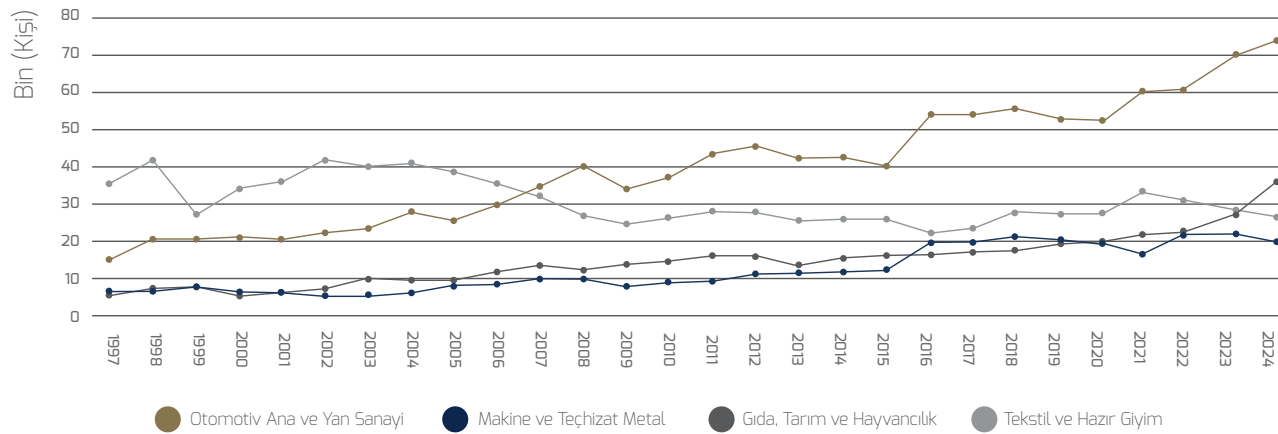
SEKTÖRLERE GÖRE ÜCRETLE ÇALIŞANLAR ORTALAMASI (KİŞİ)

BTSO 250 Firma listesinde yer alan sektörler içerisinde faaliyet gösteren 4 büyük sektörün çalışan sayılarındaki gelişimi ve bu dört sektörün yaratmış olduğu istihdam oranı değişimi 1997-2024 dönemi için aşağıda sunulmaktadır. Bu kapsamda, 1997-2024 yılları arasında Otomotiv Ana ve Yan Sanayinde istihdam artışının devam ettiği; Gıda, Tarım ve Hayvancılık sektörü artış trendinde olduğu gözlemlenmiştir. Tekstil ve Hazır Giyim sektörlerinin ise artan maliyetler nedeniyle globalde rekabet gücünü yitirmiştir.

Gıda, tarım ve hayvancılık sektöründe ücretle çalışanlar ortalaması geçtiğimiz yıl yaklaşık **28 bin kişi** iken **%30,88** oranında bir yükseliş ile 2024 yılında **37 bin kişi** olmuştur. Makine ve Teçhizat Sanayi ile Tekstil ve Hazır Giyim sektörlerinde sırasıyla **%12** ile **%6** oranında düşüşler yaşanırken; Otomotiv Sanayinde istihdam oranlarında **%5** bir artış gözlenmiştir.

1997 yılından 2024 yılına kadar olan 4 büyük sektördeki personel sayısı ortalamaları değerlendirildiğinde; 1997 yılında 63 bin kişi ile yolculuğuna başlayan ortalama personel sayısı, 2024 yılında seviyelerine ulaşarak tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Bir önceki yıla göre olan değişim oranlarına bakıldığında ise; diğer göstergelere benzer şekilde 2001 yılında Türkiye'de yaşanan ekonomik kriz ardından 2002 yılında **%10** seviyesinde bir artış hızı göstermiştir.

2020 yılında küresel çapta yaşanan pandemi; ortalama personel sayılarında düşüş yaşanmasına sebebiyet vermiştir. 4 Büyük sektör özelinde, 2021, 2022 ve 2023 yılında sırasıyla **%9**, **%3** ve **%6** oranında artışlar yaşanmış olup, 2024 yılında geçtiğimiz yıla göre **%5** oranında bir artış yaşanmıştır.

1997'DEN 2024'E

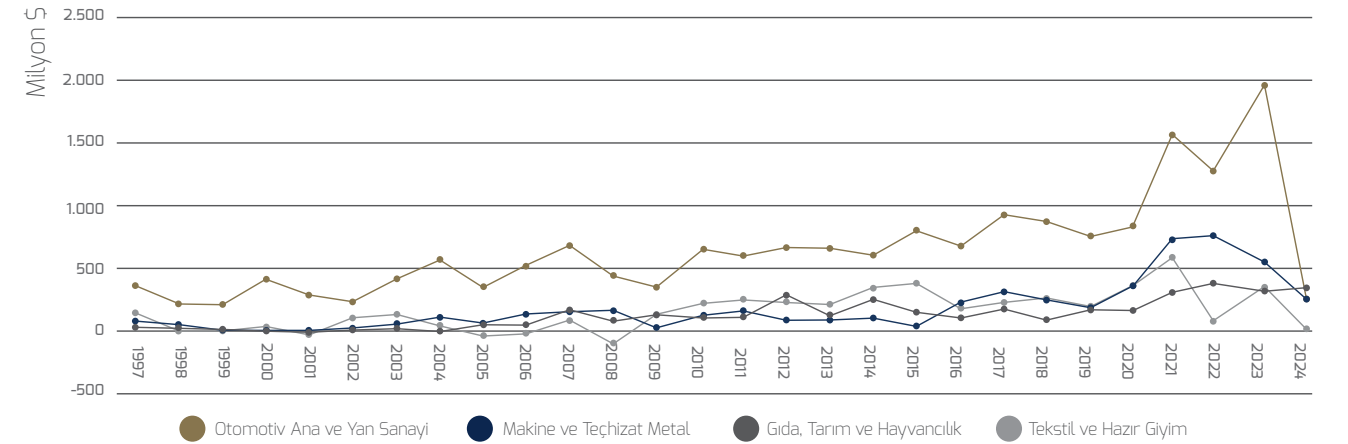

DÖNEM KÂRI / ZARARI (V.Ö.) (\$)

BTSO 250 Firma listesinde yer alan sektörler içerisinde faaliyet gösteren 4 büyük sektörün döviz cinsinden vergi öncesi dönem kâr/zararının gelişimi ve bu dört sektörün toplam kârlardaki değişimi 1997-2024 dönemi için aşağıda sunulmaktadır. Kârlılık göstergesi; Makine, Teçhizat ve Metal, Otomotiv Ana ve Yan Sanayi ile Tekstil ve Hazır Giyim sektörlerinde 2024 yılında azalmıştır. Özellikle ihracat pazarımız Avrupa'nın para birimi karşısında TL'nin **%13** değer kaybı ihracatın karlılığını azaltmıştır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık sektörü diğer sektörlerle kıyasla iyi performans sergilemiştir.

4 Büyük sektör içinden vergi öncesi dönem kârında dolar cinsinden artış yaşanan tek sektör diğer göstergeler ile doğru orantılı şekilde gıda, tarım ve hayvancılık sektöründe gerçekleşmiştir. 2023 yılında **362 milyon dolar** olan vergi öncesi dönem kârı **%7** artışla 2024 yılında **388 milyon dolar** seviyesine ulaşmıştır. Makine ve teçhizat sanayinde vergi öncesi dönem kârları 2022 yılında **838 milyon dolar** seviyelerine ulaşmışken 2023 yılında bu sayı **%29** oranında bir düşüş ile **596 milyon dolara** ve ardından da 2024 yılında **%74** oranında bir düşüş ile **158 milyon dolar** seviyelerine gerilemiştir. Tekstil ve Hazır Giyim sektöründe vergi öncesi dönem kârı, **%98** oranında azalarak son 15 yılın en düşük seviyesi olan **8 milyon dolar** seviyesine düşmüştür. Otomotiv Sanayinde ise **%89** oranında bir düşüş ile **222 milyon dolar** olan vergi öncesi dönem kârı 2002 yılından bu yana en düşük seviyede seyretmiştir.

1997 yılından 2024 yılına kadar olan 4 büyük sektördeki vergi öncesi dönem kârı döviz cinsinden kümülatif toplamaları değerlendirildiğinde; 1997 yılında **607 milyon dolar** ile yolculuğuna başlayan vergi öncesi dönem kârı, 2023 yılında **3,28 milyar \$** seviyelerine ulaşmışken 2024 yılında **776 milyon dolar** seviyesine düşmüştür. Bir önceki yıla göre olan değişim oranlarına bakıldığında ise; net satış ve net katma değere benzer şekilde 2001 yılında Türkiye'de yaşanan ekonomik kriz ardından 2002, 2003 ve 2004 yıllarında hızlı bir yükseliş ve ivmelenme olmuştur. 2006 ve 2007 yılları arasında dönem kârlılığında **%70'lere** varan artışlar gözlemlenirken, 2020 yılında küresel çapta yaşanan pandeminin ekonomi üzerindeki etkileri Türkiye üzerinde de görülerek dönem kârlarında düşüş yaşanmasına sebebiyet vermiştir. 2020 yılında pandemi sebebiyle yaşanan ekonomik küçülmelerin ve türk lirasının döviz karşısında değersizleşmesinin ardından 2021 yılında **%100'ün** üzerinde artışlar meydana gelmiş olup, 2022 yılında büyük oranda Tekstil ve Hazır Giyim sektörü kaynaklı **%20'lik** bir düşüş görülmüştür. 2024 yılında ise zarar eden firma sayısındaki artışın kümülatif toplam üzerine olan etkisiyle birlikte 4 Büyük sektör firmalarının dönem kârında **%76** oranında düşüş gerçekleşmiştir.

YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR

Türkiye geneline bakıldığında Bursa, yabancı sermayeli firmaların faaliyet gösterdiği önemli şehirlerden birisidir. Başta otomotiv sanayi olmak üzere, özellikle imalat sanayinde pek çok yabancı sermayeli firma faaliyet göstermektedir. Bu firmalar performansları ile içinde bulundukları BTSO 250 Firmaya da katkı sağlamaktadırlar.

2024 yılı itibarıyla BTSO 250 Firma içerisinde yabancı sermayeli firma sayısı geçtiğimiz yıla göre değişiklik göstermemiş olup 42 firma bulunmaktadır. Bu firmalar, genellikle büyük ve orta ölçekli firmalardır. Bu yıl listede olan ilgili 42 firma, BTSO 250 temel göstergeleri içinde önemli paya sahiptir. Bu kapsamda, üretimden net satışlarda almış olduğu pay **%53** ve net satışlardan almış olduğu pay ise **%43** olmuştur. 42 yabancı sermayeli firmanın toplam BTSO 250 Firma ihracatı içindeki payı ise **%58** olmuştur. Yaratmış oldukları istihdam açısından BTSO 250 içersinde **%29** oranında bir pay almaktadırlar. Yabancı sermayeli firmaların katma değer, aktifler toplamı ve öz kaynaklardan almış oldukları paylarda düşüşler yaşanmıştır.

İlgili göstergeler kapsamında 2023 yılında sırasıyla **%48, %45, %43** pay alırlarken 2024 yılında bu oranlar **%38, %31 ve %30** seviyelerine düşmüştür. Vergi öncesi dönem kârı içerisindeki payı 2023 yılında **%55** iken 2024 yılında bu oran **%62** seviyesine çıkmıştır.

	Yabancı Sermaye Payı (42 firma)			Yabancı Sermaye Payı (250 firma)		
	0,01-25	25,01-50	50+	0,01-25	25,01-50	50+
Kuruluş Sayısı	4	2	36	4	2	36
Kuruluş Sayısı Oran (%)	10%	5%	86%	2%	1%	14%
Üretimden Satışlar (Net)	7%	13%	80%	4%	7%	42%
Net Satışlar	7%	17%	76%	3%	7%	32%
İhracat	5%	6%	88%	3%	4%	51%
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö)	-18%	34%	85%	-11%	21%	52%
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	4%	15%	80%	2%	7%	39%
Özkaynak	10%	20%	70%	3%	6%	22%
Aktif Toplamı	14%	17%	68%	4%	5%	21%
Ücretle Çalışanlar	16%	11%	73%	5%	3%	22%
Net Katma Değer	12%	17%	72%	4%	6%	27%

BTSO 250 Firma içinde yer alan 42 yabancı sermayeli firmanın sektör dağılımları aşağıda sunulmaktadır. 42 yabancı sermayeli firma, 9 sektörde yer almaktadır. 42 firmanın 26'sı Otomotiv Yan Sanayinde ve 3 firma ise Otomotiv Ana Sanayinde faaliyet göstermektedir. Otomotiv Ana ve Yan Sanayindeki yabancı sermayeli firmalar, toplam yabancı sermaye cirosunun (42 firma toplamı) **%78,2'sini** ve BTSO 250 Firmanın toplam cirosunun ise **%33,1'ini** oluşturmaktadır.

Metal Sanayinde ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık sektöründe 4 yabancı sermayeli firma faaliyet göstermektedir. Enerji, Kimya, Plastik, Tekstil ve Makine ve Teçhizat sektörlerinde ise 1 yabancı sermayeli firma bulunmaktadır.

SEKTÖR	FİRMA SAYISI	Ciro (TL)	Cironun Yabancı Sermaye Toplam Cirosundaki % Payı	250 Büyük Firma Toplamındaki % Payı
Enerji	1	13.270.909.765	2,1%	0,9%
Gıda Tarım ve Hayvancılık	4	21.253.731.388	3,4%	1,4%
Kimya	1	2.383.985.246	0,4%	0,2%
Makine ve Teçhizat	1	12.966.698.277	2,1%	0,9%
Metal	4	81.715.541.082	13,2%	5,6%
Otomotiv Ana Sanayi	3	288.225.391.884	46,4%	19,6%
Otomotiv Yan Sanayi	26	197.261.990.238	31,8%	13,4%
Plastik	1	1.355.942.810	0,2%	0,1%
Tekstil	1	2.410.650.623	0,4%	0,2%
TOPLAM	42	620.844.841.313	100,0%	42,3%

Yabancı sermayeli firmaların ülke dağılımları aşağıda sunulmaktadır. Buna göre, yabancı sermayeli firmaların toplamda 14 farklı ülkeden payları bulunmaktadır. En çok yabancı sermayeli firma 14 adet ile Almanya'ya aittir. Bu firmaların 250 toplam cirosu içindeki payı **yüzde 3,4'tür**.

Fransa'dan 5, İspanya'dan 4, Hollanda, Birleşik Krallık ve Japonya'dan toplamda üçer firma yer almaktadır. 5 Fransız firması yabancı sermayeli 42 kuruluşun toplam cirosu içinde **%31,4**, 250 toplam cirosu içinde ise **yüzde 13,3** pay almaktadır. 42 yabancı sermayeli firmanın 36'sı Avrupalı menşelidir. Japonya'dan 3, Güney Kore'den 2 ve ABD'den 1 firma bulunmaktadır.

ÜLKE	Firma Sayısı	Ciro (TL)	Cironun Yabancı Sermaye Toplam Cirosundaki % Payı	250 Büyük Firma Toplamındaki % Payı
ALMANYA	14	49.218.648.337	7,9%	3,4%
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	1	12.831.402.378	2,1%	0,9%
AVUSTURYA	1	3.118.828.120	0,5%	0,2%
BELÇİKA	1	7.396.940.829	1,2%	0,5%
BİRLEŞİK KRALLIK	3	19.134.326.831	3,1%	1,3%
BRİTANYA	1	2.685.783.411	0,4%	0,2%
FRANSA	5	194.717.787.176	31,4%	13,3%
GÜNEY KORE	2	8.905.055.759	1,4%	0,6%
HOLLANDA	3	22.342.659.695	3,6%	1,5%
İSPANYA	4	99.281.196.299	16,0%	6,8%
İSVİÇRE	2	65.728.411.051	10,6%	4,5%
İTALYA	1	106.175.743.142	17,1%	7,2%
JAPONYA	3	27.952.115.475	4,5%	1,9%
LÜKSEMBURG	1	1.355.942.810	0,2%	0,1%
TOPLAM	42	620.844.841.313	100,0%	42,3%

2024 YILI 250 BÜYÜK FİRMA

SIRALAMA TABLOSU

Sıra No Firma ve Müesseseler

		Bağlı Olduğu Oda	Net Satışlar (TL)	Sıra No	Net Katma Değer TL	Sıra No	Özkaynaklar TL
1	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ-BURSA ŞUBESİ	BTSO	175.482.580.775	-	-	-	-
2	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	BTSO	106.175.743.142	1	13.738.747.115	1	39.252.457.934
3	TGS DIŞ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ŞUBESİ	BTSO	84.358.920.968	214	114.139.861	215	257.143.831
4	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	64.111.998.483	-	-	-	-
5	BORÇELİK ÇELİK SANAYİİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	BTSO	46.650.649.019	-	-	-	-
6	TÜRKİYEİN OTOMOBİLİ GİRİŞİM GRUBU A.Ş.	GEMLİK	41.742.603.437	-	-	-	-
7	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	BTSO	37.485.389.897	-	-	-	-
8	ULUDAĞ PERAKENDE ELEKTRİK SATIŞ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	31.457.858.697	-	-	54	2.634.527.604
9	KÖFTECİ YUSUF HAZIR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İznik	23.136.075.773	5	5.761.158.654	43	3.566.858.995
10	KARESİ POLYESTER VE PETROKİMYA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	20.281.396.532	-	-	-	-
11	SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ MUDANYA FABRİKASI ŞUBESİ	BTSO	19.123.486.799	-	-	20	7.824.993.326
12	KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	18.176.929.953	-	-	-	-
13	OYAK HORSE MAKİNE EKİPMANLARI TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	BTSO	17.676.924.574	-	-	-	-
14	-	ORHANGAZİ	-	-	-	-	-
15	BEYÇELİK GESTAMP OTOMOTİV SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	17.318.332.412	-	-	-	-
16	ÖZBAĞ KUYUMCULUK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	16.908.349.962	153	303.380.886	87	1.344.755.342
17	ÖZDİLEK ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ VE TEKSTİL SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
18	ASİL ÇELİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	ORHANGAZİ	15.686.222.843	-	-	-	-
19	PRO YEM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	BTSO	13.594.619.363	-	-	-	-
20	-	BTSO	-	-	-	-	-
21	TÜRK PRYSMIAN KABLO VE SİSTEMLERİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-

Sıra No	Aktif Toplamı TL	Sıra No	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	Sıra No	FAVÖK	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	1	3.747.896.211	6	5.434	1	159.369.763.588
3	63.125.674.656	2	5.689.832.109	2	10.950.264.144	4	515.818.049	4	5.680	2	65.870.517.922
15	20.510.132.884	99	68.133.612	171	95.295.485	2	2.534.405.117	243	18	244	0
-	-	-	-	-	-	3	1.113.894.084	2	8.130	4	43.132.330.202
-	-	-	-	-	-	5	409.400.415	-	-	3	44.791.400.521
2	75.306.354.612	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	22.865.681.589	-	-	-	-	92	19.328.914	8	5.101	6	32.022.136.678
26	10.530.598.031	9	1.654.958.465	-	-	186	0	-	-	212	0
51	5.866.353.737	41	332.291.813	29	1.111.585.640	180	0	1	11.863	7	21.670.895.576
8	26.479.100.106	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	21.997.675.306	-	-	-	-	13	213.492.342	12	3.473	8	19.026.380.305
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	17.676.924.574
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	14.233.694.012	-	-	-	-	21	98.541.237	-	-	14	15.508.498.879
157	1.365.749.838	73	131.520.841	109	215.121.607	199	0	148	286	19	11.664.964.222
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	16	143.151.362	35	1.266	12	15.542.254.167
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2024 YILI 250 BÜYÜK FİRMA

SIRALAMA TABLOSU

Sıra No Firma ve Müesseseler

	Bağlı Olduğu Oda	Net Satışlar (TL)	Sıra No	Net Katma Değer TL	Sıra No	Özkaynaklar TL
22	BOSCH REXROTH OTOMASYON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-
23	ÇİMTAŞ BORU İMALATLARI VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	GEMLİK	-	-	-	-
24	ULUDAĞ ELEKTRİK DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	12.431.073.561	-	-	-
25	EKER SÜT ÜRÜNLERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	12.399.246.754	17	2.965.871.154	35 4.584.021.799
26	ÇOŞKUNÖZ METAL FORM MAKİNA ENDÜSTRİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	12.110.337.295	-	-	-
27	DÖKTAŞ DÖKÜMCÜLÜK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	ORHANGAZI	11.955.845.297	15	3.175.065.750	-
28	YEŞİM SATIŞ MAĞAZALARI VE TEKSTİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	11.127.481.867	-	-	227 167.240.308
29	GEMLİK GÜBRE SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ	GEMLİK	-	-	-	-
30	KARŞAN OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	9.657.983.254	-	-	-
31	HASTAVUK GIDA TARIM HAYVANCILIK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-
32	ERBAK - ULUDAĞ PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	8.433.046.830	-	-	72 1.587.600.875
33	BURSAĞAZ BURSA ŞEHİRİÇİ DOĞALGAZ DAĞITIM,TİCARET VE TAAHHÜT ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	8.238.781.242	-	-	42 3.626.998.401
34	YENİLMEZ DÖVİZ ALTIN TİCARETİ SINIRLI YETKİLİ MÜESSESE ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	7.740.992.339	-	-	-
35	KORTEKS MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	7.598.478.220	11	4.597.707.340	4 24.603.946.579
36	AUNDE TEKNİK TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	7.532.401.728	-	-	-
37	ARCA GRUP OTOMOTİV İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	BTSO	-	-	-	-
38	YAZAKİ OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	GEMLİK	-	-	-	-
39	HITACHI ASTEMO TURKEY OTOMOTİV ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	7.048.414.914	-	-	-
40	BURULAŞ -BURSA ULAŞIM TOPLU TAŞIM İŞLETMECİLİĞİ TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-
41	TARFAŞ TARIMSAL FAALİYETLER ÜRETİM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KARACABEY	6.806.869.969	75	748.941.530	117 948.858.889
42	LEONİ KABLO VE TEKNOLOJİLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	6.567.067.967	-	-	-

Sıra No	Aktif Toplamı TL	Sıra No	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	Sıra No	FAVÖK	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	8.654.176.122	40	334.065.412	25	1.291.589.262	122	6.711.994	20	2.271	17	11.981.514.715
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	9.359.620.521	-	-	36	855.419.091	10	231.693.633	18	2.602	20	11.344.288.679
78	3.283.304.880	75	126.710.773	130	175.407.311	8	276.066.307	233	45	238	0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
101	2.329.025.578	10	1.439.745.261	-	-	-	-	50	896	203	0
49	6.179.691.071	36	355.104.336	85	307.742.399	191	0	-	-	182	464.562.188
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	49.093.789.164	-	-	41	785.355.477	55	40.793.343	22	1.895	26	7.589.529.813
-	-	-	-	-	-	11	229.423.250	10	3.530	28	7.414.933.547
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
104	2.241.995.666	-	-	-	-	184	0	96	478	31	6.634.072.540
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2024 YILI 250 BÜYÜK FİRMA

SIRALAMA TABLOSU

Sıra No Firma ve Müesseseler

		Bağlı Olduğu Oda	Net Satışlar (TL)	Sıra No	Net Katma Değer TL	Sıra No	Özkaynaklar TL
43	ELM KİMYA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	6.142.346.843	145	334.296.220	185	442.898.611
44	TURGUT SEOYHAN VE KARDEŞLERİ MARKET İŞLETMECİLİĞİ GIDA UNLU MAMÜLLER BİLGİSAYAR VE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ İNŞAAT TARIM HAYVANCILIK YEMEK İMALATI VE LOKANTACILIK SANAYİ TİCARET VE LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	5.893.325.303	-	-	140	776.466.789
45	KÜÇÜKÇALIK TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İNEGÖL	5.792.554.584	-	-	67	1.891.828.017
46	TAT GIDA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	MUSTAFAKE-MALPAŞA	5.718.625.790	-	-	-	-
47	KOÇASLANLAR OTOMOTİV İNŞAAT TAŞIMACILIK PETROL ÜRÜNLERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	5.580.428.984	-	-	-	-
48	AK-PRES METAL YEDEK PARÇA MAKİNE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	5.256.521.552	-	-	-	-
49	ÇEMTAŞ ÇELİK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	5.021.197.631	45	1.094.319.772	31	5.083.516.505
50	SÖNMEZ ÇİMENTO YAPI VE MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
51	SİMPET AKARYAKIT VE SERVİS HİZMETLERİ TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	5.000.425.288	-	-	-	-
52	-	İNEGÖL	-	-	-	-	-
53	SINIRLI SORUMLU MARMARA ZEYTİN TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ MARMARABİRLİK	BTSO	4.899.258.900	34	1.888.856.653	38	4.145.952.355
54	ROLLMECH AUTOMOTİVE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	4.880.046.533	-	-	-	-
55	POSCO TNPC OTOMOTİV ÇELİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	4.838.991.017	-	-	-	-
56	TI OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
57	HARPUR TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	4.458.163.312	41	1.278.048.210	34	4.718.604.527
58	ODELO OTOMOTİV AYDINLATMA ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
59	SOFRA YEMEK ÜRETİM VE HİZMET A.Ş. - BURSA ŞUBESİ	BTSO	-	-	-	-	-
60	ÇİMTAŞ ÇELİK İMALAT MONTAJ VE TESİSAT AŞ	GEMLİK	-	-	-	-	-
61	T.K.G. OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	4.132.420.890	-	-	-	-
62	-	ORHANGAZİ	-	-	-	-	-
63	MAYSAN MANDO OTOMOTİV PARÇALARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	4.066.064.742	-	-	-	-

Sıra No	Aktif Toplamı TL	Sıra No	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	Sıra No	FAVÖK	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
121	1.859.479.877	151	8.979.464	91	275.004.106	137	3.393.150	240	20	242	0
133	1.680.551.221	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
48	6.192.735.746	-	-	-	-	37	53.257.099	28	1.393	44	3.760.851.532
-	-	-	-	52	614.873.677	30	58.453.894	40	1.010	33	5.214.293.089
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39	4.357.012.624
46	6.281.647.668	31	426.481.108	42	736.911.145	45	45.087.814	101	464	34	4.874.048.008
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36	7.486.898.880	15	733.977.356	47	658.940.430	65	35.506.365	120	384	35	4.775.516.452
56	4.908.648.810	-	-	-	-	66	35.268.405	-	-	36	4.694.214.707
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	62	727	-	-
45	6.442.572.301	97	75.679.715	40	788.654.809	88	22.025.863	30	1.387	43	3.797.998.990
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51	3.344.521.061
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2024 YILI 250 BÜYÜK FİRMA

SIRALAMA TABLOSU

Sıra No Firma ve Müesseseler

		Bağlı Olduğu Oda	Net Satışlar (TL)	Sıra No	Net Katma Değer TL	Sıra No	Özkaynaklar TL
64	BATI KURUMSAL TEDARİK ÇÖZÜMLERİ VE SATINALMA HİZMETLERİ İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	4.050.802.497	-	-	-	-
65	LOKMAN KOÇASLAN OTOMOTİV SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	3.989.788.216	-	-	-	-
66	KORAY SPOR SPOR MALZEMELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	3.886.549.303	47	1.072.839.418	126	898.626.296
67	FEKA OTOMOTİV MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	3.675.995.306	-	-	-	-
68	DURMAZLAR MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	3.668.161.094	173	244.876.167	26	5.556.878.618
69	ÖZDİLEK EV TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
70	BİNTED BURSA İNSAN KAYNAKLARI TAAHHÜT EĞİTİM DANIŞMANLIK HİZMETLERİ İMAR İNŞAAT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
71	SİRENA MARİNE DENİZCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	3.587.250.959	-	-	-	-
72	EPSAN FZ KİMYA PLASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	GEMLİK	3.568.279.270	-	-	74	1.525.755.922
73	MENGERLER TİCARET TÜRK ANONİM ŞİRKETİ – BURSA ŞUBE BURSA MOTORLU	BTSO	3.485.248.010	-	-	-	-
74	-	BTSO	-	-	-	-	-
75	-	ORHANGAZİ	-	-	-	-	-
76	-	BTSO	-	-	-	-	-
77	BURSA ÇİMENTO FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
78	BURSA BETON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	3.135.054.585	97	576.813.363	81	1.466.435.746
79	YÖRSAN SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	3.126.057.602	-	-	-	-
80	APTIV TURKEY TEKNOLOJİ HİZMETLERİ LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	3.118.828.120	-	-	-	-
81	TECHNO STEEL PROCESSİNG TURKEY ÇELİK BÜKME VE İŞLEME SAN.VE TİC. A.Ş.	GEMLİK	-	-	-	-	-
82	ÖZ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
83	B-PLAS BURSA PLASTİK METAL İNŞAAT ENERJİ MADENCİLİK JEOTERMAL TURİZM SİVİL HAVACILIK VE TARIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	3.097.626.647	-	-	-	-
84	ERMETAL OTOMOTİV VE EŞYA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	3.071.727.129	-	-	-	-

Sıra No	Aktif Toplamı TL	Sıra No	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	Sıra No	FAVÖK	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
76	3.395.076.722	47	269.477.547	57	510.682.009	112	9.819.799	117	386	211	0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46	3.675.995.306
-	-	-	-	-	-	93	19.312.087	221	71	47	3.668.161.094
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40	6.850.365.647	-	-	-	-	22	92.957.405	37	1.202	49	3.581.332.815
68	3.738.248.977	-	-	-	-	29	58.571.564	-	-	50	3.565.884.914
209	745.688.003	-	-	-	-	195	0	181	189	218	0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
117	1.923.454.375	34	373.319.921	55	553.141.825	185	0	180	191	56	2.960.028.905
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	59	39.625.000	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	124	6.599.715	55	815	63	2.826.408.185
-	-	-	-	-	-	91	19.669.202	69	630	69	2.620.371.247

2024 YILI 250 BÜYÜK FİRMA

SIRALAMA TABLOSU

Sıra No Firma ve Müesseseler

		Bağlı Olduğu Oda	Net Satışlar (TL)	Sıra No	Net Katma Değer TL	Sıra No	Özkaynaklar TL
85	YAZAKI WIRING TECHNOLOGİES TÜRKİYE ELEKTRİK SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
86	ÇELİKFORM GESTAMP OTOMOTİV ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	3.060.339.831	-	-	-	-
87	CANSAN ALÜMİNYUM PROFİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
88	FORMFLEKS OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	3.018.385.366	-	-	-	-
89	-	İNEGÖL	-	-	-	-	-
90	ŞEM LASTİK SANAYİİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.961.680.079	-	-	-	-
91	VEZİRHAN ÇİMENTO MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
92	GÖLÜPLİK ŞEREMET TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.837.433.780	52	1.011.331.232	30	5.091.809.978
93	RKR KIYMETLİ MADENLER SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	2.824.850.654	-	-	-	-
94	FURPA GIDA TEKSTİL KUYUMCULUK İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
95	IŞIKSOY TEKSTİL İNŞAAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
96	ORAU ORHAN OTOMOTİV KONTROL SİSTEMLERİ SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
97	EKONOMİK YETKİLİ MÜESSESE ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.748.216.454	-	-	-	-
98	KIRPART OTOMOTİV PARÇALARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ORHANGAZİ	2.685.783.411	-	-	-	-
99	MİPAR METAL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KARACABEY	-	-	-	-	-
100	ÖZTANER GIDA VE İHTİYAÇ MADDELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
101	BOLACALAR UN YEM YAĞ GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ - MUDANYA ŞUBESİ	BTSO	2.646.707.535	152	306.339.507	83	1.444.924.055
102	COPA ISI SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
103	PARLADI METAL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	2.537.577.751	191	194.822.049	190	415.070.006
104	MOBİPA MOBİLYA TEKSTİL İNŞAAT NAKLİYE PETROL ÜRÜNLERİ SÜPER MARKET VE TURİZM SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.532.030.221	179	231.546.095	144	757.224.353
105	-	BTSO	-	-	-	-	-

Sıra No	Aktif Toplamı TL	Sıra No	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	Sıra No	FAVÖK	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
111	2.049.269.925	-	-	-	-	68	34.842.890	-	-	57	2.949.752.149
-	-	-	-	-	-	49	43.771.232	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	44	987	66	2.755.662.857
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	40	49.922.483	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
54	5.258.354.736	16	723.451.708	49	635.900.925	163	194.797	78	559	61	2.830.930.936
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
136	1.662.725.141	-	-	-	-	114	9.129.973	223	65	78	2.327.833.279
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
159	1.303.180.254	148	9.711.294	133	172.944.340	139	2.905.674	208	112	189	95.614.739
184	998.181.580	80	114.234.681	126	183.986.916	-	-	169	228	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2024 YILI 250 BÜYÜK FİRMA

SIRALAMA TABLOSU

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Olduğu Oda	Net Satışlar (TL)	Sıra No	Net Katma Değer TL	Sıra No	Özkaynaklar TL
106	MKS-MARMARA ENTEGRE KİMYA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	GEMLİK	-	-	-	-	-
107	ESKAPET AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İNEGÖL	2.493.055.199	-	-	-	-
108	AKBAŞLAR TEKSTİL ENERJİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.476.124.371	-	-	-	-
109	-	BTSO	-	-	-	-	-
110	CONTİTECH LASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
111	-	BTSO	-	-	-	-	-
112	SOMA ÇİMENTO MADENCİLİK BETON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.426.507.663	-	-	-	-
113	BURSA AĞIR VASITA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.422.526.949	-	-	-	-
114	COATS (TÜRKİYE) İPLİK SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
115	RUDOLF DURANER KİMYEVİ MADDELER TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
116	-	BTSO	2.364.071.535	94	592.235.831	-	-
117	FİSTAŞ FANTAZİ İPLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.325.596.045	79	722.884.455	84	1.438.043.228
118	ŞENTÜRK OTO MOTORLU ARAÇLAR MADENCİLİK NAKLİYE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.309.438.693	-	-	-	-
119	MAPAR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	BTSO	-	-	-	-	-
120	AKWEL BURSA TURKEY OTOMOTİV ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.282.121.280	-	-	130	876.200.327
121	COŞKUNÖZ DIŞ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.258.557.721	-	-	-	-
122	ERMAKSAN MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.236.476.396	-	-	-	-
123	-	BTSO	2.227.487.443	-	-	-	-
124	SERTEPE OTOMOTİV İNŞAAT TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
125	ŞAHİNCE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.189.262.142	80	722.260.054	122	938.644.816
126	SARIGÖZOĞLU HİDROLİK MAKİNA VE KALIP SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA 1 ŞUBESİ	BTSO	2.188.984.816	-	-	-	-

Sıra No	Aktif Toplamı TL	Sıra No	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	Sıra No	FAVÖK	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
90	2.756.302.881	-	-	-	-	64	35.629.572	-	-	77	2.341.590.608
-	-	-	-	-	-	67	35.055.343	53	849	73	2.447.100.637
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
42	6.603.417.865	-	-	-	-	126	5.910.095	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	53	242.831.183	59	484.592.356	162	424.401	-	-	-	-
86	2.922.209.181	64	156.643.581	62	457.736.961	32	57.768.577	36	1.223	83	2.274.621.022
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
155	1.377.324.815	-	-	-	-	60	38.096.053	65	671	87	2.151.621.884
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	39	50.395.547	-	-	100	1.894.235.597
-	-	-	-	-	-	-	-	126	360	89	2.128.807.217
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
125	1.826.690.273	112	41.271.686	123	189.983.182	138	3.366.553	87	512	85	2.163.016.342
-	-	-	-	-	-	78	25.139.025	160	258	-	-

2024 YILI 250 BÜYÜK FİRMA

SIRALAMA TABLOSU

Sıra No Firma ve Müesseseler

		Bağlı Olduğu Oda	Net Satışlar (TL)	Sıra No	Net Katma Değer TL	Sıra No	Özkaynaklar TL
127	A-PLAS GENEL OTOMOTİV MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
128	P.M.S.METAL PROFİL ALÜMİNYUM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
129	AKPOLAT HAYVANCILIK GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
130	PENGÜEN GIDA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.137.696.036	180	230.219.734	156	650.892.832
131	UPK OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.109.034.421	-	-	-	-
132	EMİN HELAL ET VE GIDA A.Ş.	MUSTAFAKE-MALPAŞA	-	-	-	-	-
133	EDEMEN ET VE ET ÜRÜNLERİ TARIM HAYVANCILIK NAKLİYE GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.092.876.504	-	-	-	-
134	B.ERGÜNLER YOL YAPI İNŞAAT TAHHÜT MADENCİLİK NAKLİYECİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.088.751.604	57	950.603.046	48	3.124.892.273
135	GRAMMER KOLTUK SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.069.540.913	-	-	-	-
136	SÖZAL KİMYA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
137	ABDULLAH BURKAY İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
138	MAY-AGRO TOHUMCULUK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
139	BELTAN VIBRACOUSTIC TİTREŞİM ELEMANLARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	2.004.371.144	131	393.608.710	164	562.830.723
140	BARSAN GLOBAL LOJİSTİK ANONİM ŞİRKETİ-BURSA ŞUBESİ	BTSO	-	-	-	-	-
141	POLYTEKS TEKSTİL SANAYİ ARAŞTIRMA VE EĞİTİM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.976.262.104	-	-	-	-
142	BAYKAR MOTORLU ARAÇLAR ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
143	ÇİLEK MOBİLYA ANONİM ŞİRKETİ	İNEGÖL	1.969.796.701	71	764.247.146	89	1.323.446.103
144	FKT KOLTUK SİSTEMLERİ ÜRETİM VE DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.968.402.695	103	525.875.187	223	201.868.954
145	GÖKÇELİK ÇELİK EŞYA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.940.954.159	-	-	-	-
146	ARCLOG ULUSLARARASI NAKLİYAT GÜMRÜKLEME DEPOLAMA DIŞ TİCARET VE LOJİSTİK HİZMETLERİ LIMITED ŞİRKETİ	BTSO	1.875.520.571	-	-	180	468.349.583
147	HAKSAN OTOMOTİV MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.846.485.337	-	-	71	1.643.798.991

Sıra No	Aktif Toplamı TL	Sıra No	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	Sıra No	FAVÖK	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
114	2.002.960.286	-	-	-	-	48	43.825.198	84	526	88	2.134.880.778
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	9.099.106.242	18	628.830.979	34	919.787.918	182	0	100	470	185	165.562.199
-	-	-	-	-	-	69	30.554.316	-	-	93	2.052.188.959
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
176	1.081.409.072	147	9.853.843	170	97.042.391	51	42.967.625	-	-	95	2.004.371.144
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
87	2.892.685.907	-	-	-	-	95	19.018.319	85	518	101	1.859.088.922
-	-	-	-	202	41.081.300	233	0	-	-	-	-
129	1.736.707.451	48	264.435.381	61	465.819.570	110	10.707.607	67	658	111	1.607.815.711
185	994.806.474	-	-	-	-	81	23.961.305	115	390	97	1.968.402.695
-	-	-	-	-	-	104	13.398.230	127	360	103	1.795.521.000
160	1.299.140.314	-	-	-	-	80	24.110.659	104	459	-	-
103	2.293.574.449	-	-	-	-	105	13.169.660	137	333	153	1.105.179.199

2024 YILI 250 BÜYÜK FİRMA

SIRALAMA TABLOSU

Sıra No Firma ve Müesseseler

		Bağlı Olduğu Oda	Net Satışlar (TL)	Sıra No	Net Katma Değer TL	Sıra No	Özkaynaklar TL
148	VERİM GIDA ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	BTSO	1.818.305.734	-	-	-	-
149	TOKSAN YEDEK PARÇA İMALAT TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.804.983.710	-	-	-	-
150	İLAY TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.803.293.850	-	-	60	2.345.517.919
151	SEGE TAŞIT KOLTUKLARI VE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
152	BANOTO OTOMOTİV TURİZM İNŞAAT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.778.602.002	-	-	-	-
153	FREUDENBERG SEALİNG TECHNOLOGİES SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
154	ÇİMTAŞ HASSAS İŞLEME SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	GEMLİK	-	-	-	-	-
155	VİBRACOUSTİC CV AIR SPRİNGS OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	GEMLİK	-	-	-	-	-
156	SAZCILAR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.725.026.392	-	-	-	-
157	ZORLU ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
158	AROMA BURSA MEYVE SULARI VE GIDA SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.675.182.729	-	-	-	-
159	ŞANÇELİK OTOMOTİV MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
160	PRESİMSAN HİDROLİK, MAKİNE, KALIP, YEDEK PARÇA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
161	EPSAN PLASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.643.444.538	-	-	177	491.422.931
162	-	BTSO	-	-	-	-	-
163	FENUĞURSAN GIDA-TEMİZLİK MADDELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	1.621.006.575	-	-	-	-
164	AUTONEUM ERKURT OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.616.412.568	-	-	-	-
165	ACARSOY TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.595.612.096	-	-	-	-
166	ÜÇGE MAĞAZA EKİPMANLARI PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.578.223.968	125	415.991.471	149	729.944.206
167	LİMA LOJİSTİK HİZMETLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
168	GÜNGÖR ZEYTİN GIDA VE AMBALAJ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ORHANGAZI	-	-	-	-	-

Sıra No	Aktif Toplamı TL	Sıra No	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	Sıra No	FAVÖK	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	120	1.450.079.721
77	3.292.248.540	79	115.136.298	-	-	-	-	-	-	102	1.800.960.081
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	61	37.495.813	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	75	27.238.366	43	999	108	1.725.026.392
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	152	1.191.180	-	-	109	1.672.950.698
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
107	2.124.975.025	-	-	-	-	136	3.418.913	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	102	13.953.300	174	207	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
180	1.072.037.649	118	39.193.061	137	163.187.490	208	0	95	485	128	1.349.951.945
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2024 YILI 250 BÜYÜK FİRMA

SIRALAMA TABLOSU

Sıra No Firma ve Müesseseler

		Bağlı Olduğu Oda	Net Satışlar (TL)	Sıra No	Net Katma Değer TL	Sıra No	Özkaynaklar TL
169	EVRENCİK RÜZGAR ENERJİSİNDEN ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
170	BKM KİTAP KIRTASIYE SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
171	ÜNVER TRAKTÖR VE OTO TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	BTSO	-	-	-	-	-
172	ORHAN KARAKOÇ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	134	375.284.700	120	943.157.463
173	-	BTSO	1.481.129.473	232	30.945.920	200	336.340.134
174	İNOKSAN SATIŞ PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.477.869.029	210	119.559.706	238	58.223.707
175	EMEK YAĞ SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.466.475.312	201	150.420.678	218	247.321.146
176	COŞKUNÖZ KALIP MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.464.379.319	-	-	-	-
177	MASS KONFEKSİYON TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.461.507.137	-	-	-	-
178	KONFİDA AMBALAJ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.455.427.679	-	-	-	-
179	VERA GRUP TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
180	ÖNAL YEM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MUSTAFAKE-MALPAŞA	1.428.003.054	224	76.199.075	175	508.424.686
181	TARA BORU VE İNŞAAT MALZEMELERİ TİCARET SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
182	PAKKENS YEDEK PARÇA VE MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
183	MİYA KONFEKSİYON DOKUMA TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
184	AYDINLAR MADENCİLİK TAS SANAYİ VE TİCARET ANONİM SİRKETİ	GEMLİK	1.395.016.518	-	-	-	-
185	GÜLERYÜZ KAROSERİ,OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.393.749.448	-	-	-	-
186	-	BTSO	-	-	-	-	-
187	E.N.A. TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.380.627.972	-	-	44	3.350.071.713
188	BİSEM-PARADİSE TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	1.379.259.883	-	-	-	-
189	PLASTİPAK TURKEY PLASTİK AMBALAJ SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	İNEGÖL	-	-	-	-	-

Sıra No	Aktif Toplamı TL	Sıra No	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	Sıra No	FAVÖK	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
119	1.877.859.861	161	2.222.076	108	217.015.488	145	1.689.690	72	618	-	-
171	1.121.731.400	156	4.258.760	207	34.336.418	168	63.731	231	49	236	0
216	676.968.359	185	-26.256.806	199	45.477.074	101	14.172.048	217	85	229	0
220	642.736.387	-	-	104	227.734.776	196	0	218	84	117	1.466.475.312
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	118	6.755.275	125	370	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
222	620.633.705	-	-	168	103.012.574	221	0	205	118	175	809.819.664
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	74	28.056.000	-	-	130	1.300.965.810
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
58	4.477.198.010	-	-	-	-	190	0	-	-	129	1.332.119.333
-	-	-	-	-	-	141	2.873.860	-	-	159	1.035.898.683
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2024 YILI 250 BÜYÜK FİRMA

SIRALAMA TABLOSU

Sıra No Firma ve Müesseseler

		Bağlı Olduğu Oda	Net Satışlar (TL)	Sıra No	Net Katma Değer TL	Sıra No	Özkaynaklar TL
190	N.B.R. MAKİNA VE YEDEK PARÇA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	1.352.827.198	-	-	-	-
191	ÖZDİLEK OTEL-TURİZM İŞLETMECİLİĞİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
192	KARAGÜLLE CAM TAŞIMACILIK İNŞAAT İNŞAAT MALZEMELERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	1.309.439.625	235	15.249.356	191	410.374.532
193	FEYTEKS TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	1.292.922.170	-	-	118	947.456.845
194	BAYRAK LASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.290.466.283	-	-	-	-
195	BEGÜM REFERANS GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.279.823.624	159	276.921.796	186	437.545.932
196	BUSEB BURSA SERBEST BÖLGE KURUCU VE İŞLETİCİSİ ANONİM ŞİRKETİ	GEMLİK	-	-	-	-	-
197	YILMAZ SÜNGER KUMAŞ DÖŞEME MALZEMELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
198	TREDİN OTO DONANIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
199	ŞAHİNKUL MAKİNA VE YEDEK PARÇA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.249.889.718	-	-	-	-
200	NEL-PA DEMİR TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	1.244.112.251	221	80.043.973	232	116.210.674
201	WEAVERS TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
202	-	BTSO	-	-	-	-	-
203	NSK OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KARACABEY	-	-	-	-	-
204	M.S.K. ÇELİK DÖVME YEDEK PARÇA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	KARACABEY	-	-	-	-	-
205	SKT YEDEK PARÇA VE MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.175.388.050	-	-	-	-
206	YAZAKİ SYSTEMS TECHNOLOGİES TURKEY OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
207	MERTSE SAÇ, METAL, OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	1.167.327.495	231	43.955.288	142	761.470.750
208	SÖNMEZ TURİZM EMLAK TEKSTİL VE EĞLENCE YATIRIMLARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.162.938.234	96	582.490.345	23	6.551.216.913
209	KOÇASLANLAR MOTORLU ARAÇLAR ARAÇ KİRALAMA PETROL ÜRÜNLERİ LASTİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	1.160.823.889	-	-	-	-
210	YARIŞ GRUP OTOMOTİV VE TARIMSAL MAKİNA YEDEK PARÇA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KARACABEY	-	-	-	-	-

Sıra No	Aktif Toplamı TL	Sıra No	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	Sıra No	FAVÖK	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	154	1.118.146	80	554	127	1.352.827.198
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
187	968.003.299	163	1.194.484	191	68.806.289	229	0	234	35	239	0
124	1.833.619.894	-	-	-	-	-	-	-	-	132	1.271.729.067
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
204	794.079.967	141	12.619.347	151	136.488.198	119	6.752.415	-	-	133	1.268.366.359
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	115	8.956.614	157	260	136	1.239.607.536
219	658.325.500	-	-	218	17.141.699	166	93.796	212	90	187	127.510.000
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	113	9.716.113	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
182	1.038.676.917	-	-	197	58.146.515	230	0	214	89	226	0
41	6.633.914.423	50	257.392.614	16	2.282.973.351	177	0	74	582	206	0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2024 YILI 250 BÜYÜK FİRMA

SIRALAMA TABLOSU

Sıra No Firma ve Müesseseler

		Bağlı Olduğu Oda	Net Satışlar (TL)	Sıra No	Net Katma Değer TL	Sıra No	Özkaynaklar TL
211	BURSALI TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.151.593.375	-	-	-	-
212	-	BTSO	1.150.995.821	-	-	-	-
213	YPS OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.150.717.969	-	-	-	-
214	-	BTSO	1.149.086.231	-	-	-	-
215	DERHAN TEKSTİL KONFEKSİYON ENERJİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.143.574.304	-	-	73	1.538.938.530
216	RAMSOY METAL GERİ DÖNÜŞÜM İNŞAAT NAKLİYAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
217	ELRINGKLINGER TR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.130.320.855	-	-	-	-
218	TECE DEKOR KAĞIT BASKI VE EMPRENYE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.126.325.703	-	-	-	-
219	TREND KURUMSAL HİZMETLER ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.119.837.095	50	1.039.300.317	235	81.546.813
220	ŞAHTERM ELEKTRİKLİ ISITICILAR SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.115.472.228	102	537.426.634	90	1.321.687.685
221	EVIOSYS TURKEY AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	KARACABEY	-	-	-	-	-
222	ALTINSU TEKSTİL ENERJİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	1.107.113.706	-	-	-	-
223	-	BTSO	-	-	-	-	-
224	BURKASAN PLASTİK ATIK YÖNETİMİ VE ÇEVRE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
225	EMİRALİ TEKSTİL KONFEKSİYON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.090.414.409	-	-	-	-
226	KINIK MADEN SULARI ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
227	SİNTA SANAYİ İNŞAAT TAAHHÜT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.065.659.953	98	568.381.293	68	1.860.053.350
228	İNOVA KOLTUK SİSTEMLERİ ARAÇ TASARIM OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
229	-	BTSO	-	-	-	-	-
230	MARTEKS MARMARA TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.037.030.190	-	-	-	-
231	MARSALA DOKUMA BOYA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-

Sıra No	Aktif Toplamı TL	Sıra No	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	Sıra No	FAVÖK	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	106	12.048.596	140	320	177	763.337.110
115	1.965.674.990	-	-	-	-	-	-	129	358	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	2.363.145.787	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	106	53.644.101	-	-	206	0	-	-	150	1.110.957.616
239	241.343.034	-	-	212	27.215.390	240	0	17	2.664	201	0
146	1.490.854.240	71	134.457.575	64	451.955.951	96	17.997.419	86	512	148	1.115.472.228
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	71	621	-	-
-	-	-	-	-	-	121	6.737.334	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	144	2.262.344	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
97	2.471.541.552	51	254.390.529	106	221.352.847	198	0	113	395	156	1.060.720.183
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
188	966.875.412	-	-	-	-	73	28.312.025	143	315	160	1.034.194.680
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2024 YILI 250 BÜYÜK FİRMA

SIRALAMA TABLOSU

Sıra No	Firma ve Müesseseler	Bağlı Olduğu Oda	Net Satışlar (TL)	Sıra No	Net Katma Değer TL	Sıra No	Özkaynaklar TL
232	-	BTSO	1.032.714.805	161	272.546.551	-	-
233	SAYGER OTOMASYON MAKİNE MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	1.024.055.020	-	-	-	-
234	VANELLİ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
235	AKKOYUNLU MOTORLU ARAÇLAR TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
236	POLİNER PLASTİK AMBALAJ GERİ DÖNÜŞÜM DERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	1.000.657.621	-	-	-	-
237	DOĞU PRES OTOMOTİV VE TEKNİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
238	SALONİ MOBİLYA SAN. VE TİC. A.Ş.	İNEGÖL	991.033.183	-	-	-	-
239	HKS HAS ASANSÖR KAUÇUK PLASTİK METAL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
240	S.5.61 NO'LU ORHANGAZİ KARAYOLU YÜK TAŞIMA KOOPERATİFİ	ORHANGAZİ	986.893.432	237	14.379.939	209	278.819.544
241	TURKUAZ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
242	-	BTSO	-	-	-	-	-
243	AYMES EV TEKSTİL İTHALAT İHRACAT SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
244	-	BTSO	-	-	-	-	-
245	SOYIÇ İNŞAAT NAKLİYAT METAL GERİ DÖNÜŞÜM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
246	RİT DAĞITIM GIDA TEKEL TEMİZLİK MADDELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
247	TAŞDELEN TEKSTİL SANAYİ TİCARET VE TURİZM ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	960.705.749	-	-	-	-
248	ZİYAĞLU TEKSTİL VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	-	-	-	-	-
249	PRESMETAL OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BTSO	945.808.913	-	-	-	-
250	KAPLAM OTOMOTİV PLASTİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	KARACABEY	-	-	-	-	-
TOPLAM			1.467.749.011.731	231.689.901.413		658.286.834.562	

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

Sıra No	Aktif Toplamı TL	Sıra No	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	Sıra No	FAVÖK	Sıra No	İhracatı \$	Sıra No	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Sıra No	Üretimden Satışlar TL
170	1.131.486.359	-	-	-	-	109	11.299.890	116	387	162	1.005.127.101
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	90	503	166	962.446.078
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	149	283	-	-
-	-	-	-	-	-	86	22.583.178	94	487	-	-
-	-	-	-	-	-	98	15.181.284	136	335	181	543.631.892
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
235	393.757.395	-	-	-	-	214	0	239	22	241	0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	176	780.299.784
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
140	1.590.392.803	-	-	-	-	164	169.761	235	28	240	0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.254.719.374.793		28.181.099.553		157.478.510.726		14.833.423.111		189.977		994.594.009.014	

SEÇİLMİŞ KATEGORİLERDE İLK 10 FİRMA

NET SATIŞLAR

Sıra	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)
1	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ-BURSA ŞUBESİ	175.482.580.775
2	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	106.175.743.142
3	TGS DIŞ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ŞUBESİ	84.358.920.968
4	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	64.111.998.483
5	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	46.650.649.019
6	TÜRKİYENİN OTOMOBİLİ GİRİŞİM GRUBU A.Ş.	41.742.603.437
7	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	37.485.389.897
8	ULUDAĞ PERAKENDE ELEKTRİK SATIŞ ANONİM ŞİRKETİ	31.457.858.697
9	KÖFTECİ YUSUF HAZIR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	23.136.075.773
10	KARESİ POLYESTER VE PETROKİMYA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	20.281.396.532

NET KATMA DEĞER

Sıra	Firma ve Müesseseler	Net Karma Değer (TL)
1	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	13.738.747.115
2	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ-BURSA ŞUBESİ	-
3	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
4	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	-
5	KÖFTECİ YUSUF HAZIR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	5.761.158.654
6	KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
7	ÇİMTAŞ BORU İMALATLARI VE TİCARET LIMITED ŞİRKETİ	-
8	ÖZDİLEK ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ VE TEKSTİL SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	-
9	SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ MUDANYA FABRİKASI ŞUBESİ	-
10	KARESİ POLYESTER VE PETROKİMYA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	-

ÖZKAYNAKLAR

Sıra	Firma ve Müesseseler	Öz Kaynaklar (TL)
1	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	39.252.457.934
2	ZORLU ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	-
3	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
4	KORTEKS MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	24.603.946.579
5	TÜRKİYENİN OTOMOBİLİ GİRİŞİM GRUBU A.Ş.	-
6	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ-BURSA ŞUBESİ	-
7	ULUDAĞ ELEKTRİK DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	-
8	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	-
9	ÖZDİLEK ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ VE TEKSTİL SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	-
10	KARESİ POLYESTER VE PETROKİMYA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	-

AKTİF TOPLAMI

Sıra	Firma ve Müesseseler	Aktif Toplam (TL)
1	ZORLU ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	-
2	TÜRKİYENİN OTOMOBİLİ GİRİŞİM GRUBU A.Ş.	75.306.354.612
3	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	63.125.674.656
4	KORTEKS MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	49.093.789.164
5	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
6	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ-BURSA ŞUBESİ	-
7	ULUDAĞ ELEKTRİK DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	-
8	KARESİ POLYESTER VE PETROKİMYA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	26.479.100.106
9	GEMLİK GÜBRE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	-
10	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	-

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

SEÇİLMİŞ KATEGORİLERDE İLK 10 SIRALAMA

DÖNEM KÂRI / ZARARI (V.Ö.)

Sıra	Firma ve Müesseseler	Dönem Karı / Zararı (V.Ö.)(TL)
1	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ-BURSA ŞUBESİ	-
2	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	5.689.832.109
3	ÇİMTAŞ BORU İMALATLARI VE TİCARET LIMITED ŞİRKETİ	-
4	KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
5	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	-
6	HASTAVUK GIDA TARIM HAYVANCILIK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
7	-	-
8	ÇİMTAŞ ÇELİK İMALAT MONTAJ VE TESİSAT AŞ	-
9	ULUDAĞ PERAKENDE ELEKTRİK SATIŞ ANONİM ŞİRKETİ	1.654.958.465
10	ERBAK - ULUDAĞ PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	1.439.745.261

FAVÖK (FAİZ, AMORTİSMAN, (V.Ö.) KÂRI / ZARARI)

Sıra	Firma ve Müesseseler	FAVÖK
1	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ-BURSA ŞUBESİ	-
2	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	10.950.264.144
3	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
4	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	-
5	OYAK HORSE MAKİNE EKİPMANLARI TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	-
6	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	-
7	KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
8	KARESİ POLYESTER VE PETROKİMYA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	-
9	ÇİMTAŞ BORU İMALATLARI VE TİCARET LIMITED ŞİRKETİ	-
10	PRO YEM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	-

İHRACAT

Sıra	Firma ve Müesseseler	İhracat \$
1	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ-BURSA ŞUBESİ	3.747.896.211
2	TGS DIŞ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ŞUBESİ	2.534.405.117
3	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.113.894.084
4	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	515.818.049
5	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	409.400.415
6	OYAK HORSE MAKİNE EKİPMANLARI TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	-
7	ÇİMTAŞ BORU İMALATLARI VE TİCARET LIMITED ŞİRKETİ	-
8	YEŞİM SATIŞ MAĞAZALARI VE TEKSTİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	276.066.307
9	BOSCH REXROTH OTOMASYON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
10	DÖKTAŞ DÖKÜMCÜLÜK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	231.693.633

ÜCRETLE ÇALIŞANLAR ORTALAMASI (KİŞİ)

Sıra	Firma ve Müesseseler	Ücretle Çalışanlar Ortalaması
1	KÖFTECİ YUSUF HAZIR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	11.863
2	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	8.130
3	KARESİ POLYESTER VE PETROKİMYA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	-
4	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	5.680
5	ÖZDİLEK ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ VE TEKSTİL SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	-
6	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ-BURSA ŞUBESİ	5.434
7	BİNTED BURSA İNSAN KAYNAKLARI TAAHHÜT EĞİTİM DANIŞMANLIK HİZMETLERİ İMAR İNŞAATVE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-
8	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	5.101
9	-	-
10	AUNDE TEKNİK TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	3.530

ÜRETİMDEN SATIŞLAR

Sıra	Firma ve Müesseseler	Üretimden Satışlar
1	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ-BURSA ŞUBESİ	159.369.763.588
2	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	65.870.517.922
3	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	44.791.400.521
4	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	43.132.330.202
5	TÜRKİYEİNİN OTOMOBİLİ GİRİŞİM GRUBU A.Ş.	-
6	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	32.022.136.678
7	KÖFTECİ YUSUF HAZIR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	21.670.895.576
8	SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ MUDANYA FABRİKASI ŞUBESİ	19.026.380.305
9	KARESİ POLYESTER VE PETROKİMYA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	-
10	OYAK HORSE MAKİNE EKİPMANLARI TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	17.676.924.574

YAZAR DEĞERLENDİRMELERİ

Bursa

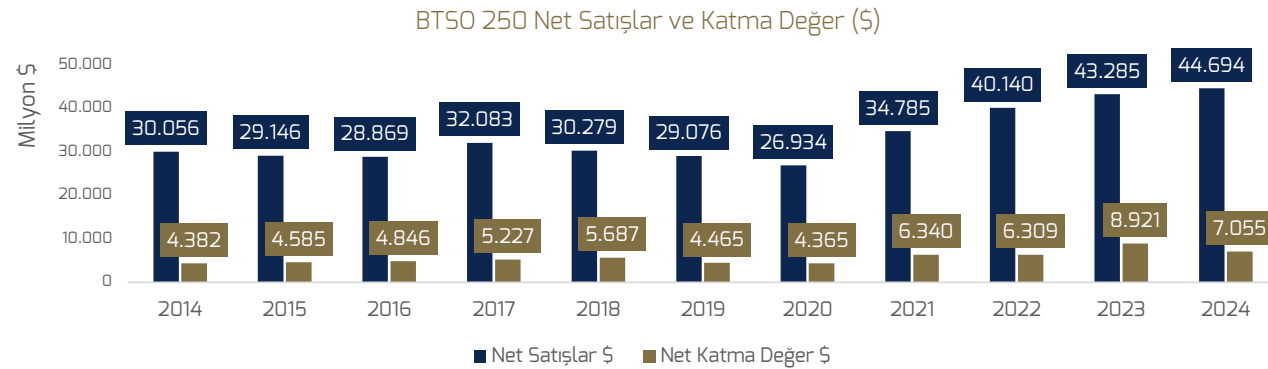
250 Büyük Firma
Araştırması
2024

Ferda BESLİ
CEO
Besfin Finansal Hizmetler Danışmanlık A.Ş.

BTSO 250'DE BÜYÜME SÜRERKEN KÂRLILIK AZALIYOR

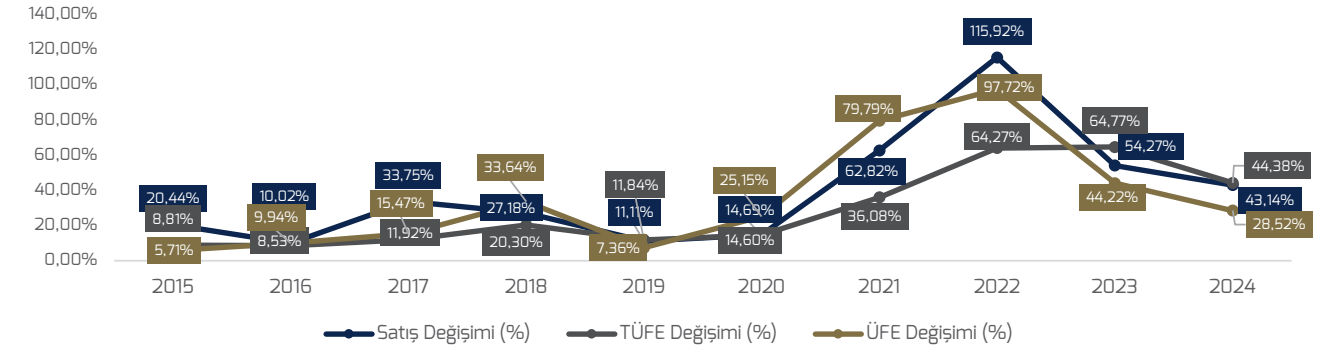
Bursa, Türkiye ekonomisinin üretim, istihdam ve ihracat açısından en dinamik şehirlerinden biridir. Sanayi altyapısı, ihracat kabiliyeti ve çeşitlenen sektör yapısı ile ülke ekonomisinde stratejik bir role sahiptir. Türkiye GSYH'sinden aldığı %3,95'lik pay (2023) ile beşinci sırada yer alan şehir, özellikle otomotiv, tekstil, makine-teçhizat, metal, gıda ve tarım sektörlerinde ülke ortalamasının üzerinde üretim kapasitesine sahiptir. 2024 yılı BTSO 250 şirketlerine baktığımızda satışların dolar bazında arttığı ancak katma değer azaldığı gözlemlenmiştir. Net satışlar dolar bazında %3,3 artmış, katma değer ise dolar bazında %20,9 azalmıştır.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odasının açıkladığı verilere göre en yüksek ciroya sahip 250 firma 2024 yılında toplam 1 trilyon 470 milyar TL ciro yaratmıştır. BTSO 250 firmalarının 2023 yılında yarattığı ciroya göre TL bazında %43 oranında satış büyümesi sağlamıştır. Satışlar, TÜFE ve ÜFE endeksleriyle karşılaştırıldığında ise 2024 yılında satış büyümesi, bir önceki yıl ile aynı şekilde TÜFE endeksinin altında kalırken ÜFE endeksinin üzerinde gerçekleşmiştir. 2024 yılında TÜFE %44,38, ÜFE %28,52 olarak gerçekleşirken satış büyümesi ise %43,14 seviyesindedir.

Satış & TÜFE & ÜFE Karşılaştırması

2024 yılı içinde cirosunu tutar olarak en çok arttıran sektörleri incelediğimizde yine Bursa ilinin ekonomisinden en çok pay alan lokomotif sektörler görülmektedir. Yüzdelerik değişimde en çok artış gösteren sektörler sırasıyla; gıda tarım ve hayvancılık, perakende ticareti, ve otomotiv yan sanayi olmuştur. Öncü sektörlerin yıllar içinde performanslarını devam ettirmeleri ve ülke ekonomisine katkılarını sürdürmeye devam etmesi beklenmektedir.

Perakende ve gıda sektörlerinin iç talep etkisiyle sağladığı büyümenin kalıcı hale gelmesi için dijitalleşme, stok yönetimi optimizasyonu ve tedarik zinciri verimliliğini artıracak teknolojik yatırımların desteklenmesi gerekmektedir.

Öncü Sektörlerde Ciro (TL) Değişimi

Sektörler	2023	2024	%
Otomotiv Ana Sanayi	251.132.066.049	334.452.660.056	33,2%
Otomotiv Yan Sanayi	205.067.678.037	308.580.483.920	50,5%
Gıda Tarım ve Hayvancılık	116.218.952.970	191.572.604.592	64,8%
Metal	113.334.629.357	142.488.830.309	25,7%
Perakende Ticareti	54.687.746.927	89.687.206.263	64,0%
Tekstil	64.608.891.106	87.877.976.734	36,0%
Makine ve Teçhizat	28.674.033.168	28.138.721.407	-1,9%
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	6.355.577.824	8.100.315.281	27,5%

BTSO 250 verilerine göre, ihracatın net satışlara oranı 2023 yılında %30,9 seviyesindeyken 2024 yılında %33,2'ye yükselmiştir. Bu artış, firmaların toplam satış gelirleri içinde ihracat payının yeniden güçlendiğini göstermektedir.

BTSO 250 Büyük Firma verilerine göre 2024 yılında Bursa'nın ihracatı dolar bazında yeniden yükselişe geçmiştir. 2023'te %1'lik düşüş yaşayan ihracat, 2024'te toplamda %10,8 oranında artarak 14,8 milyar dolara ulaşmış ve %2,4 büyüyün ülke ihracatının üzerinde büyümüştür. Bu toparlanma, özellikle ihracat odaklı sektörlerde faaliyet gösteren firmaların performansına bağlı olarak gerçekleşmiştir.

Yıl genelinde hizmet, eğitim ve danışmanlık sektörü %48,5 artışla ilk sırada yer almış, gıda, tarım ve hayvancılık sektörü bir önceki yıl %23'lük bir düşüş yaşarken bu sene %27,1 artışla dikkat çekmiştir. Bu artışlar, Bursa sanayisinin üretim gücünü ve dış pazarlardaki etkinliğini sürdürdüğünü göstermektedir.

Buna karşın makine-teçhizat ve tekstil sektörlerinde ihracat düşüşü sürmüştür. Makine-teçhizat sektörü, geçen yılki %6'lık gerilemenin ardından 2024'te de %36,4 oranında azalış göstermiştir. Benzer şekilde, tekstil sektörü 2023'teki %24'lük düşüşün ardından bu yıl da %12,2 oranında gerilemiştir. Bu tablo, her iki sektörde de dış talepteki zayıflığın ve küresel pazar koşullarındaki daralmanın etkilerinin devam ettiğine işaret etmektedir. Bu sektörlerin ihracatında kaybı azaltmak için ürün çeşitliliği, hedef pazar genişlemesi ve marka tanıtımı desteklenmelidir.

Genel olarak, 2024 yılı Bursa ihracatında yeniden büyümenin başladığı, otomotiv ve gıda odaklı sektörlerin kentin ihracat performansında taşıyıcı rol üstlendiği bir dönem olmuştur.

İhracat (\$)			
Sektörler	2023	2024	%
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	-	-	-15,20%
Çevre ve Geri Dönüşüm	-	-	-1,40%
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	111.613.244	119.727.830	7,30%
Ekonomik İlişkiler ve Finans	-	-	-98,80%
Enerji	-	-	38,50%
Gıda Tarım ve Hayvancılık	409.801.051	521.042.879	27,10%
Hazır Giyim	-	427.004.358	-
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	-	-	48,50%
İnşaat	-	-	-
Kimya	45.343.970	38.748.268	-14,50%
Lojistik	-	-	-3,30%
Makine ve Teçhizat	690.871.243	439.411.832	-36,40%
Metal	1.596.758.979	1.636.083.106	2,50%
Otomotiv Ana Sanayi	4.501.402.334	-	-
Otomotiv Yan Sanayi	3.037.983.563	3.890.193.518	28,10%
Perakende Ticareti	48.502.242	-	-
Plastik	-	-	-8,90%
Tekstil	515.003.027	451.968.555	-12,20%
Turizm	-	-	-
TOPLAM \$	13.390.429.051	14.833.423.111	10,80%

**- ile belirtilen veriler BTO tarafından açıklanmamıştır.

250 firmanın 42 firması yabancı sermayelidir. Almanya 14, Fransa 5, İspanya 4,Hollanda, Japonya ve Birleşik Krallık da üçer firmailleBTO250'dedir.Satışların%42,3'ü,üretimdensatışların%52,5'ü,aktifin%30'u,özkaynakların%31'i,karlılığın%61,7'si ve ihracatın %58,1'i yabancı firmalar tarafından gerçekleştirilmektedir. Yabancı sermaye BTO 250'ye ağırlığını koymuştur.

Bu durum, Bursa sanayisinde yabancı sermayeli firmaların hem üretim hem de dış ticaret açısından belirleyici bir konuma sahip olduğunu göstermektedir. Özellikle otomotiv ana ve yan sanayi, metal ve gıda sektörlerinde yabancı sermayenin payı dikkat çekici düzeydedir. Bu tablo, yabancı yatırımcıların Bursa'yı teknoloji, üretim ve ihracat üssü olarak konumlandığını ortaya koymaktadır. Yurt dışından direkt yatırımcı (FDI) road show'una çıkmak iyi bir stratejik hamle olur.

Ancak yabancı sermaye yoğunluğu, aynı zamanda yerli tedarikçilerin rekabet gücünü artırma ihtiyacını da gündeme getirmektedir. Bu çerçevede, yerli işletmelerin Ar-Ge, dijital dönüşüm ve tedarik zinciri entegrasyonu alanlarında desteklenmesi, yabancı firmalarla iş birliği potansiyelini artıracaktır. Ayrıca yabancı sermayenin Bursa sanayisine olan uzun vadeli katkısının sürdürülebilmesi için teknoloji transferi, nitelikli iş gücü yetiştirilmesi ve yerli ortaklık modellerinin teşvik edilmesi önem taşımaktadır.

Bu adımlar, hem Bursa sanayisinin dışa açıklığını güçlendirecek hem de yerli-yabancı sermaye dengesi içinde daha sağlam bir üretim yapısı oluşturacaktır. Gıda ve Kimya sektörünün yabancı firmalarla desteklenmesi çok iyi olur.

YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR 2024

	Yabancı Sermaye Payı (42 firma)			Yabancı Sermaye Payı (250 firma)		
	0,01-25	25,01-50	50+	0,01-25	25,01-50	50+
Kuruluş Sayısı	4	2	36	4	2	36
Kuruluş Sayısı Oran (%)	10%	5%	86%	2%	1%	14%
Üretimden Satışlar (Net)	7%	13%	80%	4%	7%	42%
Net Satışlar	7%	17%	76%	3%	7%	32%
İhracat	5%	6%	88%	3%	4%	51%
Dönem Kar ve Zarar Toplamı (V.Ö)	-18%	34%	85%	-11%	21%	52%
Faiz Amortisman ve Vergi Öncesi Kar/Zarar	4%	15%	80%	2%	7%	39%
Özkaynak	10%	20%	70%	3%	6%	22%
Aktif Toplamı	14%	17%	68%	4%	5%	21%
Ücretle Çalışanlar	16%	11%	73%	5%	3%	22%
Net Katma Değer	12%	17%	72%	4%	6%	27%

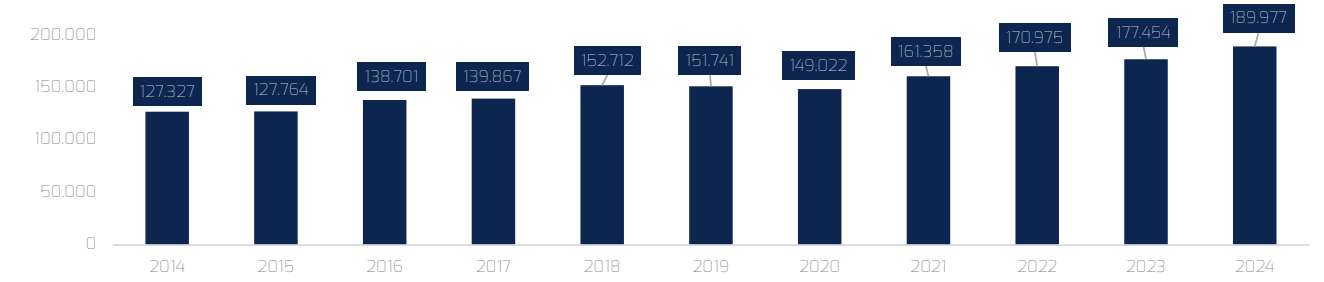
SEKTÖR	FİRMA SAYISI	Ciro (TL)	Cironun Yabancı Sermaye Toplam Cirosundaki % Payı	250 Büyük Firma Toplamındaki % Payı
Enerji	1	13.270.909.765	2,1%	0,9%
Gıda Tarım ve Hayvancılık	4	21.253.731.388	3,4%	1,4%
Kimya	1	2.383.985.246	0,4%	0,2%
Makine ve Teçhizat	1	12.966.698.277	2,1%	0,9%
Metal	4	81.715.541.082	13,2%	5,6%
Otomotiv Ana Sanayi	3	288.225.391.884	46,4%	19,6%
Otomotiv Yan Sanayi	26	197.261.990.238	31,8%	13,4%
Plastik	1	1.355.942.810	0,2%	0,1%
Tekstil	1	2.410.650.623	0,4%	0,2%
TOPLAM	42	620.844.841.313	100,0%	42,3%

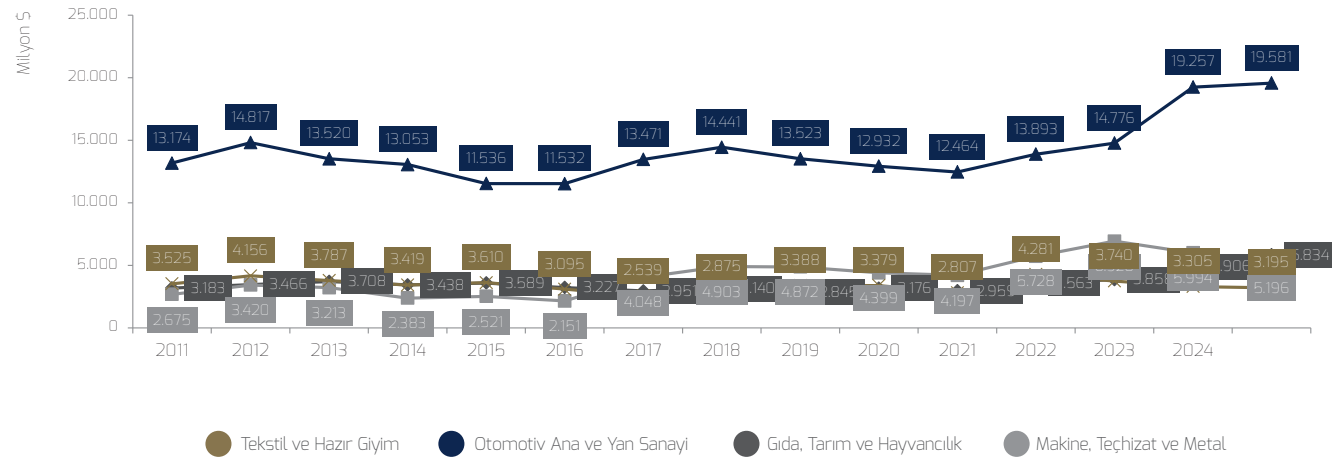
ÜLKE	Firma Sayısı	Ciro (TL)	Cironun Yabancı Sermaye Toplam Ciro-sundaki % Payı	250 Büyük Firma Toplamındaki % Payı
ALMANYA	14	49.218.648.337	7,9%	3,4%
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	1	12.831.402.378	2,1%	0,9%
AVUSTURYA	1	3.118.828.120	0,5%	0,2%
BELÇİKA	1	7.396.940.829	1,2%	0,5%
BİRLEŞİK KRALLIK	3	19.134.326.831	3,1%	1,3%
BRİTANYA	1	2.685.783.411	0,4%	0,2%
FRANSA	5	194.717.787.176	31,4%	13,3%
GÜNEY KORE	2	8.905.055.759	1,4%	0,6%
HOLLANDA	3	22.342.659.695	3,6%	1,5%
İSPANYA	4	99.281.196.299	16,0%	6,8%
İSVİÇRE	2	65.728.411.051	10,6%	4,5%
İTALYA	1	106.175.743.142	17,1%	7,2%
JAPONYA	3	27.952.115.475	4,5%	1,9%
LÜKSEMBURG	1	1.355.942.810	0,2%	0,1%
TOPLAM	42	620.844.841.313	100,0%	42,3%

Bu tabloya göre, gıda ve tarımda ihracat kapasitesini genişletecek markalaşma ve sürdürülebilir üretim adımlarının hızlandırılması, makine-teçhizat sektöründe teknoloji yenileme ve dijitalleşmeye öncelik verilmesi, tekstil alanında ise çevresel standartlara uyum ve tasarım odaklı üretim modelinin geliştirilmesi Bursa sanayisinin uzun vadeli dayanıklılığını güçlendirecektir. Aşağıdaki grafikte belirtilen ücretle çalışanlar göstergesi ise bu firmaların yarattıkları istihdam için oldukça önemli bir göstergedir. 2023 yılında ücretle çalışan kişi ortalaması 177.454 iken 2024 yılında %7 oranında artarak 189.977 kişi olmuştur.

ÜCRETLİ ÇALIŞANLAR ORTALAMASI (KİŞİ)

2010-2024 SEKTÖRLERE GÖRE NET SATIŞLAR

Otomotiv Ana ve Yan Sanayi sektörü 2010 yılından bu yana Bursa sanayisinin lokomotifi konumunu sürdürmektedir. Gıda, Tarım ve Hayvancılık sektörü 2024 yılında son 15 yılın zirvesine ulaşarak istikrarlı bir büyüme sergilemiştir. Makine, Teçhizat ve Metal sektörü 2021'deki zirvesinin ardından son iki yılda gerileme göstermiştir. Tekstil ve Hazır Giyim sektörü ise dalgalı bir performansla önceki yıllara göre düşüş yaşamıştır.

	Özkaynaklar/Aktifler	Aktif Devir Hızı	Özkaynak Devir Hızı	Aktif Karlılığı	Özkaynak Karlılığı	Satış Karlılığı
2015	34%	146%	419%	8,84	25,34	6%
2016	31%	139%	428%	7,06	21,72	5%
2017	33%	159%	495%	9,49	29,6	6%
2018	34%	162%	487%	9,84	29,52	6%
2019	35%	151%	438%	8,14	23,55	5%
2020	34%	144%	417%	9,65	27,86	7%
2021	-	-	-	-	-	10%
2022	43%	-	-	-	-	8%
2023	55%	153%	300%	12,86	25,17	8%
2024	52%	137%	255%	2,63	4,9	2%

*Özkaynak Karlılığı = Dönem kar/zarar (V.O.) / ((Dönem Başındaki Özkaynak + Dönem Sonundaki Özkaynak)/2)*100

*Aktif Karlılığı = Dönem kar/zarar (V.O.) / ((Dönem Başındaki Aktif + Dönem Sonundaki Aktif)/2)*100

** - İşareti, 2021 yılına ait özkaynak ve aktif verileri BT50 tarafından paylaşılmadığı için hesaplanamayan değerleri göstermektedir.

BT50 250 firmalarının 2015–2024 dönemi finansal rasyoları incelendiğinde, Bursa sanayisinin genel olarak güçlü bir sermaye yapısına sahip olduğu ancak 2024 yılında kârlılık göstergelerinde belirgin bir zayıflama yaşadığı görülmektedir. Özkaynakların aktiflere oranı yıllar boyunca %30–35 bandında seyrettikten sonra Enflasyon Muhasebesinin de etkisiyle 2023'te %55'e kadar yükselmiş, 2024'te %52'ye sınırlı bir gerileme göstermiştir. Bu durum, şirketlerin yüksek faiz ortamına rağmen borçlanma yerine özkaynaklarını güçlendirmeyi tercih ettiklerini ve bilanço dayanıklılığını koruduklarını göstermektedir.

Buna karşın net aktif devir hızı 2023'teki %153 seviyesinden 2024'te %137'ye düşerek, firmaların varlıklarını satışa dönüştürme hızının zayıfladığını ortaya koymuştur. Aynı dönemde özkaynak devir hızı da %255'e gerileyerek, sermaye tabanının genişlemesine rağmen bu kaynağın yeterince etkin kullanılmadığına işaret etmektedir.

Kârlılık göstergelerine bakıldığında tablo daha dikkat çekicidir: Net aktif kârlılığı 2023'te %12,86 iken 2024'te %2,63'e, özkaynak kârlılığı ise %25,17'den %4,90'a düşmüştür. Bu gerileme, satışların artmasına rağmen finansman giderlerinin ve üretim maliyetlerinin kârlılığı ciddi biçimde erittiğini göstermektedir. Satış kârlılığı oranı da %8'den %2'ye inerek, faaliyet kâr marjlarının baskı altında kaldığını teyit etmektedir. Firmalar yüksek enflasyon, enerji maliyetleri, kur dalgalanmaları ve artan faiz oranları karşısında kârlarını korumakta zorlanmıştır. Öz Kaynak ve Aktif karlılığının azalmasında Enflasyon Muhasebe uygulamasının önemli etkisi vardır.

Bu göstergeler, Bursa sanayisinin 2024 yılında yüksek ciro artışı elde etmesine rağmen zayıf bir kârlılık yılı geçirdiğini açık biçimde ortaya koymaktadır. Şirketlerin finansal sağlamlıklarını sürdürmeleri olumlu bir tablo oluştururken, faaliyet kârlarının finansman giderleri altında erimesi sanayinin kırılganlığını artırmıştır. Bu nedenle önümüzdeki dönemde firmaların finansman yönetimi, maliyet kontrolü, enerji verimliliği ve dijital dönüşüm alanlarına öncelik vererek sermaye verimliliğini artırmaları, düşük marj ortamında sürdürülebilir kârlılık için kritik öneme sahiptir.

	Gıda, Tarım ve Hayvancılık	Makine, Teçhizat ve Metal	Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	Tekstil ve Hazır Giyim
	Dönem Karı / Zararı [V.Ö.] Toplamı (\$) / Net Satışlar (\$)			
2015	5%	2%	7%	13%
2016	4%	6%	5%	7%
2017	6%	7%	7%	8%
2018	4%	6%	7%	8%
2019	6%	5%	6%	6%
2020	0,06	0,06	0,07	10%
2021	9%	0,14	0,11	15%
2022	11%	12%	9%	2%
2023	7%	10%	10%	11%
2024	7%	3%	1%	0%

2015–2024 yılları arasında sektörlerin dönem kârlılıkları incelendiğinde, 2021 yılı tüm sektörler için en yüksek kârlılık yılı olmuştur. Ancak 2022 sonrası kârlılıkta belirgin bir düşüş gözlenmektedir.

2024 yılında Otomotiv Ana ve Yan Sanayi sektörü kârlılığında dramatik bir gerileme yaşanmış, oran %1'e kadar düşmüştür. Bu durum, artan maliyet baskısı, döviz kuru etkileri ve iç pazardaki fiyat rekabetiyle açıklanabilir. Makine, Teçhizat ve Metal sektörü de önceki yıllardaki güçlü performansının ardından %3'e inerek son on yılın en zayıf kârlılığını sergilemiştir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık sektörü ise 2024'te %7 kâr oranını koruyarak görece dirençli kalmıştır. Bu, sektörün iç talebe dayalı yapısının ve fiyat geçişkenliğinin etkisini göstermektedir. Tekstil ve Hazır Giyim sektörü ise %0 kâr oranı ile dönemini neredeyse başa baş kapatmış, bu da küresel rekabet baskısı ve maliyet artışlarının kârlılığı tamamen eritmiş olduğunu ortaya koymuştur.

Genel olarak 2024 yılı, BTSO 250 bünyesindeki sektörler açısından ciddi bir kârlılık daralmasının yaşandığı, özellikle ihracat odaklı sektörlerde marjların hızla eridiği bir dönem olmuştur. Önümüzdeki süreçte sektörlerin dayanıklılığını artırmak için maliyet yönetimi, enerji verimliliği ve pazar çeşitlendirmesi stratejilerinin öne çıkarılması önem taşımaktadır.

Sektörler	2023	2024
	Finansman Giderleri/ Faaliyet Karı (Zararı) %	Finansman Giderleri/ Faaliyet Karı (Zararı) %
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	2%	14%
Çevre ve Geri Dönüşüm	101%	-
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	26%	61%
Ekonomik İlişkiler ve Finans	1%	0%
Enerji	1462%	3927%
Gıda Tarım ve Hayvancılık	31%	43%
Hazır Giyim	19%	38%
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	-	-12%
İnşaat	19%	8%
Kimya	34%	55%
Lojistik	29%	80%
Makine ve Teçhizat	29%	69%
Metal	35%	53%
Otomotiv Ana Sanayi	47%	-99%
Otomotiv Yan Sanayi	22%	74%
Perakende Ticareti	18%	67%
Plastik	36%	58%
Tekstil	83%	142%
Turizm	-	2%
TOPLAM	0,50%	1,15%

** - ile belirtilen veriler BTSO tarafından açıklanmamıştır.

2024 yılında BT50 250 firmalarının finansman giderleri faaliyet kârına oranla önemli ölçüde artış göstermiştir. 2023 yılında toplam oran %50 seviyesindeyken, 2024'te %115'e yükselmiştir. Bu durum, şirketlerin faaliyetlerinden elde ettikleri kazancın artık büyük kısmının finansman maliyetlerine gittiğini göstermektedir. Ancak Enerji ve Tekstil sektörünü elimine ettiğimizde oran 0,87'e inmektedir.

Sektörel bazda en dikkat çekici artış Enerji sektöründe yaşanmıştır; oran %146,2'den %392,7'ye çıkarak sektörün borçlanma maliyetlerinin faaliyet kârını neredeyse tamamen erittiğini göstermektedir. Otomotiv Yan Sanayi (%74), Makine ve Teçhizat (%69), Lojistik (%80), Kimya (%55) ve Metal (%53) sektörlerinde de finansman giderleri faaliyet kârının yarısından fazlasını tüketmektedir. Buna karşılık, İnşaat (%8) ve Ekonomik İlişkiler ve Finans (~%0) sektörlerinde finansman yükü sınırlı kalmıştır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık (%43) ve Çimento, Toprak Ürünleri ve Madencilik (%61) sektörleri ise faaliyet kârlılıklarını korurken artan finansman maliyetlerine karşı direnç göstermiştir.

Otomotiv Ana Sanayi sektörünün 2024 yılında faaliyet kârı/net satışlar oranı %-2,71 olarak gerçekleşirken, Otomotiv Yan Sanayi sektöründe bu oran %2,86 olmuştur. Toplamda bakıldığında sektör genelinde faaliyet zararı söz konusudur. Bu durum, artan üretim ve işçilik maliyetleri, kur farkı giderleri ve yatırım kaynaklı finansman yükünün faaliyet sonuçlarını tersine çevirdiğini göstermektedir.

Genel olarak 2024 yılı, BT50 250 firmaları açısından yüksek faiz oranları ve finansman maliyetlerinin kârlılığı baskıladığı, dolayısıyla faaliyet kârlılarının borç yükü altında eridiği bir dönem olmuştur. Bu dönemde Finansal Borç/EBITDA oranı 2023'te 0,75 iken 2024'te 1,66'ya, Finansal Borç/özsermaye oranı ise 0,29'dan 0,40'a yükselmiştir. Türkiye ortalamasıyla kıyaslandığında bu seviyeler hâlen makul kabul edilse de, bir önceki yıla göre belirgin bir bozulmaya işaret etmektedir. Bu artış, firmaların borçlanma düzeyinin faaliyet kârlılığına göre hızla yükseldiğini ve finansal dayanıklılıklarının zayıfladığını göstermektedir. Bu tablo, önümüzdeki dönemde firmaların nakit akışı yönetimini güçlendirmesi, finansman giderlerini azaltıcı stratejiler ve mali disiplin uygulamalarına yönelmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Aktifler Toplamı

Sektörler	2023	2024	%
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	-	-	-
Çevre ve Geri Dönüşüm	-	-	-
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	24.645.572.860	35.466.659.246	43,9%
Ekonomik İlişkiler ve Finans	549.980.270	1.485.549.128	170,1%
Enerji	104.696.442.101	149.071.466.419	42,4%
Gıda Tarım ve Hayvancılık	90.568.721.741	130.762.164.960	44,4%
Hazır Giyim	6.589.884.778	5.897.756.111	-10,5%
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	-	33.383.929.167	-
İnşaat	-	21.542.843.574	-
Kimya	7.855.026.593	10.701.862.112	36,2%
Lojistik	-	-	-
Makine ve Teçhizat	29.403.712.433	35.928.935.007	22,2%
Metal	101.131.809.524	126.110.455.273	24,7%
Otomotiv Ana Sanayi	118.294.406.373	198.387.581.856	67,7%
Otomotiv Yan Sanayi	202.418.400.187	267.268.546.240	32,0%
Perakende Ticareti	35.065.298.725	48.576.455.208	38,5%
Plastik	-	-	-
Tekstil	124.504.146.688	161.390.820.628	29,6%
Turizm	-	-	-
TOPLAM	888.591.435.397	1.254.719.374.793	41,2%

**- ile belirtilen veriler BT50 tarafından açıklanmamıştır.

Sektörlerin aktif büyüklükleri incelendiğinde otomotiv yan sanayi 267,3 milyar TL ile ilk sırada yer almaktadır. Onu sırasıyla 198,4 milyar TL ile otomotiv ana sanayi ve 126,1 milyar TL ile metal sektörü izlemektedir. Yüzdesel olarak en çok değişim gösteren sektörler ise sırasıyla %170 ile ekonomik ilişkiler ve finans ve %67,7 ile otomotiv ana sanayi olarak gerçekleşmiştir.

Sektörün Aktifler Toplamı İçindeki Ağırlığı

Sektörler	2023	2024	%
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	-	-	-
Çevre ve Geri Dönüşüm	-	-	-
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	2,77%	2,83%	1,9%
Ekonomik İlişkiler ve Finans	0,06%	0,12%	91,3%
Enerji	11,78%	11,88%	0,8%
Gıda Tarım ve Hayvancılık	10,19%	10,42%	2,2%
Hazır Giyim	0,74%	0,47%	-36,6%
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	-	2,66%	-
İnşaat	-	1,72%	-
Kimya	0,88%	0,85%	-3,5%
Lojistik	-	-	-
Makine ve Teçhizat	3,31%	2,86%	-13,5%
Metal	11,38%	10,05%	-11,7%
Otomotiv Ana Sanayi	13,31%	15,81%	18,8%
Otomotiv Yan Sanayi	22,78%	21,30%	-6,5%
Perakende Ticareti	3,95%	3,87%	-1,9%
Plastik	-	-	-
Tekstil	14,01%	12,86%	-8,2%
Turizm	-	-	-

**- ile belirtilen veriler BT50 tarafından açıklanmamıştır.

BT50 250'deki ana sektörlerden olan otomotiv ana ve yan sanayi, tekstil, metal, gıda, tarım ve hayvancılık aktiflerin yaklaşık %70'ini oluşturmaktadır.

Özkaynaklar Toplamı

Sektörler	2023	2024	%
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	-	-	-
Çevre ve Geri Dönüşüm	-	-	-
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	16.198.493.737	23.120.690.790	42,7%
Ekonomik İlişkiler ve Finans	472.351.591	1.416.751.878	199,9%
Enerji	58.106.588.884	69.610.214.619	19,8%
Gıda Tarım ve Hayvancılık	47.655.881.346	77.723.432.530	63,1%
Hazır Giyim	1.479.085.885	1.531.006.488	3,5%
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	-	8.368.034.807	-
İnşaat	-	7.129.820.398	-
Kimya	4.598.812.869	6.087.933.048	32,4%
Lojistik	-	-	-
Makine ve Teçhizat	17.359.764.331	24.017.889.818	38,4%
Metal	52.178.214.365	62.725.876.578	20,2%
Otomotiv Ana Sanayi	61.850.332.572	88.475.022.098	43,0%
Otomotiv Yan Sanayi	116.393.759.788	149.824.014.794	28,7%
Perakende Ticareti	20.563.850.580	28.584.823.794	39,0%
Plastik	-	4.347.715.428	-
Tekstil	72.811.677.816	92.509.172.375	27,1%
Turizm	-	-	-
TOPLAM	491.882.031.102	658.286.834.562	33,8%

**- ile belirtilen veriler BTSO tarafından açıklanmamıştır.

Sektörlerin özkaynakları incelendiğinde otomotiv yan sanayi 149,8 milyar TL ile ilk sırada yer almaktadır. Şirketlerin toplam özkaynakları 2023'ten 2024'e %33,8 oranında büyümüştür.

Sektörün Özkaynaklar Toplamı İçindeki Ağırlığı

Sektörler	2023	2024	%
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	-	-	-
Çevre ve Geri Dönüşüm	-	-	-
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	3,29%	3,51%	6,7%
Ekonomik İlişkiler ve Finans	0,10%	0,22%	124,1%
Enerji	11,81%	10,57%	-10,5%
Gıda Tarım ve Hayvancılık	9,69%	11,81%	21,9%
Hazır Giyim	0,30%	0,23%	-22,7%
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	-	1,27%	-
İnşaat	-	1,08%	-
Kimya	0,93%	0,92%	-1,1%
Lojistik	-	-	-
Makine ve Teçhizat	3,53%	3,65%	3,4%
Metal	10,61%	9,53%	-10,2%
Otomotiv Ana Sanayi	12,57%	13,44%	6,9%
Otomotiv Yan Sanayi	23,66%	22,76%	-3,8%
Perakende Ticareti	4,18%	4,34%	3,9%
Plastik	-	0,66%	-
Tekstil	14,80%	14,05%	-5,1%
Turizm	-	-	-

2024 yılında BTSO 250 firmalarının yarattıkları toplam net katma değer 231,7 milyar TL'ye ulaşarak bir önceki yıla göre %9,63 oranında artış göstermiştir. Katma değer artışı, genel ekonomik yavaşlamaya rağmen iç talep ve hizmet sektörlerindeki canlılıkla desteklenmiştir.

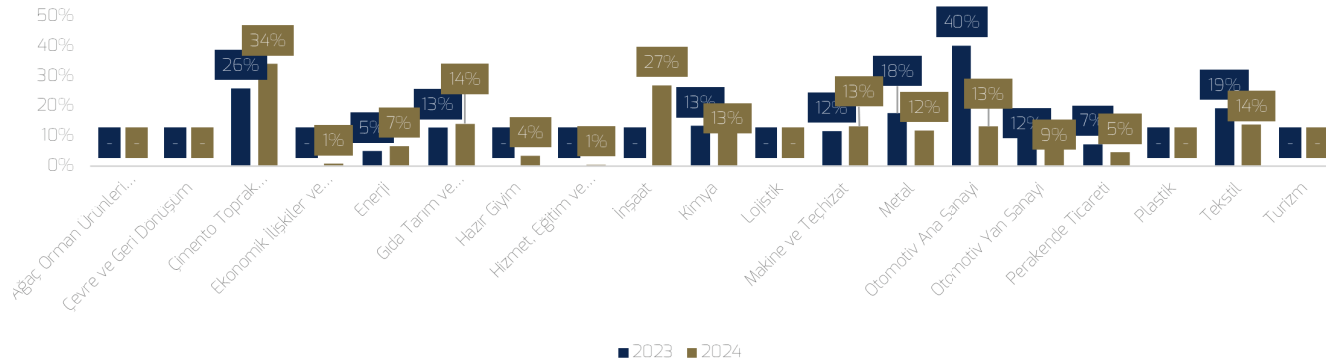
Sektörel bazda bakıldığında, Gıda, Tarım ve Hayvancılık sektörü %92'lik artışla dikkat çekici bir büyüme kaydederek Bursa ekonomisinin en güçlü yükselen alanlarından biri olmuştur. Çimento, Toprak Ürünleri ve Madencilik (%54) ile Perakende Ticareti (%58) sektörleri de katma değer üretiminde öne çıkandığı alanlardır. Buna karşın, Otomotiv Ana Sanayi (-48,8%) ve Enerji (-25,3%) sektörlerinde kayda değer gerilemeler yaşanmıştır. Kimya sektörü de %15 civarında daralarak düşük performans göstermiştir.

Genel olarak 2024 yılı, BTSO 250 firmaları açısından katma değer artışı ancak sektörler arasında keskin farklılıkların olduğu bir dönem olmuştur. Gıda, lojistik ve perakende sektörleri iç talep yönlü büyümeyi desteklerken; enerji ve otomotiv alanlarında yaşanan gerileme, üretim maliyetleri ve küresel piyasa koşullarının etkisini açık biçimde göstermektedir.

Sektörler	2024 Net Katma Değer (TL)	2023 Net Katma Değer (TL)	%
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	-	-	5,26
Çevre ve Geri Dönüşüm	-	-	-20,02
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	4.043.001.992	2.621.198.697	54,24
Ekonomik İlişkiler ve Finans	341.409.320	249.813.044	36,67
Enerji	8.583.954.876	11.488.287.284	-25,28
Gıda Tarım ve Hayvancılık	42.575.553.798	22.164.595.605	92,09
Hazır Giyim	941.104.579	874.505.668	7,62
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	7.391.117.990	-	-
İnşaat	2.392.815.433	-	-
Kimya	1.694.786.041	2.014.194.333	-15,86
Lojistik	545.173.987	254.171.278	114,49
Makine ve Teçhizat	6.844.779.623	6.579.194.940	4,04
Metal	26.288.835.238	26.623.103.319	-1,26
Otomotiv Ana Sanayi	24.735.081.040	48.314.326.314	-48,80
Otomotiv Yan Sanayi	63.110.870.324	49.716.233.542	26,94
Perakende Ticareti	12.526.848.706	7.916.071.067	58,25
Plastik	1.618.244.890	1.524.438.706	6,15
Tekstil	24.762.085.822	24.572.134.982	0,77
Turizm	-	-	39,09
TOPLAM	231.689.901.413	211.343.873.882	9,63

**- ile belirtilen veriler BTSO tarafından açıklanmamıştır.

FAVÖK MARJİ

FAVÖK açısından firmaların performansı incelendiğinde 2024 yılında toplamda 157 milyar TL FAVÖK yaratmış olup toplam yaratılan FAVÖK'ün toplam satışlar içindeki oranı %10,73'tür. En yüksek FAVÖK marjına %34,17 ile Çimento, Toprak Ürünleri ve Madencilik sektörü sahip olurken, onu %26,96 ile İnşaat, %14,20 ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık, %13,26 ile Otomotiv Ana Sanayi, %13,24 ile Makine ve Teçhizat, ve %13,20 ile Kimya sektörleri takip etmiştir. Otomotiv Ana Sanayinin FAVÖK marjı bir önceki yıla (%40,36) göre oldukça azalmıştır. Buna karşılık, Ana ve Yan Otomotiv Sanayileri, Metal ve Perakende Ticareti sektörlerinde kârlılık oranlarının gerilediği görülmüştür.

Sonuç

2024 yılı verileri, Bursa sanayisinin üretim kapasitesini koruduğunu ancak kârlılıkta önemli bir zayıflama yaşadığını göstermektedir. Toplam ciroda %43'lük artış güçlü bir üretim temposuna işaret ederken, net aktif kârlılığı (%2,63) ve özkaynak kârlılığı (%4,9) gibi temel göstergelerdeki gerileme, sanayi işletmelerinin yüksek faiz, enerji maliyetleri, ücretler ve finansman yükü altında faaliyet gösterdiğini ortaya koymaktadır. Satış hacimleri artsa da kâr marjlarının daralması, finansal sürdürülebilirliğin yeni dönemde en kritik meselelerden biri olduğunu göstermektedir.

Sektörel bazda gıda, tarım ve hayvancılık, perakende ticaret, çimento ve inşaat sektörleri görece dayanıklılığını korurken; otomotiv, tekstil, enerji ve makine-teçhizat gibi yatırım ve ihracat odaklı sektörlerde kârlılığın hızla azaldığı görülmektedir. Bu durum, küresel ekonomik koşulların yanı sıra yüksek finansman maliyetlerinin ve girdi fiyatlarındaki artışın doğrudan etkisidir. Firmaların bilançolarını güçlü tutmaları olumlu bir gelişme olsa da, faaliyet kârlarının finansman giderleri altında erimesi, sanayi işletmelerinin kısa vadeli kırılganlığını artırmaktadır.

Bu tablo ışığında, Bursa sanayisinin sürdürülebilir büyümesini desteklemek için aşağıdaki alanlarda adım atılması önem taşımaktadır:

Sektörel Odaklanma: Makine ve Teçhizat kan kaybediyor. ML ve teknoloji odaklı üretim kaçınılmazdır. Aksi takdirde Pazar Çin'e kaybedilecektir. Kimya sektörü de üzerinde strateji geliştirilmesi gerek önemli bir konu olduğunu düşünüyoruz.

Finansal Dayanıklılığın Artırılması: Firmaların borçlanma yapısında vade uzatımı, faiz riskine karşı korunma ve nakit akışı planlaması gibi finansman stratejilerini güçlendirmesi gerekmektedir.

Verimlilik ve Dijitalleşme: Özellikle kârlılığı azalan sektörlerde (otomotiv, tekstil, makine-teçhizat) üretim süreçlerinin dijital dönüşümle verimli hale getirilmesi ve maliyet kontrolünün teknolojik altyapıyla sağlanması öncelikli olmalıdır.

Enerji Verimliliği ve Yeşil Dönüşüm: Artan enerji maliyetlerine karşı işletmelerin yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmesi ve üretim süreçlerinde karbon azaltıcı yatırımları teşvik edilmelidir.

İhracat ve Pazar Çeşitlendirmesi: Bursa'nın dış ticaret gücünü koruması için ihracatın pazar bazında çeşitlendirilmesi, özellikle makine, tekstil ve kimya sektörlerinde yeni pazar stratejilerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Yerli-Yabancı İş Birliği Modeli: Yabancı sermayenin teknoloji ve bilgi birikimi, yerli üreticilerle iş birliği modelleri üzerinden değerlendirilmeli; yerli tedarikçilerin Ar-Ge ve inovasyon kabiliyetleri desteklenmelidir. Yabancı Sermaye için yurt dışına road show yapılmasının yararlı olacağını düşünüyoruz.

Genel olarak 2024, yüksek ciro artışı ancak düşük kârlılıkla karakterize bir yıl olmuştur. Önümüzdeki dönemde Bursa sanayisinin hem üretim gücünü hem de finansal dayanıklılığını koruyabilmesi, bu stratejik alanlarda geliştirilecek yapısal politikalar ve şirket bazlı verimlilik adımlarıyla mümkün olacaktır.

Sefer Levent

Hürriyet Gazetesi
Ekonomi Müdürü

BTSO 250 LİSTESİNİN BİZE ANLATTIKLARI

"Bazı sektörlerin yaşadığı sıkıntıların farkındayız. Bu sorunları birlikte açacağız. Onlara karşı asla duyarsız değiliz. Biz yardımcı oluyoruz, daha çok olacağız. Birlikte o zorlukları aşacağız, yeni ufuklara doğru da yol alacağız." Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek 3 Kasım 2025'te Dünya Gazetesi Ekonomi Zirvesi'nde yaptığı konuşmada yukarıdaki sözleri söylemişti. Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın (BTSO) Bursa 250 Büyük Firma 2024 Araştırması'nın sonuçları bana ulaştığında Bakan Şimşek'in konuşmasını hatırladım. Türkiye yüksek enflasyon nedeniyle zor bir program uyguluyor. Faturanın önemli bir bölümünü de sanayici üstleniyor. Elimizdeki veriler 2024 yılına ait. 2023 yılından 2024'e Bursalı sanayiciler satışlarını net yüzde 43 artırmış.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre 2024 yılında enflasyon yüzde 44,38 olarak gerçekleşti. Yani enflasyona paralel bir artış söz konusu. Üretimden satışlarda da benzer bir oran söz konusu. Buna karşın Bursa'nın en büyük 250 firmasının toplam kârı yüzde 67 oranında gerilemiş. 2023 yılındaki toplam 86.1 milyar liralık kârı karşı 2024'te firmalar ancak 28.1 milyar liralık kâr elde edebilmiş. Toplam ihracattaki artış ise yüzde 11 ile sınırlı kalmış. Bursa'daki sanayi kuruluşlarının çok büyük bir bölümü ihracatçı. Rakamlar bize kur-maliyet ekseninde sıkışan ihracatçının zorlandığını net bir biçimde gösteriyor. İşçi, hammadde, enerji ve diğer maliyetler en az enflasyon oranında artarken fiyatların özellikle kur bazında yerinde sayması sanayicinin kardan feragat ettiğini de net bir biçimde ortaya koyuyor.

Tekstil Sektörü Kan Kaybediyor

Bu noktada Bursa ekonomisinin can damarlarından biri olarak sayabileceğimiz tekstil sektörüne bir pencere açmak isterim. BTSO 250 listesine göre listede 35 tekstil firması yer almış. İhracatta yüzde 12'lik kayba uğrayan tekstil firmaları 2024'te satışlarını yüzde 36 artırmayı başarmış. Buna karşın zararlarını ikiye katlamışlar. Türkiye'de tekstil sektörü bir süredir kan kaybediyor. Bu durum rakamlara da iyice yansımaya başladı. Bakan Şimşek'in yukarıdaki sözlerinde kastettiği zorlanan sektörlerden birinin tekstil olduğunu tahmin ediyorum. Global rekabet nedeniyle üretimin bir bölümünü yurt dışına kaydıran Türk tekstilcisini geri döndürecek adımları tartışmak lazım. Tekstildeki istihdamı ve potansiyelini de göz önüne alırsak sanırım bu sektörü önceliklendirmekte fayda var.

TOGG ve Köfteci Yusuf

Bu arada BTSO 250'nin 2024 listesinde iki firmanın dikkatimi çektiğini de belirtmek isterim. Bunlardan ilki, Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu A.Ş. yani TOGG. 2024 listesinde 41.7 trilyon liralık satış rakamıyla 6. sırada yer alan TOGG satışlarındaki artış hızı devam ederse üst sıraları iyice zorlayacağı benziyor. BTSO 250'ye 23.1 trilyon liralık satış rakamıyla 9'ncu sıradan giren Köfteci Yusuf ise bence 2024'ün en ilgi çekici sonuçlarından birine imza atmış. Hazır yemek sektöründe faaliyet gösteren firma şube sayısını her geçen gün artırıyor. BTSO 250 listesine yansıyan rakamlara göre çalışan sayısı 11.863'e ulaşmış ve tüm sanayi kuruluşlarını geride bırakarak en fazla istihdama sahip firma ünvanını almış.

Bilal Emin TURAN
Posta Gazatesi
Ekonomi Müdürü

TİCARET SAVAŞLARI, JEOPOLİTİK RİSKLER, SIKI PARA POLİTİKASI...

Tüm Zorluklara Rağmen İş Dünyasının Ajandasında Üretim Var

Dünyadaki Değişim Büyük

Dünya ekonomisinde büyük bir dönüşüm yaşanıyor. Bu dönüşümün fitilini ABD Başkanı Donald Trump ateşledi. 2 Nisan'da 185 ülkeyi kapsayan gümrük tarifeleri bir başlangıçtı. 38 trilyon dolara ulaşan borcunu çevirmekte zorlanan ve üretimde Çin'in gerisine düşen ABD'nin yönetimi, tabiri yerindeyse tüm düğmelere aynı anda bastı. Ticaret savaşı ABD'nin son kozlarından biri. Çünkü gittikçe zayıflayan doların hegemonyasını sürdürmek istiyor. Ancak dünyanın geri kalanı dolara artık eskisi kadar itibar etmiyor. Yani son dönemde yaşanan ticaret savaşı değil tam bir 'rezerv para' ve 'kaynak (nadir mineraller gibi)' savaşıdır.

Küresel Sistem Bölünüyor

Artık küresel sistem yeniden dizayn ediliyor. Gümrük duvarları yükseliyor, yeni ekonomi blokları oluşuyor. Eski dünya düzeni yani küreselleşme, çift kutuplu bir yapı haline dönüşüyor. Bir tarafta ABD ve müttefikleri diğer yandan Çin ve BRICS üyeleri. Karşılıklı restleşmeler belirsizlikleri ve kırılganlıkları artırıyor. Tedarik zincirlerinin her an kopabileceği endişesi ise ülkeleri tedirgin ediyor. Diğer yandan jeopolitik risklerin ana kaynağı savaşların biri bitiyor biri başlıyor. Böyle bir ortamda ticarete istikrarı ve üretimde devamlılığı sağlamak hüner istiyor.

Parmakla Gösterilen İl

Global arenada bu gelişmeler yaşanırken içeride tüm kötülüklerin anası haline gelen enflasyonla mücadele aralıksız sürüyor. Bu mücadele kapsamında alınan makro ihtiyati tedbirlerle firmalar daha temkinli hareket ediyor. Buna rağmen ekonomide çarklar hızlanarak dönüyor. Geline nokta milli gelir 1.3 trilyon dolarlık sınırı aşarak, ihracat 270 milyar dolara ulaşarak rekor kırdı. Bu başarıda üretim ve teknoloji gücüyle öne çıkan illerin katkısı büyük. Parmakla gösterilen bu illerden biri de 'Bursa'.

İhracatı Artırmayı Başardı

Türkiye ekonomisinin kilit kentlerinden Bursa, ihracatta TİM verilerine göre ilk 3'te yer alıyor. Bursa, TİM verilerine göre geçen yıl 16.7 milyar dolarlık ihracata imza attı. Oyak Renault, Tofaş, Bosch, Togg, Süttaş, TGS, Borçelik... Otomotivden savunmaya, tekstile, makine ve kimyaya kadar birçok sektörde Türkiye'nin en güzide şirketleri burada. Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO), ildeki 250 büyük şirketin röntgenini çekti. Ortaya çıkan sonuçları tespitlerimizi doğruluyor. 16.7 milyar dolarlık Bursa ihracatının yüzde 89'unu ilk 250'deki şirketler yapmış. İhracat artışı ise yüzde 11. Bu devler 190'a yakın ülkeye mal ve hizmet satıp ülkemize döviz kazandırıyor.

EN ÖNEMLİ BAŞLIK "FİNANSMAN"

Şirketlerin net satışları bir önceki yıla göre yüzde 43 artarak 1.5 trilyon liraya dayanmış durumda. 250 büyük firmanın net satışlarındaki büyüme 2022'de yüzde 116 iken, 2023'te yüzde 54.3'tü. 2024 enflasyonuyla yüzde 44.3 olmuştu. Geçen yılki satış artışının enflasyonun altındakalması da dikkat çekiyor. Diğer yandan öz kaynaklarda yüzde 34, aktif toplamında yüzde 41 artış görülürken net dönem kârlarında yüzde 67'lik azalma var. Sanayiciler bir süredir finansman maliyetinin yüksek olduğunu ve finansmana erişimin zorlaştığını dile getiriyor. Kârdaki erimede bunun etkili olduğu görülüyor. Bazı sektörlerde finansman giderleri yüzde 100'ün üzerine çıkıyor. Özetle finansman giderleri, firmaların ve sektörlerin mali yapılarında en önemli başlıklardan biri olmaya devam ediyor. Merkez Bankası'nın faiz indirimlerini sürdürmesi halinde maliyetlerin de aşağı gelmesi bekleniyor.

İstihdamını Da Artırdı

Kârdaki düşüşe rağmen 250 dev şirketin istihdamı 2024'te yüzde 7 artışla 177 bin 454'ten 189 bin 977'ye yükselmiş. Sektörel bazda bakıldığında Bursa'nın lokomotifinin otomotiv olduğu görülüyor. Yaklaşık 1.5 trilyon liralık satışın 643 milyar lirası otomotiv ana ve yan sanayiden oluşuyor. Yeni modellerin Türkiye'de üretilecek olması bu sektörlerin üretim ve ihracatı sırtlayacağına işaret ediyor. Gıda ve perakende de öne çıkan sektörler arasında. İlk 250 şirket arasında 42 yabancı sermayeli şirket bulunuyor. Global şirketler Türkiye'deki potansiyele güveniyor. 42 firma 620.8 milyar liralık satışla 250 firma içine yüzde 42.3'lük pay alıyor.

Katma Değerli Üretim

Bursa, Türkiye'de en fazla katma değer üreten şehirlerden biri. Firmaların döviz cinsinden oluşturduğu katma değer 7 milyar doların üzerinde. Katma değer artırması Türkiye'nin rekabet gücüne destek oluyor. Yeni iş modelleri, yeşil dönüşüm, 5G'nin fabrikalarda daha yaygın kullanılması, yapay zekânın tüm üretim süreçlerinde yer alması hem firmaların hem ülkemizin verimlilik katlayacak gelişmeler.

Kalkınma Hedefine Destek

Araştırma sonuçları, yaşanan tüm zorluklara ve globalde atlatılan onca badirelere rağmen Bursalı iş insanlarının üretimden, ihracattan ve istihdam yaratma gayretlerinden vazgeçmediğini gösteriyor. Bu azim ve kararlılık, Türkiye'nin kalkınma hedefi doğrultusunda güçlü bir mücadelenin de göstergesi niteliğinde.

Şükrü ANDAÇ
Milliyet Gazatesi Ekonomi Müdürü

MORALLER BOZUK, UMUTLAR “AI’DA”

Dünya ekonomisinde son yıllarda yaşanan ivmelenme, ticaret savaşları ve korumacı politikalar pek çok sektörde taşları yerinden oynatıyor. Bir de bunlara ülkelerin kendi iç çekişmeleri eklenince 'ekonomi'ler adeta ayakta kalma savaşı veriyor. Bugünlerde herkes suçu ABD Başkanı Donald Trump'ın üzerine atarak işin kolayına kaçıyor olsa da problemin kökeninde aslında çok farklı detaylar olduğu ortada. Trump, sadece kartları açık oynamayı seven bir lider figürü rolünde. Ortada bir problem olduğunda çözüm ve daha iyiyi bulmaktan başka çare yok. Bu sebeple, geleceğe dönük projeksiyonlar ve planlar noktasında şirketlerin işi, hiç olmadığı kadar zorlaşmış durumda.

Peki Sanayiciler?

Türk sanayisinin bir süreden bu yana önemli problemleri olduğu biliniyordu. Açıklanan son rakamlara göz gezdirdiğimde sanayiciler reel büyüme, kârlılık, finansman giderleri başta olmak üzere birçok parametrede en zorlu yıllarını geçiriyor. Ve sanayinin önemli oyuncusu Bursa bu yaşananlardan payını alıyor. Nitelikli, katma değerli ihracatın hız kesmesi de bir diğer üzücü nokta. İstanbul, Kocaeli ve İzmir’le birlikte Türk sanayisinin ağırlıklı yükünü çeken Bursa’nın önündeki riskleri aşmak için neler yapması gerektiğine odaklanması şart. Sanayicilerin içeride daralan ve canlılığı her geçen gün daha da azalan dinamizm ile mücadelesi sürerken, dış pazarlardaki zayıflama da moralleri bozuyor. Tekstil ve hazır giyimde yaşanan Mısır’a akin furçası da hiç dincek gibi durmuyor.

Tüm bu saydıklarımız ve bunlara daha da eklenecek pek çok olumsuzluğa rağmen, büyüklerimizin tabiriyle enseyi karartmamak, çok çalışmak, akıllı alanlara yatırım yapmak; geçmişteki krizlerde olduğu gibi gelecekte de Bursa adına güneşli günlere işaret edebilir. Nitelikli istihdam, yenilikçi fikirler, akıllı üretim ve uluslararası standartlarda iş yapış şekli, tünelin ucundaki ışığın daha net görünmesinin yolunu açacaktır. Tüm bunlarla birlikte aslında en önemli konu, Bursa’nın sanayide gelecekteki rolünü planlamasıdır. Bu plan için öncelikli bakılması gereken nokta ise çok net... Ve bu kritik noktayı yapılan son araştırmalardan ilgi çekici veriler ile Bursalı sanayicilerimizin dikkatine sunuyorum... Alıntıların yapıldığı ilgili rapor; Morgan Stanley ve Kleiner Perkins imzalı. Başlığımız: “Gelecek, Trendler ve AI (Yapay Zeka)”

“Yapay zekâ teknolojisindeki değişimin hızı ve kapsamı, tarihte eşi benzeri görülmemiş düzeye ulaştı. Kullanıcı sayılarından, sermaye harcamalarına kadar bu alanda hemen her şey yukarı yönlü ilerleyişini sürdürüyor. ChatGPT sadece 1.5 yılda 800 milyon aktif kullanıcıya ulaştı. Bugün Fortune 500 şirketlerinin yüzde 80’inden fazlası yapay zekâyı aktif olarak kullanıyor. Büyük teknoloji devleri bu alana tüm gücüyle yatırım yapıyor. 2024 yılında ABD’nin teknoloji devi ligindeki muhteşem altılısı (Apple, NVIDIA, Microsoft, Alphabet, Amazon ve Meta) toplam 212 milyar dolar yatırıma imza attı. Bu seviye, bir önceki yıla göre yüzde 63’lük devasa artışa işaret ediyor. Yapay zeka denilince akla gelen ilk isim olan (Şirketinin değeri 5 trilyon doları devirdi) NVIDIA CEO’su Jensen Huang’ın sözleri de çok net ve açık: “Yapay zekâ fabrikaları, geleceğin enerji santralleridir.”

Ve gelelim bir sonraki sınıra; “Fiziksel Dünya.” Yapay zekâ artık ekranların ötesine geçmiş durumda. Tesla araçları 4 milyar kilometreyi aşkın otonom sürüşe ulaştı. Anduril, insan müdahalesi olmadan karar verebilen savunma sistemleri geliştiriyor. Carbon Robotics, kimyasal kullanmadan tarım alanlarını lazerle temizliyor. Boston Robotics’in robotları tavada yumurta pişiriyor. Yani artık fiziksel dünya da programlanabilir hale geliyor. Sanayi ve üretimde yapay zekanın önlenemez yükseliş çarkının içine girmiş durumda. Çünkü yapay zekâ için artık oyun zamanı ve şişedeki cin bir daha asla geri girmeyecek.” İşte bu hızlı dönüşüme ayak uyduran sanayicilerimiz için gelecek umut vaat ediyor olacak.

Ömer Faruk ÇİFTÇİ
Ekonomi Gazetesi Bölgeler Koordinatörü

BURSA ÜRETİRKEN ERİYOR!

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası’nın her yıl düzenli olarak yayınladığı 250 Büyük Firma Araştırması - 2024 yılı sonuçları açıklandı. Rakamlar çarpıcı. Sanayici adeta üretirken eriyor. Kârlılıktan bahsetmek mümkün değil. Üretim ve ihracat artarken kârlılık ve büyüme tam tersine negatif yönde büyüyor.

Toplam 19 sektörden firma verilerinin derlenerek hazırlandığı raporda 2023 yılına göre ihracat yüzde 11, istihdam yüzde 7, üretimden satışlar ise yüzde 44 artarken, kârlılık -67 olarak gerçekleşmiş! Sektörlerde dönem kârı 2023’e göre otomotivde 1 milyar 951 milyon dolardan 221 milyon dolara gerilemiş. Tekstilde 376 milyon dolardan 8 milyon dolara, makinede ise 596 milyon dolardan 158 milyon dolara gelmiş. Buna üretirken batmak da diyebilirsiniz. Mevcut şartlarda üretimin sürdürülebilirliği mümkün değil. Araştırmaya göre kârını artıran tek sektör gıda tarım ve hayvancılık. 2023 yılında 362 milyon dolar olan kârını 2024 yılında 387 milyon dolara yükseltmiş.

Finansa erişim çok zor olsa da finansmanın maliyeti altından kalkılacak gibi değil. Herkes ayakta kalabilmek için elinde bulunan varlıklarla tüm kozunu oynuyor. Üretim maliyetlerindeki artışlar bizi dünya standartlarına getirdi. Gelişmiş ülkelerle aramızda özellikle istihdam ve enerji tarafında şartlar eşitlendi diyebiliriz. Haliyle emek yoğun sektörlerin başında gelen tekstil bu durumdan en fazla etkilenen olarak dikkat çekti. Tekstili en güçlü olduğumuz otomotiv ve makine takip ediyor. Otomotivde yerlilik oranı hızla düşmeye başladı. Çok sayıda parça başta Çin olmak üzere çeşitli ülkelere kaydırıldı. Kalıphanelerde de durum farklı değil. Makina tarafında özellikle Bursa’nın güçlü olduğu sac işleme makinelerinde Çin tüm oyunu bozdu. Türk üreticiler de Çin’den ithal ettikleri makineleri pazara sunar hale geldi. Dünün avantajı olarak uluslararası rekabette bizi öne çıkaran işçilik maliyetleri bugün dezavantaj olarak bizi aşağı çekiyor. İşçi çıkışları konusunda Kasım, Aralık aylarına bakmakta yarar var.

Çin’in uyguladığı yok edici ekonomi politikalarından en çok etkilenen ülkelerin başında geliyoruz. Hemen tüm sektörlerde Çin tehdidi zirve yapmış durumda. Ama geldiğimiz noktayı sadece Çin tehdidi, dünya konjonktürü, ekonomik politikaların sonuçları olarak yorumlamak haksızlık olur. Bizlerin de hataları var elbette. Dersler çıkarmalıyız. Bu durum aslında bağıra bağıra geldi. Yeterince gündemi takip edip önlem alma konusunda eksiklerimiz olduğunu düşünüyorum. Özellikle son 10 yılda dünyanın gelişimine ayak uyduracak yeni yatırım ve gelişimi gösteremediğimiz için (uygulanan ekonomi politikalarının da etkisi ile) kaçınılmaz sonla yüzleştik. Çin veya gelişmiş ülkeleri öne çıkaran ana etken çok daha rekabetçi fiyatlarla uluslararası alanda farklılık oluşturmaları. Kentimizde 200’e yakın resmi Ar-Ge ve tasarım merkezi bulunuyor. Mevcut tabloda bu merkezlerin yeterince çalıştığını söyleyebilir miyiz? O nedenle kendimizi de sorgulamanın zamanı geldi, geçiyor bile.

Sonuç olarak her şeye rağmen uygulanan sıkılaştırıcı ekonomi politikaları üretimi fazlasıyla yordu. Finansa erişim kolaylığı başta olmak üzere üretimi destekleyecek yeni teşvik politikaları devreye alınmaz ise çok daha zor günlerin bizleri beklediğini söylemek zor olmasa gerek.

KÂRLILIK, TEKSTİL VE İŞ DÜNYASINDAN YÜKSELEN SESLERE DİKKAT!

Hasan Ali ÇAVUŞ
Olay Gazetesi Yayın Kurulu Üyesi

BTSO'nun "Bursa'nın İlk 250 Büyük Firma Araştırması", 1997 yılından bu yana Bursa ekonomisinin nabzını tutuyor. 'Sanayinin Başkenti'nden gelen bu kapsamlı veriler, ekonomi politikalarının belirlenmesinde de etkili oluyor. 2024 yılına ilişkin araştırmanın sonuçları artık elimizde... Biliyorsunuz...

2024; 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan büyük depremin açtığı yaralar, ülke ekonomisinin içine düştüğü durum, küresel ekonomideki olumsuzluklar ve savaşların açtığı derin yaraların tedavi edilmeye çalışıldığı bir yıl oldu. Oldukça zorlu geçti. Hemen her kesim çok yoruldu. Tabii ki iş dünyası da... 250 Büyük Firma Araştırması-2024, bunu açıkça ortaya koyuyor. Kârlılığın yüzde 67 düşüşle 28,1 milyar liraya gerilemesi fazlasıyla dikkat çekiyor. Ayrıca... Kentle adı özdeşleşmiş tekstilin yılı zararlar kapatması, bu alanda alarm seslerinin yükseldiğini gösteriyor. '250 Büyük'te yer alan tekstil devlerine sektördeki diğer işletmeler dahil edildiğinde ortaya çıkacak tablo daha üzücü olacaktır. Çünkü, son yıllarda yükselen sesler ve gelişmeler buna işaret ediyor. Ancak...

Şunun altını çizmekte fayda var. Tüm olumsuzluklara rağmen, tekstil kolay pes edeceğe benzemiyor. Sektör kalesinde direniyor... '250 Büyük' sıralamasında 35 firma ile otomotivin ardından ikinci sırada yer alması bunun en büyük kanıtı değil mi? Bu noktada... Değişimi ve dönüşümü teşvik edecek şekilde sağlanacak destekler, hem bu köklü sektöre hem Bursa'ya hem de ülke ekonomisine büyük kazanç sağlayacaktır. Bursa'nın öncülüğünde Cumhuriyet ile birlikte köklenen ve ülke ekonomisinin lokomotif sektörlerinden biri haline gelen tekstil, bunu fazlasıyla hak ediyor. BTSO; bu bilinçle yurt dışı ticari geziler, fuarlar, Ar-Ge, eğitim ve teknoloji merkezleri, yeni sanayi bölgesi hamleleriyle desteklerini aralıksız sürdürüyor.

Destek demişken... BTSO'nun büyük gayretlerine rağmen, finansmana erişimde yaşanan sorunlar ve yetersiz kalan destekler firmaları üzüyor. BTSO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burak, sık sık bu konunun üzerinde duruyor ve uyarıyor. Burak, bir süre önce yaptığı konuşmada şu ifadeleri kullandı: "İş dünyasının en kritik gündemi finansmana erişim. Üretim ve ihracat yapan firmalar desteklenmeli. Faizler yüksek oldukça öz kaynak yetersizliği büyüyor, borç stoku artıyor, kârlılıklar eriyor ve şirketlerimizin dayanıklılığı azalıyor. Bizim üretimden ve ihracattan vazgeçme lüksümüz yok. Ancak bu mücadeleyi sürdürebilmemiz için güçlü desteklere ihtiyacımız var."

Bu tespitlerimin ve uyarılarımın ardından, dilerseniz biraz bardağın dolu tarafına bakalım. İlk 250 Firma Araştırması, zorluklara rağmen Bursa'nın 2024 yılında da Türkiye'ye örnek olduğunu gösteriyor. Bursalı devlerin üretimden satışları yüzde 44 artışla 994,5 milyar liraya ulaşmış, istihdam 190 bine dayanmış, ihracat yüzde 11 artışla 14,8 milyar doları aşmış, net katma değer 232 milyar liraya yaklaşmış, net satışlar ise 1 trilyon 467 milyar liraya çıkmış durumda... Daha ne olsun?

Darısı diğer illerin başına...

GELECEĞİ, ANCAK VE ANCAK ÜRETEEN VE DİRENENLER KURAR

Yunis Can TOPAKTAŞ
Bursa Haber Gazetesi Köşe Yazarı

Türkiye'nin üretim, istihdam ve ihracat üssü konumundaki İstanbul, Kocaeli, Yalova ve Bursa'daki gelişmeler, ülke ekonomisi hakkında doğrudan bilgi sahibi olmamızı sağlar. Temel parametrelerdeki değişimleri yakından izleyenler, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) tarafından her yıl açıklanan '250 Büyük Firma Araştırması'nı dört gözle beklerler. Çünkü, bu araştırma ile çeşitli sektörlerin yıl boyunca gösterdikleri performans hemen her yönüyle ölçülür...

İstihdam yaratan, ihracat yapan, gelir ve kurumlar vergisi ödeyen, Ar-Ge birimi kuran ve gençlerin umutlarını tazeleyen şirketlerin faaliyet gösterdikleri alanları incelediğimizde, kentin halen otomotiv gıda ve tekstil üssü olarak yoluna devam ettiğini kolayca söyleyebiliriz. Makine, kimya, metal ve hazır giyimdeki konvansiyonel şirketlerin akıllı teknoloji ile tanıştıklarını, yakaladıkları ivmeden anlayabiliyoruz. Burada üzerinde durmamız gereken asıl konu, 'Türk Hazır Giyim Şirketleri'nin Mısır başta olmak üzere neden başka ülkelere yelken açtıkları olmalı. Zar zor biriken sermaye ülke dışına kaçmaya başladığında durdurmak çok zordur.

'İlk 250 firma' arasında Otomotiv Yan Sanayi 69 firma ile ilk sırada yer alıyor. Hızla ivme kaybeden ancak 'kuyruğu dik tutan Tekstil sektörü' 35, 'Gıda, Tarım ve Hayvancılık' ise 31 firma ile listenin üst sıralarında temsil ediliyorlar. Perakende sektörü 26, Metal sektörü 21 ve Makine ve Techizat sektörü ise 10 şirketle listede 4., 5. ve 6. sırada yer alıyorlar. Ağaç ve Mobilya 5, Çevre ve Geri Dönüşüm 1, Çimento-Madencilik 6, Finans 4, Enerji 6, Hazır Giyim 4, Hizmet-eğitim 5, İnşaat 6, Kimya 4, Lojistik 4, Otomotiv Ana Sanayi 5, Plastik, 6 ve Turizm sektörü 2 şirketiyle 'İlk 250 Firma Listesi'nde sıralanıyorlar.

İlk 250 arasında firma sayısı 5 olan 'Otomotiv Ana Sanayi', 2024 yılına ait ihracat rakamlarını vermemiş olmalı ki; bana ulaşan grafiklerde rakamlarına rastlamadım. Elbet vardır bir sebebi... Ancak çalışan sayıları 16 bin 486 olarak yer alıyor... Otomotiv Yan Sanayi ise 69 şirketiyle 3 milyar 890 milyon 193 bin 518 dolar getirmiş ülkeye. 56 bin 63 çalışana maaş veren sektör, 'Üretimden Satışlar'da da 263 milyar 204 milyon 575 bin 547 TL ile öne çıkmış durumda.

'Üretimden Satışlar'da ikinci sırayı 156 milyar 895 milyon 504 bin 621 TL ile 'Gıda-Tarım ve Hayvancılık' sektörü alıyor. 521 milyon 42 bin 879 dolarlık ihracata imza atan sektör, 36 bin 696 kişinin ekmek kapısı... Bursa Ovası korunduğu ve nitelikli işgücü yetiştirdiği sürece 'Gıda-Tarım ve Hayvancılık' her zaman ön sıralarda olacaktır. '21 Metal Sanayi kuruluşu'nun ihracatı ise 1 milyar 636 milyon 83 bin 106 milyon dolar. Üretimden Satışlar da 130 milyar 624 milyon 526 bin 353 TL'yi yakalayan sektörde 14 bin 873 kişi çalışıyor.

Gelelim 'Tekstil' sektörüne... 'Tekstil Sektörü' 2021 yılında 'İLK 250' arasında 45 firma ile temsil edilmiş ve 'Net Satışları', 31 milyar 358 milyon 275 bin 798 TL olarak tespit edilmiş... Sektör 2022 yılında 40 firma ile net satışlar da 50 milyar 424 milyon 177 bin 304 TL'yi yakalamış... 2024 rakamlarına göre sektör İLK 250 arasında 35 firma ile temsil ediliyor. Firma sayısı azalmasına karşın kilogram satış fiyatının ve adetlerin arttığını buradan rahatlıkla söyleyebilirim... Sektörün ihracatı 451 milyon 968 bin 555 dolar. 26 bin 41 kişinin istihdam edildiğini ve 'Üretimden Satışlar'da 76 milyar 964 milyon 851 bin 684 TL'nin yakalandığını da kayıt altına almış durumdadır. Umarım 2025 yılı için de benzer rakamlar oluşur da geniş işsizlik yaşanmaz...

Nurullah Nuri YAVUZ
Gazeteci / Yazar

VERİMSİZLİK KARLILIĞA YANSIYOR

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yapılan İlk 250 Büyük Firma Araştırması, kent ekonomisinin nabzını tutan en kapsamlı veri kaynağı olarak öne çıkıyor. Araştırma, sektörlerin satış, katma değer, ihracat, istihdam ve kârlılık gibi temel göstergelerini analiz ederek kent ekonomisinin kapasite ve potansiyeline ışık tutuyor. Sektörlerin yıllar içerisindeki gelişimini boyutlandırma imkânı tanıyan bu araştırma, aynı zamanda derin bir okumayla içinde bulunulan zaman diliminin koşullarının etkileri ve ihtiyaçlarını da anlaşılır kılıyor. 2024 verileri, Bursa ekonomisinin lokomotif sektörlerine dair önemli ipuçları sunuyor. Bulgular, 'verimsizlik kârlılığı düşürüyor' tespitini açık biçimde doğruluyor. Peki, ne görüyoruz?

Bursa'nın ilk 250 büyük firmasının, önceki yıla kıyasla geçen yılki performansı şöyle: Net satışlar yüzde 43, net katma değer yüzde 10, özkaynaklar yüzde 34, aktif toplam yüzde 41, ihracat yüzde 11 ve istihdam yüzde 7 artarken kârlılık yüzde 67 ve FAVÖK yüzde 18 oranında geriledi. Araştırma, temel göstergelerin yanında sorun tespitlerine de fırsat tanıyor demistik, işte bu oranlama sektörlerde büyümeye rağmen 'verimsizlik' gerçeğini ortaya koyuyor. Peki, biz 'verimlilik' denince ne anlıyoruz? Genel çerçevede 'enerji' ile ilgili bir verimlilik algısının yaygın kanaat olduğu söyleyebiliriz. Öyle ki kamu nezdinde de benzer bir yaklaşım olduğu biliniyor. Örneğin kamu idaresinin ilgili kurumlarınca uygulanan 'Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) Destek Programı' var. Mezkûr program kapsamında 2009 yılından bu yana ülke genelinde 724 projeye 245 milyon liralık destek verildi ve bu sayede yıllık 1,6 milyar liralık enerji tasarrufu sağlandı.

Enerjide verimlilik önemli, ancak bu kavramı sınırlamamak gerekiyor. Enerjinin yanı sıra su, insan kaynağı ve finansal varlıklarda da verimliliği esas alan bir yönetim anlayışı geliştirmemiz gerekiyor. Su verimliliği perspektifini açmak gerekirse mevcut kaynakların tüm ihtiyaçları sürdürülebilir şekilde karşılaması adına hem toplumsal hem sektörel hem de politik uyanışa ve adımlara ihtiyacımız var. Mesela ülkemiz genelinde su varlığımızın kullanımına bakıldığında hem eşitsiz hem de verimsiz bir dağılım göze çarpıyor. Yüzey ve yeraltı sularımızın dönemsel artmakla birlikte ortalama yüzde 70'den fazlası, tarımsal sulamada kullanılıyor. Üstelik bunun da yüzde 65'i vahşi sulamaya gidiyor. Ve sonuç, ülke ortalaması yüzde 35 mahsul daha tarlada iken israf oluyor. Gıda enflasyonu ise cabası... Öte yandan İlk 250 içerisinde gıda, tarım ve hayvancılık sektöründeki 31 firmanın toplam kârlılığının, yüksek değer ve oranda olması ise 'kârlılık-verimlilik' denklemi açısından dikkat çekici bir istisna olarak karşımıza çıkıyor. Tarımda denetim ve ölçülebilirlikten uzak durumu yadsıyıp çevre ve su konusunda sanayinin hedefe konduğu yaklaşımın ezbere dayalı vasatlığı, sorunun tespiti önünde bir engel olduğu gibi çözüm üretme becerisinden de uzak bir noktada konumlanmaya neden oluyor. Tarım ve sanayi arasında rekabet yerine iş birliğine dayalı, ortak gelişimi hedefleyen bir yol haritası çizilmeli. Tüm sektörlerde su gibi verimsiz kullanılan bir başka kaynağımız ise insan. Beşerî sermayemizin nitelikli hale getirilmesi adına eğitimin tek başına yeterli olmadığını görüyoruz. Her iş kolunda çalışma kültürü, mesleki ahlak ve etik erozyonuna hem bireysel tutum hem de sosyal yönelim olarak şahit oluyoruz. Fırsat ekonomisi, belli kesimlere kazanç sağlarken, kamusal alanda eşitsizlik ve adaletsizlik yaratıyor. Bu yönüyle sermayenin de verimsiz kullanıldığına gündelik hayat pratiklerinde, aşırıya kaçan lüks tüketiminde ve konfor alanının giderek genişlemesinde görüyoruz.

Özetle, verimsizlik sadece enerjide değil; su, insan kaynağı, sermaye, zaman, teknoloji ve tedarik zincirlerinde de kendini gösteriyor. Sistematik bir verimlilik planı gereksinimi, nitelikli ekonomik büyüme için bir şart olarak önümüzde duruyor. Kuşkusuz, üretim maliyetlerinin ve finansal yüklerin giderek artması da tüm bu nedensellik örüntüsünde bir yere konumlanıyor. İş dünyasının sürekli dile getirdiği finansman maliyetini düşürecek sektör bazı kredilerin geliştirilmesi, Ar-Ge ve İnovasyon yatırımlarının desteklenmesi, yeşil ve dijital dönüşümün teşvik edilmesi gibi temel çağrıların daha somut adımlarla karşılık bulması ve bu adımların da optimum seviyede değerlendirilip sürece iyileşme ve ilerleme olarak yansması bekleniyor. Nicelik temelli büyümenin yanında nitelik odaklı dönüşümü hedefleme, kaynakların etkin kullanımına odaklanma ve çok yönlü verimlilik gözetimini geliştirme hem kent hem de ülke ekonomisinin ilerlemesini sürdürebilmesi için kritik önem arz ediyor.

Elif Didem DANACIOĞLU
Bursada Bugün Ekonomi Yazarı

GÜCÜN SINANDIĞI YIL!

Bursa... Türkiye ekonomisinin üretim üssü, sanayinin kalbi, girişimciliğin ve emeğin şehri... Bu ünvanı sadece geçmişinden değil, sürekli yenilenen üretim gücünden alıyor. İşte Bursa'nın bu güçlü sanayi kimliğini en somut biçimde ortaya koyan çalışmalardan biri, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası tarafından geleneksel olarak gerçekleştirilen 'Bursa 250 Büyük Firma Araştırması'. Bu çalışma yalnızca firmaların büyüklüğünü değil, aynı zamanda kentin küresel pazarlardaki rekabet gücünü, ihracat kapasitesini ve sektörel dönüşümünü de yansıtıyor. Bursa sanayisinin durumunu yansıtan araştırmanın 2024 verileri; otomotivden tekstile, makineden gıdaya, inşaatın enerjiye, kimyadan lojistiğe ve mobilya sektörüne uzanan geniş bir yelpazede dikkat çekici bir tablo sunuyor.

2024'ÜN EKONOMİ KARNESİ...

Türkiye ekonomisi 2024 yılında bir kez daha zorlu bir dönemden geçti. Yıllık enflasyon yüzde 44,38 olarak gerçekleşti.

AYAKTA KALMA MÜCADELESİ!

Yüksek faiz, yüksek enflasyon, artan maliyetler, finansmana erişim zorlukları ve dalgalı döviz kuru, iş dünyasının önündeki en büyük engellerdi. Tüm etkenler, özellikle KOBİ'leri kriz yönetimine zorladı. Şirketler, yatırımlarını ertelemek zorunda kaldı. Zira belirsizlik, geleceğe dair öngörülerini zayıflattı. Birçok sanayici, 2024'ü 'Ayakta Kalma Yılı' olarak tanımladı.

KÜRESEL REKABET .

Bursalı sanayicilerle yapmış olduğum sohbetlerde sıkça vurguladıkları ortak bir gerçek şuydu:

"Türkiye'de üretim maliyetleri çok yüksek... Dolar bazında Asya'daki rakiplerimizden yüzde 50, Avrupa'daki bazı ülkelere yüzde 20 pahalıyız. Bu tablo, fiyat rekabetinde Türkiye'yi geriye itiyor. Birçok firma, müşteri kaybetmemek için maliyetine hatta zararına sipariş almak zorunda kalıyor. Girdi maliyetleri ve kur arasındaki dengesizlik devam ettikçe sürdürülebilirlik giderek azalıyor."

BURSA 250 BÜYÜK FIRMA VE RAKAMLARIN DİLİ .

2024 sonuçlarına göre, listede kâr eden firma sayısı bir önceki yıl 220 iken, bu sayı 164'e geriledi. Yüzde 25,5'lik gerileme dikkat çekiyor. 250 firma listesinde kar eden 164 firmanın kârlılığı bir önceki yıla göre yüzde 38,6 düşüşle 57 milyar TL'ye geriledi. Bursa 250 Büyük Firma'nın ihracatı 2024 yılında bir önceki yıla göre yüzde 11 artarak 14,8 milyar dolar oldu. Bursa'nın 2024 yılında yaptığı 16 milyar 705 milyon 875 bin dolarlık ihracatın da 14,8 milyar dolarını listede yer alan firmalar gerçekleştirdi. BTSO araştırmasında 2024 yılı ortalama dolar kuru 32,84 TL olarak alınmış. Bursa 250 Büyük Firma'nın net satışları 2023 yılında 1 trilyon 25 milyar TL iken, 2024'te bir önceki yıla göre yüzde 43 artışla 1 trilyon 467 milyar TL'ye yükseldi. Net satışlar baz alınarak oluşturulan listede bu yıl zirve değişmedi. Oyak Renault 175,5 milyar TL ile ilk sırada yer alırken, Tofaş 106,2 milyar TL ile ikinci oldu. TGS Dış Ticaret 84,4 milyar TL ile üçüncü olurken, üçüncülüğün geçen yılki sahibi Bosch ise 64,1 milyar TL ile dördüncü oldu. 2024 yılında Bursa 250 Büyük Firmanın faaliyetleriyle oluşturulan net katma değer yüzde 10 artarak 231,7 milyar TL değerine ulaştı. İç talepte ve ihracatta yaşanan gelişmelere bağlı olarak 2024 yılında 250 firmanın istihdamında ise yüzde 7 artış gerçekleşti. Listedeki firmaların sektörel dağılımında ise, 69 firma ile otomotiv yan sanayi başı çekti. Otomotiv yan sanayini 35 firma ile tekstil, 31 firma ile gıda, tarım ve hayvancılık ve 26 firma ile perakende ticareti takip etti.

VELHASIL...

Bursa ekonomisine ilişkin önemli bir referans kaynağı olan 'Bursa 250 Büyük Firma' çalışması; Türkiye ve dünyada yüksek enflasyonun getirdiği fiyat artışları ve buna bağlı olarak yavaşlayan dünya ekonomisi, yıl boyunca devam eden sıkı para politikaları, jeopolitik gerilimler gibi tüm zorluklara rağmen Bursa iş dünyasının güçlü bir mücadele sergilediğini gösterdi. 2024 yılı firmaların dayanıklılıklarını, üretim kabiliyetlerini ve finansal dirençlerini test ettikleri bir yıl oldu. Zorluklar test etse de Bursa yine üretimden vazgeçmedi. Tablo net! Bursa hâlâ Türkiye'nin üretim lokomotifidir...

Bursa

250 Büyük
Firma
Araştırması
2024

SEKTÖREL SIRALAMALAR

SEKTÖREL SIRALAMALAR

AĞAÇ, ORMAN ÜRÜNLERİ VE MOBİLYA

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı / Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
104	1	BTSO	MOBİPA MOBİLYA TEKSTİL İNŞAAT NAKLİYE PETROL ÜRÜNLERİ SÜPER MARKET VE TURİZM SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.532.030.221	231.546.095	757.224.353	998.181.580	114.234.681	183.986.916	-	228	-
143	2	İNEGÖL	ÇİLEK MOBİLYA ANONİM ŞİRKETİ	1.969.796.701	764.247.146	1.323.446.103	1.736.707.451	264.435.381	465.819.570	10.707.607	658	1.607.815.711
173	3	BTSO	-	1.481.129.473	30.945.920	336.340.134	1.121.731.400	4.258.760	34.336.418	63.731	49	0
218	4	BTSO	TECE DEKOR KAĞIT BASKI VE EMPRENYE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.126.325.703	-	-	-	53.644.101	-	0	-	1.110.957.616
238	5	İNEGÖL	SALONİ MOBİLYA SAN. VE TİC. A.Ş.	991.033.183	-	-	-	-	-	15.181.284	335	543.631.892
TOPLAM				8.100.315.281	-	-	-	-	-	-	-	-

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

ÇEVRE VE GERİ DÖNÜŞÜM

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler
224	1	BTSO	BURKASAN PLASTİK ATIK YÖNETİMİ VE ÇEVRE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
TOPLAM			

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı / Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-

SEKTÖREL SIRALAMALAR

ÇİMENTO, TOPRAK ÜRÜNLERİ VE MADENCİLİK

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler
50	1	BTSO	SÖNMEZ ÇİMENTO YAPI VE MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
77	2	BTSO	BURSA ÇİMENTO FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ
78	3	BTSO	BURSA BETON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
91	4	BTSO	VEZİRHAN ÇİMENTO MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
112	5	BTSO	SOMA ÇİMENTO MADENCİLİK BETON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
184	6	GEMLİK	AYDINLAR MADENCİLİK TAŞ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
TOPLAM			

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı / Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.135.054.585	576.813.363	1.466.435.746	1.923.454.375	373.319.921	553.141.825	0	191	2.960.028.905
-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.426.507.663	-	-	6.603.417.865	-	-	5.910.095	-	-
1.395.016.518	-	-	-	-	-	-	-	-
17.961.209.477	4.043.001.992	23.120.690.790	35.466.659.246	1.036.614.292	6.137.216.822	119.727.830	1.627	15.453.756.159

SEKTÖREL SIRALAMALAR

EKONOMİK İLİŞKİLER VE FİNANS

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı / Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
16	1	BTSO	ÖZBAĞ KUYUMCULUK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	16.908.349.962	303.380.886	1.344.755.342	1.365.749.838	131.520.841	215.121.607	0	286	11.664.964.222
34	2	BTSO	YENİLMEZ DÖVİZ ALTIN TİCARETİ SINIRLI YETKİLİ MÜESSESE ANONİM ŞİRKETİ	7.740.992.339	-	-	-	-	-	-	-	-
93	3	BTSO	RKR KIYMETLİ MADENLER SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	2.824.850.654	-	-	-	-	-	-	-	-
97	4	BTSO	EKONOMİK YETKİLİ MÜESSESE ANONİM ŞİRKETİ	2.748.216.454	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM				30.222.409.409	341.409.320	1.416.751.878	1.485.549.128	151.966.162	234.141.025	-	318	-

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

ENERJİ

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı / Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
8	1	BTSO	ULUDAĞ PERAKENDE ELEKTRİK SATIŞ ANONİM ŞİRKETİ	31.457.858.697	-	2.634.527.604	10.530.598.031	1.654.958.465	-	0	-	0
21	2	BTSO	TÜRK PRYSMIAN KABLO VE SİSTEMLERİ ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	3	BTSO	ULUDAĞ ELEKTRİK DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ	12.431.073.561	-	-	-	-	-	-	-	-
33	4	BTSO	BURSAGAZ BURSA ŞEHİRİÇİ DOĞALGAZ DAĞITIM, TİCARET VE TAAHHÜT ANONİM ŞİRKETİ	8.238.781.242	-	3.626.998.401	6.179.691.071	355.104.336	307.742.399	0	-	464.562.188
157	5	BTSO	ZORLU ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
169	6	BTSO	EVRENCİK RÜZGAR ENERJİSİNDEN ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM				68.650.026.289	8.583.954.876	69.610.214.619	149.071.466.419	-3.691.448.530	4.585.813.388	-	2.082	13.192.252.218

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler
7	1	BTSO	SÜTAŞ SÜT ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ
9	2	İZNİK	KÖFTECİ YUSUF HAZIR YEMEK TEMİZLİK CANLI HAYVAN ET MAMÜLLERİ ENTEGRE GIDA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
12	3	BTSO	KESKİNOĞLU TAVUKÇULUK VE DAMIZLIK İŞLETMELERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
19	4	BTSO	PRO YEM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ
25	5	BTSO	EKER SÜT ÜRÜNLERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
29	6	GEMLİK	GEMLİK GÜBRE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
31	7	BTSO	HASTAVUK GIDA TARIM HAYVANCILIK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
32	8	BTSO	ERBAK - ULUDAĞ PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM ANONİM ŞİRKETİ
41	9	KARACABEY	TARFAŞ TARIMSAL FAALİYETLER ÜRETİM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
46	10	MUSTAFAKE-MALPAŞA	TAT GIDA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
52	11	İNEGÖL	-
53	12	BTSO	SINIRLI SORUMLU MARMARA ZEYTİN TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ MARMARABİRLİK
59	13	BTSO	SOFRA YEMEK ÜRETİM VE HİZMET A.Ş. - BURSA ŞUBESİ
79	14	BTSO	YÖRSAN SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
101	15	BTSO	BOLACALAR UN YEM YAĞ GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ - MUDANYA ŞUBESİ

Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı / Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
37.485.389.897	-	-	22.865.681.589	-	-	19.328.914	5.101	32.022.136.678
23.136.075.773	5.761.158.654	3.566.858.995	5.866.353.737	332.291.813	1.111.585.640	0	11.863	21.670.895.576
18.176.929.953	-	-	-	-	-	-	-	-
13.594.619.363	-	-	-	-	-	-	-	-
12.399.246.754	2.965.871.154	4.584.021.799	8.654.176.122	334.065.412	1.291.589.262	6.711.994	2.271	11.981.514.715
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.433.046.830	-	1.587.600.875	2.329.025.578	1.439.745.261	-	-	896	0
6.806.869.969	748.941.530	948.858.889	2.241.995.666	-	-	0	478	6.634.072.540
5.718.625.790	-	-	-	-	614.873.677	58.453.894	1.010	5.214.293.089
-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.899.258.900	1.888.856.653	4.145.952.355	7.486.898.880	733.977.356	658.940.430	35.506.365	384	4.775.516.452
-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.126.057.602	-	-	-	-	-	-	-	-
2.646.707.535	306.339.507	1.444.924.055	1.662.725.141	-	-	9.129.973	65	2.327.833.279

SEKTÖREL SIRALAMALAR

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler
129	16	BTSO	AKPOLAT HAYVANCILIK GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
130	17	BTSO	PENGÜEN GIDA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
132	18	MUSTAFAKE-MALPAŞA	EMİN HELAL ET VE GIDA A.Ş.
133	19	BTSO	EDEMEN ET VE ET ÜRÜNLERİ TARIM HAYVANCILIK NAKLİYE GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
138	20	BTSO	MAY-AGRO TOHUMCULUK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
148	21	BTSO	VERİM GIDA ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ
158	22	BTSO	AROMA BURSA MEYVE SULARI VE GIDA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
168	23	ORHANGAZİ	GÜNGÖR ZEYTİN GIDA VE AMBALAJ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı / Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.137.696.036	230.219.734	650.892.832	2.002.960.286	-	-	43.825.198	526	2.134.880.778
-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.092.876.504	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.818.305.734	-	-	-	-	-	-	-	-
1.675.182.729	-	-	-	-	-	1.191.180	-	1.672.950.698
-	-	-	-	-	-	-	-	-

SEKTÖREL SIRALAMALAR

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı / Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
175	24	BTSO	EMEK YAĞ SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	1.466.475.312	150.420.678	247.321.146	642.736.387	-	227.734.776	0	84	1.466.475.312
180	25	MUSTAFAKE-MALPAŞA	ÖNAL YEM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.428.003.054	76.199.075	508.424.686	620.633.705	-	103.012.574	0	118	809.819.664
186	26	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
195	27	BTSO	BEGÜM REFERANS GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.279.823.624	276.921.796	437.545.932	794.079.967	12.619.347	136.488.198	6.752.415	-	1.268.366.359
221	28	KARACABEY	EVIOSYS TURKEY AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
226	29	BTSO	KINIK MADEN SULARI ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
242	30	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
246	31	BTSO	RİT DAĞITIM GIDA TEKEL TEMİZLİK MADDELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM				191.572.604.592	42.575.553.798	77.723.432.530	130.762.164.960	12.739.855.972	27.204.515.412	521.042.879	36.696	156.895.504.621

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

HAZIR GIYİM

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler
28	1	BTSO	YEŞİM SATIŞ MAĞAZALARI VE TEKSTİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ
82	2	BTSO	ÖZ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
179	3	BTSO	VERA GRUP TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
183	4	BTSO	MİYA KONFEKSİYON DOKUMA TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
TOPLAM			

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı / Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
11.127.481.867	-	167.240.308	3.283.304.880	126.710.773	175.407.311	276.066.307	45	0
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
17.062.166.425	941.104.579	1.531.006.488	5.897.756.111	285.943.848	603.399.543	427.004.358	540	4.285.259.730

SEKTÖREL SIRALAMALAR

HİZMET, EĞİTİM, DANIŞMANLIK

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler
3	1	BTSO	TGS DIŞ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ŞUBESİ
40	2	BTSO	BURULAŞ -BURSA ULAŞIM TOPLU TAŞIM İŞLETMECİLİĞİ TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
70	3	BTSO	BİNTED BURSA İNSAN KAYNAKLARI TAAHHÜT EĞİTİM DANIŞMANLIK HİZMETLERİ İMAR İNŞAAT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
196	4	GEMLİK	BUSEB BURSA SERBEST BÖLGE KURUCU VE İŞLETİCİSİ ANONİM ŞİRKETİ
219	5	BTSO	TREND KURUMSAL HİZMETLER ANONİM ŞİRKETİ
TOPLAM			

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
84.358.920.968	114.139.861	257.143.831	20.510.132.884	68.133.612	95.295.485	2.534.405.117	18	0
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.119.837.095	1.039.300.317	81.546.813	241.343.034	-	27.215.390	0	2.664	0
97.254.536.718	7.391.117.990	8.368.034.807	33.383.929.167	-120.138.682	519.409.493	-	10.756	-

SEKTÖREL SIRALAMALAR

İNŞAAT

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler
134	1	BTSO	B.ERGÜNLER YOL YAPI İNŞAAT TAAHHÜT MADENCİLİK NAKLİYECİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
137	2	BTSO	ABDULLAH BURKAY İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
162	3	BTSO	-
181	4	BTSO	TARA BORU VE İNŞAAT MALZEMELERİ TİCARET SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
192	5	BTSO	KARAGÜLLE CAM TAŞIMACILIK İNŞAAT İNŞAAT MALZEMELERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
227	6	BTSO	SİNTA SANAYİ İNŞAAT TAAHHÜT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
TOPLAM			

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
2.088.751.604	950.603.046	3.124.892.273	9.099.106.242	628.830.979	919.787.918	0	470	165.562.199
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.309.439.625	15.249.356	410.374.532	968.003.299	1.194.484	68.806.289	0	35	0
1.065.659.953	568.381.293	1.860.053.350	2.471.541.552	254.390.529	221.352.847	0	395	1.060.720.183
9.562.932.416	2.392.815.433	7.129.820.398	21.542.843.574	1.408.321.246	2.577.767.353	-	1.621	2.817.279.790

SEKTÖREL SIRALAMALAR

KİMYA

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler
89	1	İNEGÖL	-
106	2	GEMLİK	MKS-MARMARA ENTEGRE KİMYA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
115	3	BTŞO	RUDOLF DURANER KİMYEVİ MADDELER TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
136	4	BTŞO	SÖZAL KİMYA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
TOPLAM			

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.895.728.012	1.694.786.041	6.087.933.048	10.701.862.112	247.237.828	1.306.112.404	38.748.268	1.003	8.395.465.223

SEKTÖREL SIRALAMALAR

LOJİSTİK

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler
140	1	BTSO	BARSAN GLOBAL LOJİSTİK ANONİM ŞİRKETİ-BURSA ŞUBESİ
146	2	BTSO	ARCLOG ULUSLARARASI NAKLİYAT GÜMRÜKLEME DEPOLAMA DIŞ TİCARET VE LOJİSTİK HİZMETLERİ LİMİTED ŞİRKETİ
167	3	BTSO	LİMA LOJİSTİK HİZMETLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
240	4	ORHANGAZİ	S.S.61 NO'LU ORHANGAZİ KARAYOLU YÜK TAŞIMA KOOPERATİFİ
TOPLAM			

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.875.520.571	-	468.349.583	1.299.140.314	-	-	24.110.659	459	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
986.893.432	14.379.939	278.819.544	393.757.395	-	-	0	22	0
-	545.173.987	-	-	88.380.694	498.282.735	-	-	-

SEKTÖREL SIRALAMALAR

MAKİNE VE TEÇHİZAT

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler
22	1	BTSO	BOSCH REXROTH OTOMASYON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
68	2	BTSO	DURMAZLAR MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
122	3	BTSO	ERMAKSAN MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
123	4	BTSO	-
182	5	BTSO	PAKKENS YEDEK PARÇA VE MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
190	6	BTSO	N.B.R. MAKİNA VE YEDEK PARÇA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
212	7	BTSO	-
220	8	BTSO	ŞAHTERM ELEKTRİKLİ ISITICILAR SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
233	9	BTSO	SAYGER OTOMASYON MAKİNE MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
239	10	BTSO	HKS HAS ASANSÖR KAUÇUK PLASTİK METAL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
TOPLAM			

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı / Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.668.161.094	244.876.167	5.556.878.618	-	-	-	19.312.087	71	3.668.161.094
2.236.476.396	-	-	-	-	-	50.395.547	-	1.894.235.597
2.227.487.443	-	-	-	-	-	-	360	2.128.807.217
-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.352.827.198	-	-	-	-	-	1.118.146	554	1.352.827.198
1.150.995.821	-	-	1.965.674.990	-	-	-	358	-
1.115.472.228	537.426.634	1.321.687.685	1.490.854.240	134.457.575	451.955.951	17.997.419	512	1.115.472.228
1.024.055.020	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
28.138.721.407	6.844.779.623	24.017.889.818	35.928.935.007	1.101.499.680	3.725.668.322	439.411.832	4.796	22.807.669.394

SEKTÖREL SIRALAMALAR

METAL

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
5	1	BTSO	BORÇELİK ÇELİK SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	46.650.649.019	-	-	-	-	-	409.400.415	-	44.791.400.521
11	2	BTSO	SARTEN AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ MUDANYA FABRİKASI ŞUBESİ	19.123.486.799	-	7.824.993.326	21.997.675.306	-	-	213.492.342	3.473	19.026.380.305
18	3	ORHANGAZİ	ASİL ÇELİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	15.686.222.843	-	-	-	-	-	143.151.362	1.266	15.542.254.167
23	4	GEMLİK	ÇİMTAŞ BORU İMALATLARI VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	5	ORHANGAZİ	DÖKTAŞ DÖKÜMCÜLÜK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	11.955.845.297	3.175.065.750	-	9.359.620.521	-	855.419.091	231.693.633	2.602	11.344.288.679
49	6	BTSO	ÇEMTAŞ ÇELİK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	5.021.197.631	1.094.319.772	5.083.516.505	6.281.647.668	426.481.108	736.911.145	45.087.814	464	4.874.048.008
60	7	GEMLİK	ÇİMTAŞ ÇELİK İMALAT MONTAJ VE TESİSAT AŞ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
81	8	GEMLİK	TECHNO STEEL PROCESSİNG TURKEY ÇELİK BÜKME VE İŞLEME SAN.VE TİC. A.Ş.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
87	9	BTSO	CANSAN ALÜMİNYUM PROFİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	43.771.232	-	-
99	10	KARACABEY	MİPAR METAL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
102	11	BTSO	COPA ISI SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
103	12	BTSO	PARLADI METAL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	2.537.577.751	194.822.049	415.070.006	1.303.180.254	9.711.294	172.944.340	2.905.674	112	95.614.739
128	13	BTSO	P.M.S.METAL PROFİL ALÜMİNYUM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
145	14	BTSO	GÖKÇELİK ÇELİK EŞYA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.940.954.159	-	-	-	-	-	13.398.230	360	1.795.521.000

SEKTÖREL SIRALAMALAR

METAL

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
154	15	GEMLİK	ÇİMTAŞ HASSAS İŞLEME SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
166	16	BTSO	ÜÇGE MAĞAZA EKİPMANLARI PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.578.223.968	415.991.471	729.944.206	1.072.037.649	39.193.061	163.187.490	0	485	1.349.951.945
200	17	BTSO	NEL-PA DEMİR TİCARET VE SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	1.244.112.251	80.043.973	116.210.674	658.325.500	-	17.141.699	93.796	90	127.510.000
207	18	BTSO	MERTSE SAÇ, METAL, OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	1.167.327.495	43.955.288	761.470.750	1.038.676.917	-	58.146.515	0	89	0
216	19	BTSO	RAMSOY METAL GERİ DÖNÜŞÜM İNŞAAT NAKLİYAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
229	20	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
245	21	BTSO	SOYIÇ İNŞAAT NAKLİYAT METAL GERİ DÖNÜŞÜM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM				142.488.830.309	26.288.835.238	62.725.876.578	126.110.455.273	4.083.960.077	16.984.527.830	1.636.083.106	14.873	130.624.526.353

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

OTOMOTİV ANA SANAYİ

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler
1	1	BTSO	OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ-BURSA ŞUBESİ
2	2	BTSO	TOFAŞ - TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ
6	3	GEMLİK	TÜRKİYENİN OTOMOBİLİ GİRİŞİM GRUBU A.Ş.
30	4	BTSO	KARSAN OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
185	5	BTSO	GÜLERYÜZ KAROSERİ,OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
TOPLAM			

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
175.482.580.775	-	-	-	-	-	3.747.896.211	5.434	159.369.763.588
106.175.743.142	13.738.747.115	39.252.457.934	63.125.674.656	5.689.832.109	10.950.264.144	515.818.049	5.680	65.870.517.922
41.742.603.437	-	-	75.306.354.612	-	-	-	-	-
9.657.983.254	-	-	-	-	-	-	-	-
1.393.749.448	-	-	-	-	-	28.056.000	-	1.300.965.810
334.452.660.056	24.735.081.040	88.475.022.098	198.387.581.856	5.172.642.428	44.352.237.834	-	16.486	-

SEKTÖREL SIRALAMALAR

OTOMOTİV YAN SANAYİ

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
4	1	BTSO	BOSCH SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	64.111.998.483	-	-	-	-	-	1.113.894.084	8.130	43.132.330.202
13	2	BTSO	OYAK HORSE MAKİNE EKİPMANLARI TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	17.676.924.574	-	-	-	-	-	-	-	17.676.924.574
14	3	ORHANGAZİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	4	BTSO	BEYÇELİK GESTAMP OTOMOTİV SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	17.318.332.412	-	-	14.233.694.012	-	-	98.541.237	-	15.508.498.879
20	5	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	6	BTSO	COŞKUNÖZ METAL FORM MAKİNA ENDÜSTRİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	12.110.337.295	-	-	-	-	-	-	-	-
36	7	BTSO	AUNDE TEKNİK TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	7.532.401.728	-	-	-	-	-	229.423.250	3.530	7.414.933.547
38	8	GEMLİK	YAZAKİ OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39	9	BTSO	HITACHI ASTEMO TURKEY OTOMOTİV ANONİM ŞİRKETİ	7.048.414.914	-	-	-	-	-	-	-	-
42	10	BTSO	LEONI KABLO VE TEKNOLOJİLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	6.567.067.967	-	-	-	-	-	-	-	-
48	11	BTSO	AK-PRES METAL YEDEK PARÇA MAKİNE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	5.256.521.552	-	-	-	-	-	-	-	4.357.012.624
54	12	BTSO	ROLLMECH AUTOMOTİVE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	4.880.046.533	-	-	4.908.648.810	-	-	35.268.405	-	4.694.214.707
55	13	BTSO	POSCO TNPC OTOMOTİV ÇELİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	4.838.991.017	-	-	-	-	-	-	-	-
56	14	BTSO	TI OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	727	-

SEKTÖREL SIRALAMALAR

OTOMOTİV YAN SANAYİ

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
58	15	BTSO	ODELO OTOMOTİV AYDINLATMA ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
61	16	BTSO	T.K.G. OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	4.132.420.890	-	-	-	-	-	-	-	3.344.521.061
62	17	ORHANGAZİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
63	18	BTSO	MAYSAN MANDO OTOMOTİV PARÇALARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	4.066.064.742	-	-	-	-	-	-	-	-
67	19	BTSO	FEKA OTOMOTİV MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	3.675.995.306	-	-	-	-	-	-	-	3.675.995.306
71	20	BTSO	SİRENA MARİNE DENİZCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	3.587.250.959	-	-	6.850.365.647	-	-	92.957.405	1.202	3.581.332.815
74	21	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
76	22	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
80	23	BTSO	APTIV TURKEY TEKNOLOJİ HİZMETLERİ LİMİTED ŞİRKETİ	3.118.828.120	-	-	-	-	-	39.625.000	-	-
83	24	BTSO	B-PLAS BURSA PLASTİK METAL İNŞAAT ENERJİ MADENCİLİK JEOTERMAL TURİZM SİVİL HAVACILIK VE TARIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	3.097.626.647	-	-	-	-	-	6.599.715	815	2.826.408.185
84	25	BTSO	ERMETAL OTOMOTİV VE EŞYA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	3.071.727.129	-	-	-	-	-	19.669.202	630	2.620.371.247
85	26	BTSO	YAZAKİ WİRING TECHNOLOGİES TÜRKİYE ELEKTRİK SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
86	27	BTSO	ÇELİKFORM GESTAMP OTOMOTİV ANONİM ŞİRKETİ	3.060.339.831	-	-	2.049.269.925	-	-	34.842.890	-	2.949.752.149
88	28	BTSO	FORMFLEKS OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	3.018.385.366	-	-	-	-	-	-	987	2.755.662.857

SEKTÖREL SIRALAMALAR

OTOMOTİV YAN SANAYİ

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
90	29	BTSO	ŞEM LASTİK SANAYİİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.961.680.079	-	-	-	-	-	49.922.483	-	-
96	30	BTSO	ORAU ORHAN OTOMOTİV KONTROL SİSTEMLERİ SANAYİİ ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
98	31	ORHANGAZİ	KIRPART OTOMOTİV PARÇALARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.685.783.411	-	-	-	-	-	-	-	-
110	32	BTSO	CONTİTECH LASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
116	33	BTSO	-	2.364.071.535	592.235.831	-	-	242.831.183	484.592.356	424.401	-	-
119	34	BTSO	MAPAR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ - BURSA ŞUBESİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
120	35	BTSO	AKWEL BURSA TURKEY OTOMOTİV ANONİM ŞİRKETİ	2.282.121.280	-	876.200.327	1.377.324.815	-	-	38.096.053	671	2.151.621.884
121	36	BTSO	COŞKUNÖZ DİŞ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.258.557.721	-	-	-	-	-	-	-	-
125	37	BTSO	ŞAHİNCE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.189.262.142	722.260.054	938.644.816	1.826.690.273	41.271.686	189.983.182	3.366.553	512	2.163.016.342
126	38	BTSO	SARIGÖZOĞLU HİDROLİK MAKİNA VE KALIP SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA 1 ŞUBESİ	2.188.984.816	-	-	-	-	-	25.139.025	258	-
127	39	BTSO	A-PLAS GENEL OTOMOTİV MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
131	40	BTSO	UPK OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.109.034.421	-	-	-	-	-	-	-	-
135	41	BTSO	GRAMMER KOLTUK SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.069.540.913	-	-	-	-	-	30.554.316	-	2.052.188.959
139	42	BTSO	BELTAN VIBRACOUSTIC TİTREŞİM ELEMANLARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.004.371.144	393.608.710	562.830.723	1.081.409.072	9.853.843	97.042.391	42.967.625	-	2.004.371.144

SEKTÖREL SIRALAMALAR

OTOMOTİV YAN SANAYİ

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
144	43	BTSO	FKT KOLTUK SİSTEMLERİ ÜRETİM VE DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.968.402.695	525.875.187	201.868.954	994.806.474	-	-	23.961.305	390	1.968.402.695
147	44	BTSO	HAKSAN OTOMOTİV MAMÜLLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.846.485.337	-	1.643.798.991	2.293.574.449	-	-	13.169.660	333	1.105.179.199
149	45	BTSO	TOKSAN YEDEK PARÇA İMALAT TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	1.804.983.710	-	-	-	-	-	-	-	1.450.079.721
151	46	BTSO	SEGE TAŞIT KOLTUKLARI VE OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
153	47	BTSO	FREUDENBERG SEALİNG TECHNOLOGIES SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	37.495.813	-	-
155	48	GEMLİK	VIBRACOUSTIC CV AIR SPRINGS OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
156	49	BTSO	SAZCILAR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.725.026.392	-	-	-	-	-	27.238.366	999	1.725.026.392
160	50	BTSO	PRESİMSAN HİDROLİK, MAKİNE, KALIP, YEDEK PARÇA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
164	51	BTSO	AUTONEUM ERKURT OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.616.412.568	-	-	-	-	-	13.953.300	207	-
176	52	BTSO	COŞKUNÖZ KALIP MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.464.379.319	-	-	-	-	-	-	-	-
194	53	BTSO	BAYRAK LASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.290.466.283	-	-	-	-	-	-	-	-
198	54	BTSO	TREDİN OTO DONANIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
199	55	BTSO	ŞAHİNKUL MAKİNA VE YEDEK PARÇA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.249.889.718	-	-	-	-	-	8.956.614	260	1.239.607.536
203	56	KARACABEY	NSK OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-

SEKTÖREL SIRALAMALAR

OTOMOTİV YAN SANAYİ

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
204	57	KARACABEY	M.S.K. ÇELİK DÖVME YEDEK PARÇA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
205	58	BT50	SKT YEDEK PARÇA VE MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.175.388.050	-	-	-	-	-	9.716.113	-	-
206	59	BT50	YAZAKİ SYSTEMS TECHNOLOGIES TURKEY OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
210	60	KARACABEY	YARIŞ GRUP OTOMOTİV VE TARIMSAL MAKİNA YEDEK PARÇA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
213	61	BT50	YPS OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.150.717.969	-	-	-	-	-	-	-	-
214	62	BT50	-	1.149.086.231	-	-	-	-	-	-	-	-
217	63	BT50	ELRINGKLİNGER TR OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.130.320.855	-	-	-	-	-	-	-	-
223	64	BT50	-	-	-	-	-	-	-	6.737.334	-	-
228	65	BT50	İNOVA KOLTUK SİSTEMLERİ ARAÇ TASARIM OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
237	66	BT50	DOĞU PRES OTOMOTİV VE TEKNİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	22.583.178	487	-
244	67	BT50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	780.299.784
249	68	BT50	PRESMETAL OTOMOTİV YAN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	945.808.913	-	-	-	-	-	-	-	-
250	69	KARACABEY	KAPLAM OTOMOTİV PLASTİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM				308.580.483.920	63.110.870.324	149.824.014.794	267.268.546.240	2.109.997.237	27.737.864.036	3.890.193.518	56.063	263.204.575.547

SEKTÖREL SIRALAMALAR

PERAKENDE TİCARETİ

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler
17	1	BTSO	ÖZDİLEK ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ VE TEKSTİL SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
37	2	BTSO	ARCA GRUP OTOMOTİV İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ
44	3	BTSO	TURGUT SEYHAN VE KARDEŞLERİ MARKET İŞLETMECİLİĞİ GIDA UNLU MAMÜLLER BİLGİSAYAR VE BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ İNŞA HAYVANCILIK YEMEK İMALATI VE LOKANTACILIK SANAYİ TİCARET VE LİMİTED ŞİRKETİ
47	4	BTSO	KOÇASLANLAR OTOMOTİV İNŞAAT TAŞIMACILIK PETROL ÜRÜNLERİ GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
51	5	BTSO	SİMPET AKARYAKIT VE SERVİS HİZMETLERİ TURİZM TAŞIMACILIK TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
64	6	BTSO	BATI KURUMSAL TEDARİK ÇÖZÜMLERİ VE SATINALMA HİZMETLERİ İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
65	7	BTSO	LOKMAN KOÇASLAN OTOMOTİV SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
66	8	BTSO	KORAY SPOR SPOR MALZEMELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
73	9	BTSO	MENGERLER TİCARET TÜRK ANONİM ŞİRKETİ – BURSA ŞUBE BURSA MOTORLU
94	10	BTSO	FURPA GIDA TEKSTİL KUYUMCULUK İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
100	11	BTSO	ÖZTANER GIDA VE İHTİYAÇ MADDELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
105	12	BTSO	-
109	13	BTSO	-
111	14	BTSO	-
113	15	BTSO	BURSA AĞIR VASITA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
.AT TARIM	5.893.325.303	-	776.466.789	1.680.551.221	-	-	-	-	-
	5.580.428.984	-	-	-	-	-	-	-	-
	5.000.425.288	-	-	-	-	-	-	-	-
	4.050.802.497	-	-	-	-	-	-	-	-
	3.989.788.216	-	-	-	-	-	-	-	-
	3.886.549.303	1.072.839.418	898.626.296	3.395.076.722	269.477.547	510.682.009	9.819.799	386	0
	3.485.248.010	-	-	745.688.003	-	-	0	189	0
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2.422.526.949	-	-	-	-	-	-	-	-

SEKTÖREL SIRALAMALAR

PERAKENDE TİCARETİ

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı / Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
118	16	BTSO	ŞENTÜRK OTO MOTORLU ARAÇLAR MADENCİLİK NAKLİYE SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.309.438.693	-	-	-	-	-	-	-	-
124	17	BTSO	SERTEPE OTOMOTİV İNŞAAT TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
142	18	BTSO	BAYKAR MOTORLU ARAÇLAR ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	41.081.300	0	-	-
152	19	BTSO	BANOTO OTOMOTİV TURİZM İNŞAAT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.778.602.002	-	-	-	-	-	-	-	-
159	20	BTSO	ŞANÇELİK OTOMOTİV MAKİNA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
163	21	BTSO	FENUĞURSAN GIDA-TEMİZLİK MADDELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	1.621.006.575	-	-	-	-	-	-	-	-
170	22	BTSO	BKM KİTAP KIRTASIYE SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
171	23	BTSO	ÜNVER TRAKTÖR VE OTO TİCARET ANONİM ŞİRKETİ BURSA ŞUBESİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
174	24	BTSO	İNOKSAN SATIŞ PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.477.869.029	119.559.706	58.223.707	676.968.359	-26.256.806	45.477.074	14.172.048	85	0
209	25	BTSO	KOÇASLANLAR MOTORLU ARAÇLAR ARAÇ KİRALAMA PETROL ÜRÜNLERİ LASTİK SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	1.160.823.889	-	-	-	-	-	-	-	-
235	26	BTSO	AKKOYUNLU MOTORLU ARAÇLAR TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM				89.687.206.263	12.526.848.706	28.584.823.794	48.576.455.208	2.452.271.237	4.141.910.829	-	11.867	758.753.476

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

PLASTİK

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
43	1	BTSO	ELM KİMYA İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	6.142.346.843	334.296.220	442.898.611	1.859.479.877	8.979.464	275.004.106	3.393.150	20	0
72	2	GEMLİK	EPSAN FZ KİMYA PLASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	3.568.279.270	-	1.525.755.922	3.738.248.977	-	-	58.571.564	-	3.565.884.914
107	3	İNEGÖL	ESKAPET AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.493.055.199	-	-	2.756.302.881	-	-	35.629.572	-	2.341.590.608
161	4	BTSO	EPSAN PLASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.643.444.538	-	491.422.931	2.124.975.025	-	-	3.418.913	-	-
189	5	İNEGÖL	PLASTİPAK TURKEY PLASTİK AMBALAJ SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
236	6	BTSO	POLİNER PLASTİK AMBALAJ GERİ DÖNÜŞÜM DERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.000.657.621	-	-	-	-	-	-	283	-
TOPLAM				-	1.618.244.890	4.347.715.428	-	322.076.996	1.258.086.799	-	757	8.226.718.750

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

TEKSTİL

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
10	1	BTSO	KARESİ POLYESTER VE PETROKİMYA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	20.281.396.532	-	-	26.479.100.106	-	-	-	-	-
35	2	BTSO	KORTEKS MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	7.598.478.220	4.597.707.340	24.603.946.579	49.093.789.164	-	785.355.477	40.793.343	1.895	7.589.529.813
45	3	İNEGÖL	KÜÇÜKÇALIK TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	5.792.554.584	-	1.891.828.017	6.192.735.746	-	-	53.257.099	1.393	3.760.851.532
57	4	BTSO	HARPUT TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	4.458.163.312	1.278.048.210	4.718.604.527	6.442.572.301	75.679.715	788.654.809	22.025.863	1.387	3.797.998.990
69	5	BTSO	ÖZDİLEK EV TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
75	6	ORHANGAZİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
92	7	BTSO	GÖLİPLİK ŞEREMET TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.837.433.780	1.011.331.232	5.091.809.978	5.258.354.736	723.451.708	635.900.925	194.797	559	2.830.930.936
95	8	BTSO	IŞIKSOY TEKSTİL İNŞAAT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
108	9	BTSO	AKBAŞLAR TEKSTİL ENERJİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.476.124.371	-	-	-	-	-	35.055.343	849	2.447.100.637
114	10	BTSO	COATS (TÜRKİYE) İPLİK SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
117	11	BTSO	FİSTAŞ FANTAZİ İPLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	2.325.596.045	722.884.455	1.438.043.228	2.922.209.181	156.643.581	457.736.961	57.768.577	1.223	2.274.621.022
141	12	BTSO	POLYTEKS TEKSTİL SANAYİ ARAŞTIRMA VE EĞİTİM ANONİM ŞİRKETİ	1.976.262.104	-	-	2.892.685.907	-	-	19.018.319	518	1.859.088.922
150	13	BTSO	İLAY TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.803.293.850	-	2.345.517.919	3.292.248.540	115.136.298	-	-	-	1.800.960.081
165	14	BTSO	ACARSOY TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	1.595.612.096	-	-	-	-	-	-	-	-

SEKTÖREL SIRALAMALAR

TEKSTİL

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
172	15	BTSO	ORHAN KARAKOÇ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	375.284.700	943.157.463	1.877.859.861	2.222.076	217.015.488	1.689.690	618	-
177	16	BTSO	MASS KONFEKSİYON TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.461.507.137	-	-	-	-	-	-	-	-
178	17	BTSO	KONFIDA AMBALAJ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.455.427.679	-	-	-	-	-	6.755.275	370	-
187	18	BTSO	E.N.A. TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	1.380.627.972	-	3.350.071.713	4.477.198.010	-	-	0	-	1.332.119.333
188	19	BTSO	BİSEM-PARADİSE TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	1.379.259.883	-	-	-	-	-	2.873.860	-	1.035.898.683
193	20	BTSO	FEYTEKS TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	1.292.922.170	-	947.456.845	1.833.619.894	-	-	-	-	1.271.729.067
197	21	BTSO	YILMAZ SÜNGER KUMAŞ DÖŞEME MALZEMELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
201	22	BTSO	WEAVERS TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
202	23	BTSO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

SEKTÖREL SIRALAMALAR

TEKSTİL

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler	Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
211	24	BTSO	BURSALI TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.151.593.375	-	-	-	-	-	12.048.596	320	763.337.110
215	25	BTSO	DERHAN TEKSTİL KONFEKSİYON ENERJİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.143.574.304	-	1.538.938.530	2.363.145.787	-	-	-	-	-
222	26	BTSO	ALTINSU TEKSTİL ENERJİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	1.107.113.706	-	-	-	-	-	-	621	-
225	27	BTSO	EMİRALİ TEKSTİL KONFEKSİYON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.090.414.409	-	-	-	-	-	2.262.344	-	-
230	28	BTSO	MARTEKS MARMARA TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	1.037.030.190	-	-	966.875.412	-	-	28.312.025	315	1.034.194.680
231	29	BTSO	MARSALA DOKUMA BOYA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
232	30	BTSO	-	1.032.714.805	272.546.551	-	1.131.486.359	-	-	11.299.890	387	1.005.127.101
234	31	BTSO	VANELİ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	503	962.446.078
241	32	BTSO	TURKUJAZ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
243	33	BTSO	AYMES EV TEKSTİL İTHALAT İHRACAT SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
247	34	BTSO	TAŞDELEN TEKSTİL SANAYİLİ TİCARET VE TURİZM ANONİM ŞİRKETİ	960.705.749	-	-	1.590.392.803	-	-	169.761	28	0
248	35	BTSO	ZİYAOĞLU TEKSTİL VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM				87.877.976.734	24.762.085.822	92.509.172.375	161.390.820.628	-16.045.278	12.162.019.142	451.968.555	26.041	76.964.851.684

SEKTÖREL SIRALAMALAR

TURİZM

Sıra No	Sektör Sıralaması	Bağlı Olduğu Oda	Firma ve Müesseseler
191	1	BTSO	ÖZDİLEK OTEL-TURİZM İŞLETMECİLİĞİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
208	2	BTSO	SÖNMEZ TURİZM EMLAK TEKSTİL VE EĞLENCE YATIRIMLARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
TOPLAM			

Söz konusu firma verilerinin açıklanmasını istemediği için bu kategorideki bilgilerine yer verilmemiştir.

Net Satışlar (TL)	Net Katma Değer TL	Özkaynaklar TL	Aktif Toplamı TL	Dönem Kârı /Zararı (V.Ö.) TL	FAVÖK	İhracatı \$	Ücretle Çalışanlar Ortalaması (Kişi)	Üretimden Satışlar TL
-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.162.938.234	582.490.345	6.551.216.913	6.633.914.423	257.392.614	2.282.973.351	0	582	0
-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bursa

250 Büyük
Firma
Araştırması
2024

KENDİNE
İNAN
ÜLKENE
GÜVEN

BURSA
BÜYÜRSE
TÜRKİYE
BÜYÜR

ORTAK AKLIN
GÜCÜYLE
GELECEĞİN
KENTİNE

KENDİNE
İNAN
ÜLKENE
GÜVEN

BURSA
BÜYÜRSE
TÜRKİYE
BÜYÜR

ORTAK AKLIN
GÜCÜYLE
GELECEĞİN
KENTİNE